

PIĄTEK-NIEDZIELA
19-21|04|2024|

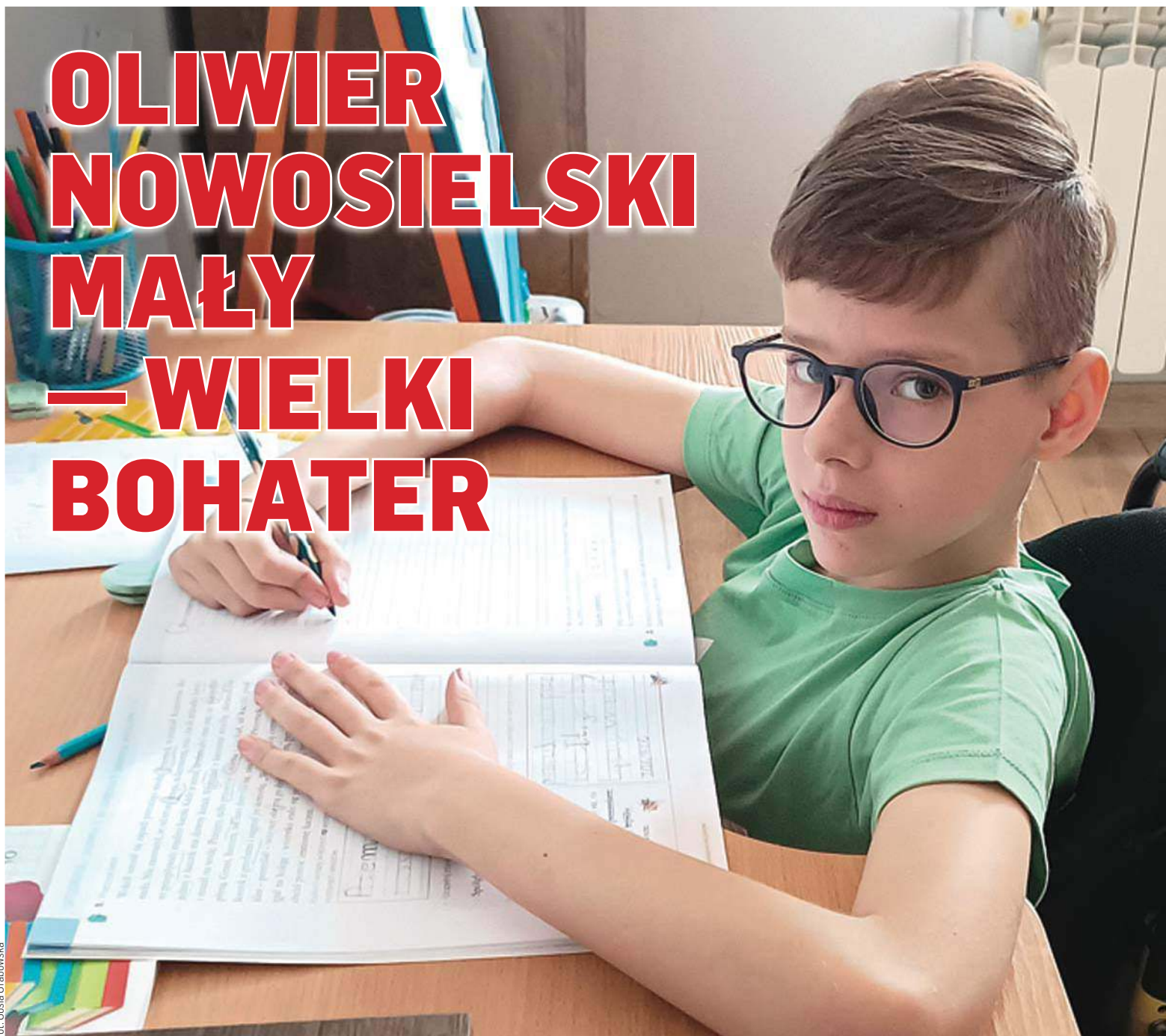
GAZETA WEEKEND OLSZTYŃSKA

GAZETA WARMII I MAZUR

cena 4,99 zł (w tym 8% VAT)

OLIWIER NOWOSIELSKI MAŁY — WIELKI BOHATER

Fot. Gosia Grabowska

SPORT CODZIENNE

TERENOWE ŚCIGANIE
CZAS ROZPOCZĄĆ |21

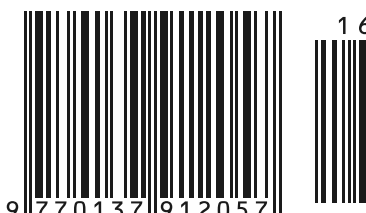

ZNICZ MA PATENT
NA POLONIĘ |22

PORAŻKA PRZYBLIŻY
DO TRZECIEJ LIGI |23

ISSN 0137-9127

PARTYJNE UKŁADANKI
DO BRUKSELI |3

Z KIM BILI SIĘ KOZACY
W PRUSACH? |7

JEZUS JEST
MYM PASTERZEM |9

WAŻNA
WITAMINA K |16

CZYTAJ
NOWY
PORTAL

warszawa • mazowsze
wawa.info

WARSZAWA • RADOM • PŁOCK • OSTROŁĘKA • ŁÓŻA • SIEDLCE

KALENDARIUM TYGODNIA

O czym Andrzej Duda rozmawiał z Donaldem Trumpem?

Przyjacielskie spotkanie, w bardzo milej atmosferze – tak kolację z byłym prezydentem USA Donaldem Trumpem podsumował prezydent Andrzej Duda. Politycy spotkali się w środę wieczorem w Trump Tower na Manhattanie w Nowym Jorku.

Spotkanie – jak zapowiadał polski prezydent – miało charakter prywatny. Andrzejowi Dudzie towarzyszyli ministrowie z jego kancelarii: Marcin Mastalerek oraz Wojciech Kolarski.

– To było przyjacielskie spotkanie, w bardzo milej atmosferze – powiedział Andrzej Duda po kolacji.

Przed spotkaniem Donald Trump mówił, że z Andrzejem Dudą łączy go osobiste relacje i wspominał współpracę z polskim prezydentem. – Polacy go kochają, naprawdę go kochają, to nie jest łatwa rzecz do osiągnięcia. Ale on wykonuje fantastyczną robotę, jest moim przyjacielem i mieliśmy razem cztery wspaniałe lata – powiedział Donald Trump. – Jesteśmy cały czas za Polską – zapewnił.

Entuzjazmu po spotkaniu nie krył Wojciech Kolarski. – To było znakomite spotkanie. Długa, prawie dwupółgodzinna rozmowa, przebiegała w znakomitej atmosferze. To było spotkanie dwóch przyjaciół – powiedział prezydencki minister. Jak relacjonował, Donald Trump podkreślał sympatię do Polski i uznanie wobec Polaków.

Putin znów fałszuje prawdę o Katyniu

Władimir Putin potrzebuje usprawiedliwienia wojny przeciwko Ukrainie poprzez fałszowanie prawdy o zbrodni katyńskiej – pisze w czwartkowej w gazecie „Svenska Dagbladet” wiceszef Sztokholmskiego Centrum Studiów Wschodnioeuropejskich (SCEEUS) Martin Kragh.

Autor cytuje depezę rosyjskiej rządowej agencji TASS z 12 kwietnia, w której oświadczone, że dotychczasowe wyobrażenia o odpowiedzialności Związku Sowieckiego za tzw. sprawę katyńską można teraz obalić. Powołano się na „odtajnione dokumenty” z rosyjskich archiwów, a obarczenie ZSRS winą za zbrodnię nazwano „nazi-stowskim kłamstwem propagandowym”. – W ten sposób ponad 30 lat po upadku komunizmu Rosja powróciła do oficjalnej wersji ustalonej za czasów Józefa Stalina i jest to zmiana o znaczących implikacjach politycznych – podkreśla Kragh.

Autor artykułu w „Svenska Dagbladet” opisał historię zbrodni w Katyniu, przypomniał o rozpoczętym w 1990 roku procesie pojednania polsko-rosyjskiego, a także o oficjalnym wzięciu odpowiedzialności za zbrodnię katyńską przez Rosję. Następnie o stopniowej zmianie rosyjskiej narracji i otwarciu w 2018 roku muzeum w Katyniu, prezentującego na wystawie cztery wieki polskiej agresji na Rosję. Putin przekonuje, że to polski rząd sprowokował wojnę z III Rzeszą, a aneksje terytorialne dokonane przez Związek Sowiecki po 17 września 1939 roku miały na celu jedynie „ochronę” białoruskich i ukraińskich mieszkańców wschodniej Polski.

W podsumowaniu Kragh pisze, że władze Rosji zrzucając wprost odpowiedzialność za Katyn na Niemcy, przekroczyły historyczno-polityczny Rubikon. – Istnieje związek między Stalinem a Putinem oraz Katyniem a Buczą – uważa naukowiec.

Mariusz Kamiński usłyszał zarzuty

Prokurator odczytała mi zarzuty udziału w głosowaniach w Sejmie oraz na posiedzeniu komisji sejmowej w grudniu ubiegłego roku – przekazał w czwartek polityk PiS, były szef MSWiA Mariusz Kamiński, po opuszczeniu Prokuratury Okręgowej w Warszawie.

Kamiński przybył w czwartek przed godz. 10 do Prokuratury Okręgowej w Warszawie, gdzie został wezwany w związku ze śledztwem wszczętym 8 lutego o czyn z art. 244 Kodeksu karnego, czyli o niezastosowanie się do zakazu pełnienia stanowisk publicznych.

20 grudnia 2023 r. Sąd Okręgowy w Warszawie orzekł prawomocnie kary po dwa lata więzienia dla Kamińskiego i Macieja Wąsika, jako byłych szefów CBA, za działania operacyjne podczas „afery gruntowej” z 2007 r. Wobec skazanych orzeczono także pięcioletnie zakazy zajmowania stanowisk publicznych.

Przed godz. 11 Kamiński opuścił budynek prokuratury, dziennikarze pytali go, jak wyglądało przesłuchanie.

– Prokurator zarzuty odczytała, natomiast ja odmówiłem udziału w jakichkolwiek czynnościach, jedynie wygłosiłem oświadczenie, i jedyny podpis, jaki złożyłem, to pod tym oświadczeniem – powiedział Kamiński.

Dopytywany, jakie zarzuty mu odczytano, Kamiński powiedział, że był to „zarzut udziału w głosowaniach oraz w komisji sejmowej 28 grudnia i w głosowaniach 21 grudnia”.

– Przypomnę, że byliśmy (z Maciejem Wąsikiem) na sali sejmowej oficjalnie, jawnie, marszałek (Sejmu Szymon) Hołownia apelował jedynie, byśmy do czasu rozstrzygnięcia przez SN powstrzymali się od wykonywania naszych mandatów. My nie mogliśmy przyjąć tej prośby z uwagi na nasze zobowiązania wobec wyborców i na to, że złożyliśmy odwołanie (od decyzji marszałka o wygaśnięciu mandatów obu polityków – PAP) i procedura wygaszenia naszych mandatów nie została zakończona – podkreślił polityk PiS, który przekazał ponadto, że prokurator wręczyła mu też „zaproszenie na posiedzenie poniedziałkowe komisji śledczej do spraw wizowych”. – Oczywiście zgłoszę się na posiedzenie komisji, to jest moim celem. Bardzo się cieszę, że będę mógł opinii publicznej w poniedziałek przedstawić istotne fakty związane ze sprawą, którą zajmuje się komisja śledcza.

Izrael nie uprzedził USA o ataku w Damaszku i zbagatelizował ryzyko irańskiego odwetu?

Izrael nie skonsultował ze Stanami Zjednoczonymi planów ataku na konsulat Iranu w Damaszku, informując o tym Waszyngton w ostatniej chwili; później izraelskie władze nieprawidłowo oceniły skalę możliwego uderzenia odwetowego ze strony Iranu – ujawnił „New York Times”.

USA były zaskoczone faktem, że ich główny sojusznik na Bliskim Wschodzie, Izrael, powiadomił je o planach tak poważnego ataku na irańską placówkę konsularną tuż przed rozpoczęciem operacji. Sygnał w tej sprawie przekazano na stosunkowo niskim szczeblu, co zmusiło urzędników do natychmiastowego poinformowania o planach Izraela m.in. Jake’a Sullivana, doradcę prezydenta Joe Bidena ds. bezpieczeństwa narodowego – czytamy na łamach amerykańskiej gazety.

Dziennik przekazał, że najwyżsi rangą przedstawiciele władz w Waszyngtonie, gdy dowiedzieli się już o zamiarach strony izraelskiej, publicznie wyrazili poparcie dla sojusznika, ale w rzeczywistości byli wściekli, ponieważ zdawali sobie sprawę z możliwych konsekwencji ataku na irański konsulat. Mieli też do Izraela pretensje o to, że podjął tak istotną decyzję bez uwzględnienia stanowiska USA.

ŹRÓDŁO: PAP

WYDAWCA
GALINDIA Sp. z o.o.
ul. Tracka 5,
10-364 Olsztyn

REDAKTOR NACZELNY
Maciej Matera
zarzad@gazetaolsztynska.pl

DYREKTOR ZARZĄDZAJĄCY
Agnieszka Weder-Gryglewicz

REDAKTORZY WYDANIA
Michał Podolak
Andrzej Mielnicki
wydawca@gazetaolsztynska.pl

sport@gazetaolsztynska.pl

WYDANIE ONLINE internet@gazetaolsztynska.pl
514 800 549

GAZETAOLSZTYNSKA.PL
redakcja@gazetaolsztynska.pl
tel. 514 800 549

PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@gazetaolsztynska.pl
502 499 531

REKLAMA W OLSZTYNIE
ul. Tracka 5
tel. 885 998 201
reklama@gazetaolsztynska.pl

CENTRALNE BIURO OGŁOSZEŃ
tel. 514 800 517

REDAKCJA W ELBLĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 505 766 681
gazeta@dziennikelblaski.pl

REKLAMA W ELBLĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 604 408 305
reklamy@dziennikelblaski.pl

PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@dziennikelblaski.pl
502 499 531

DRUK
Drukarnia Prasowa
GRUPY WM Sp. z o.o.
Olsztyn, ul. Tracka 7
tel. 502 499 539

9 czerwca odbędą się już po raz piąty w Polsce wybory do Parlamentu Europejskiego, w których wybierzemy 53 posłów. Jednak europejskie wybory bardziej zajmują polityków niż wyborców, o czym świadczy chociażby frekwencja w dotychczasowych wyborach. Pięć lat temu do urn poszło tylko 45 proc. wyborców, choć na przestrzeni dwudziestu lat widać wyraźny wzrost zainteresowania tymi wyborami. Bo przecież w pierwszych wyborach w 2004 roku głosował zaledwie co piąty wyborca, ale wtedy tak naprawdę dopiero się uczyliliśmy, czym jest wspólnota europejska. Dziś mamy coraz większą świadomość tego, że wpływ na nasze życie ma nie tylko nasz Sejm, ale w coraz większym stopniu Parlament Europejski. Dla partii to kolejny test wyborczy i każdy chce otrąbić sukces. A to zależy też od tego, kto znajdzie się na listach wyborczych.

Kto na listach?

Na razie mamy tylko przecieki z tych partyjnych układanek, bo nic nie jest jeszcze „klepnięte” przez liderów. Słychać, że na listach PiS mają znaleźć się Mariusz Kamiński i Maciej Wąsik. Pierwszy miałby wystartować w Lubelskiem, drugi na Mazowszu. Manewr dość ryzykowany, bo przecież to gorące nazwiska ostatnimi czasy na naszej scenie politycznej. Obaj już byli posłowie zostali skazani na dwa lata więzienia za przekroczenie uprawnień w tzw. aferze gruntowej. Trafili nawet do więzienia, ale wyszli stamtąd już po dwóch tygodniach, bo ułaskawił ich, zresztą po raz drugi, prezydent Andrzej Duda.

MEDIA DONOSZĄ, ŻE NA LISTACH PiS MOGĄ ZNALEŹĆ SIĘ TAKŻE DANIEL OBAJTEK I JACEK KURSKI. BYŁY PREZES ORLENU MIAŁBY DOSTAĆ „JEDYNKĘ” NA PODKARPACIU, A JACEK KURSKI NA PODLASIU, CHOĆ BYŁY SZEFE TVP MOŻE TEŻ WYSTARTOWAĆ NA PODKARPACIU Z DWÓJKĄ, ZA DANIELEM OBAJTKIEM.

Fot. PAP

PARTYJNE UKŁADANKI DO BRUKSELI

W TEJ ROZGRYWKIE WALKA ROZEGRA SIĘ MIĘDZY NAJSILNIEJSZYMI, A WIĘC KO I PiS, KTÓRE ZAPEWNE WEZMĄ WIĘKSZOŚĆ MANDATÓW DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO. ALE TAM, GDZIE DWÓCH SIĘ BIJE, TAM TRZECI MOŻE SKORZYSTAĆ. I PEWNIŁOŚĆ Z TEGO TORTU DOSTANIE TRZECIA DROGA.

Dziś PiS ma 27 europosłów i część z nich, jak wynika z nieoficjalnych informacji, ma szansę ponownie na mandat. Na listach wyborczych mają znaleźć się obecni europosłowie, m.in. Anna Fotyga, Jadwiga Wiśniewska, Joachim Brudziński, Jacek Saryusz-Wolski, Patryk Jaki, Beata Szydło, Adam Bieleń, Anna Zalewska. Ale ponoć o reelekcji mogą już zapomnieć: Ryszard Legutko, Tomasz Poręba czy Grzegorz Tobiszowski. Do Brukseli nie wybiera się Mariusz Błaszczak, ale może znowu kandydować Witold Waszczykowski i niewykluczone, że mimo choroby Zbigniew Ziobro. Jak wynika z doniesień, na listach zabraknie co najmniej jednej trzeciej obecnych europosłów partii.

Także wielu czołowych polityków KO wybiera się do Brukseli, w tym ministrowie. Tu wymienia się m.in. ministra kultury Bartłomieja Sienkiewi-

cza, ministra rolnictwa Czesława Siekierskiego, ministra rozwoju i technologii Krzysztofa Hetmana, jak również ministra aktywów państwowych Borysa Budkę. Na liście była też Izabela Leszczyna, minister zdrowia, ale niedawno zapewniła, że nigdzie się nie wybiera. W przypadku wyboru ministrów do europarlamentu rząd czeka rekonstrukcja.

Co z europosłami z Warmii i Mazur?

Obecnie Warmia i Mazury oraz Podlasie mają trzech europosłów: Karola Karskiego i Krzysztofa Jurgieła z PiS oraz Tomasza Frankowskiego z KE. Wprawdzie żaden z nich nie jest związany bezpośrednio z naszym regionem, ale zostali wybrani głosami również mieszkańców Warmii i Mazur. Wcześniej mieliśmy tylko dwóch europosłów. Trzeci mandat w okręgu w 2019 rok to wygrał sukces wyborczy PiS zarówno w kraju, jak i w naszym okręgu.

Z nieoficjalnych doniesień dziennikarzy wynika, że na liście PiS nie będzie Krzysztofa Jurgieła, ale nie bez szans na reelekcję jest ponoć drugi europoseł PiS Karol Karski.

— Wysłaliśmy swoje propozycje do Warszawy i czekamy na decyzję — poinformował poseł Artur Chojecki, szef PiS na Warmii i Mazurach, dodając, że co do nazwisk, to trzeba jeszcze trochę poczekać.

Kto może być „jedyneką” na liście PiS w naszym okręgu? Z naszych informacji wynika, że jak na razie jest to Karol Karski.

Co do KO, to nie ma przecieków co do losów posła Tomasza Frankowskiego i trudno wyrokować, czy zakończy swoją przygodę z europarlamentem. Kandydatury przesłali też do centrali działacze PO z Warmii i Mazur.

— PROPOZYCJE NAZWISK, O KTÓRYCH TERAZ NIE BĘDĘ MÓWIŁ, BĘDĄ ZATWIERDZANE PRZEZ

ZARZĄD KRAJOWY W NAJBLIŻSZY PONIEDZIAŁEK — POWIEDZIAŁ POSEŁ KO MACIEJ WRÓBEL, RZECZNIK ZARZĄDU REGIONU WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO PO.

Nawet gdyby były piłkarz został zarekomendowany przez PO na Podlasie i znalazł się na liście, to raczej nie dostanie pierwszego miejsca. Dlaczego? Bo z przecieków wiemy, że do europarlamentu wybiera się poseł Jacek Protas, wiceminister funduszy i polityki regionalnej. Z Warmii i Mazur ma jeszcze kandydować m.in. posłanka KO Anna Wojciechowska.

Więcej będziemy wiedzieć niedługo, bo obie partie czekają z ogłoszeniem list do wyników drugiej tury wyborów samorządowych.

Ile u nas mandatów?

Ile mandatów może być do wzięcia w naszym okręgu, który obejmuje

województwa warmińsko-mazurskie i podlaskie? Otóż nie wiadomo, bo o ile w wyborach do naszego parlamentu liczba mandatów w każdym okręgu znana jest z góry, tak w wyborach do PE nie wiemy, ile mandatów przypadnie na każdy z 13 okręgów wyborczych. Wszystko zależy od wielkości okręgu, jak też frekwencji w danym okręgu. Ale im lepszy wynik komitetu w okręgu, tym więcej mandatów w danym okręgu. W 2019 roku były to maksymalnie trzy mandaty w okręgu dla komitetu.

Sama procedura podziału mandatów jest dość skomplikowana i następuje na podstawie dwóch metod podziału: D'Hondta i Hare'a-Niemeyera. Nie wchodząc w zawiłe szczegóły, to najpierw następuje podział mandatów między komitety, które przekroczyły 5-procentowy próg wyborczy. Później dzieli się mandaty zdobyte przez komitety pomiędzy jego listy w okręgach, a w ostatnim etapie przyznaje się mandaty kandydatom, którzy uzyskali kolejno największą liczbę głosów na danej liście.

Dwa regiony, jeden okręg

Jak mogą rozłożyć się głosy w okręgu nr 3? Pięć lat temu PiS zdobyło niemal połowę wszystkich głosów, bo 47,3 proc. Na KE zagłosowało 37 proc. wyborców, na Wiosnę – 5,7 proc. Teraz w prognozach można oprzeć się o ostatnie wyniki wyborów samorządowych do sejmików. Dodając wyniki, jakie partie uzyskały 7 kwietnia w obu regionach, to PiS mogłoby liczyć na 37,1 proc. głosów, KO – 28,8 proc., a Trzecia Droga na 16,5 proc. Ale to oczywiście prosta arytmetyka, bo wybory rządzą się bardziej skomplikowanymi regułami. Ale z dużą dozą prawdopodobieństwa można powiedzieć, że tak naprawdę walka o mandaty rozegra się między PiS i KO, a przynajmniej w okręgu nr 3.

ANDRZEJ MIELNICKI

a.mielnicki@gazetaolsztynska.pl

Gazeta Olsztyńska zawsze pod ręką. Zaprenumeruj e-wydanie: kupgazete.pl

Oliwier z mamą

**I MAZURSKI
TRUCK PIKNIK
4 MAJA
GODZ. 10:00
GOSPODARSTWO
ROLNE
W SZKOTOWIE
ZAPRASZAMY!**

— **Opowiedzcie o sobie.**
— Oliwier urodził się jako 4 dziecko. W czasie ciąży nie wiedzieliśmy, że urodzi się chory. Dopiero jak się urodził okazało się, że to przepuklina oponowo-rdzeniowa.
— **W trakcie badań rutynowych w czasie ciąży nic nie wskazywało na jakąkolwiek chorobę?**
— Tak. Choć ja się źle czułam, bo to 4 ciąża i miałam porównanie. Nie czułam takich ruchów jak z poprzednimi dziećmi. Zgłaszałam to lekarzowi prowadzącemu, ale lekarz tym się nie przejął. Leżałam również w czasie ciąży w szpitalu, lekarz szukał przyczyn pod kątem wad serduszka. Fakt wada była - Botalla, ale częściej dzieci się z taką wadą rodzą. Kiedy powiedzieli mi na porodówce, że to przepuklina oponowo-rdzeniowa, to już wiedziałam co to jest. Oliwier urodził się z bardzo dużym rozszczepem kręgosłupa, bo to było 7x8 cm taka dziura w plecach.
— **Dokąd skierowaliście pierwsze?**
— Pojechał do Olsztyna, w drugiej dobie życia był operowany. Tydzień spędził na OIOM-ie. Następnie leżał w inkubatorze na chirurgii. To była długa droga, bo miesiąc na tym oddziale. Później wdała się martwica, więc bardzo długo to trwało zanim wróciliśmy do domu.

Ja też się rozchorowałam w tym czasie, stres był zbyt duży. Po zamknięciu przepukliny ciągle było coś innego, były odleżyny, było łamanie nóg. Z racji tego, że nie chodzi, to kości w nogach Oliwiera są odwapnione. Odleżyny, które się zdarzały też były ciężkie, wiązało się to z wizytami w szpitalu. Często było leczenie VAC-iem (wakiem - przyp. red.). To taka terapia podciśnieniowa i jest to metoda leczenia szpitalnego i wiąże się to z długimi pobytami w szpitalu.
— **Czy jeszcze jakieś inne ośrodki Wami się zajmują?**
— Oliwier miał ok. 40 razy złamane nogi i jesteśmy pod opieką Uniwersyteckiego Dziecięcego Szpitala Klinicznego im. L. Zamenhofs w Białymstoku, gdzie ma podawane leki w postaci wlewu. Lek jest podawany co pół roku. Od tego pierwszego wlewu już dwa lata nic nie miał złamanego. Wcześniej zdarzało się złamanie nóg nawet na bloku operacyjnym.
— **I kolejne etapy leczenia?**
— Później zaczęła się skolioza w kręgosłupie, bo Oliwier miał wszystko w środku ściśnięte. Podjęliśmy decyzję o operacji kręgosłupa. Okazało się, że miednica Oliwiera jest za mała, całe instrumentarium nie wytrzymało i pękało. Śruby się rozkrę-

cały. Robiły się przetoki i od gronkowca po sepsę. Wysoka temperatura. Był podłączony pod kardiomonitor. I tak walczyliśmy 3 lata. Dwa lata temu praktycznie cały rok ciągiem by-

żyć VAC do domu. I od września do lutego sami kupowaliśmy opatrunki, jeden taki specjalistyczny opatrunek kosztuje 500 zł. Robiliśmy to wszystko po to by nie musiał leżeć

szpitala, od Oliwiera. Ciśnienie tak mi wariuje i naciąg depresja. A mamy jeszcze dzieci, które też potrzebują bym przy nich była. Bardzo przeżywają to wszystko.

I zgłosiła nas znajoma. Do nas zadzwoniła jak już nas zgłosiła czy się nie obrażamy. Dla mnie to był szok. Akcja jest organizowana po to, by wspomóc Oliwiera jakąś rehabilitacją po tym wszystkim, funduszami na dalsze leczenie. Jest mnóstwo rzeczy, które przed nami. Dodatkowo nie jesteśmy w stanie przewidzieć, co jeszcze może nas spotkać i co będzie potrzebne. Oliwier powinien sam się przemieszczać z łóżka na wózek i odwrotnie, ale on tego nie robi. Boi się tego, bo zawsze były inne rzeczy np. trzeba było bardzo uważać na instrumentarium, albo śruby wychodziły i było je widać. Bardzo cieszymy się, że Oliwier został wybrany do tej akcji.
— **Jak Oliwier patrzy na tę akcję?**
— Jest szczęśliwy. Bardzo się ucieszył. Nie do końca zdaje sobie sprawę z tej strony finansowej. Dla niego to jest też atrakcja. Pojedzie gdzieś i nie będzie to szpital. Długo nie mógł siedzieć nawet na wózku, musiał leżeć. po drugiej rekonstrukcji musiał leżeć w łóżku w sumie 8 miesięcy. Dla niego to też wyjście z domu.
— **Koszty są ogromne.**
— Koszt tego wózka, na którym teraz jeździ to 20 tys. zł. A wózek trzeba będzie zmienić, bo Oliwier rośnie. Ktoś mógłby

OLIWIER NOWOSIELSKI MAŁY - WIELKI BOHATER

UŚMIECHNIĘTY, REZOLUTNY I INTELIGENTNY. 11-LETNI CHŁOPIEC, KTÓRY CHCIAŁBY BYĆ BARDZIEJ NIEZALEŻNY. PRZESZEDŁ PRZEZ PRAWIE 40 OPERACJI. RODZINA WCIĄŻ WALCZY O JEGO JAK NAJWIĘKSZĄ SAMODZIELNOŚĆ. O CODZIENNOŚCI ROZMAWIAMY Z OLIWIEREM NOWOSIELSKIM I JEGO MAMĄ MARTĄ.

liśmy w szpitalu. Cały rok. I oboje nie wytrzymałyśmy tego psychicznie, musieliśmy długo wspomagać się lekami. W tym roku w lutym wyciągnięto całe instrumentarium, bo wdał się gronkowiec. Także też jest po operacji, kolejnej. Póki co jest wszystko w porządku. We wrześniu ubiegłego roku udało nam się wypo-

szpitalu. Oczywiście opatrunki nie są refundowane.
— **Najtrudniejsze są te długie pobyty w szpitalu?**
— Tak. Dla Oliwiera również. Ja sama cały czas nie mogę być w szpitalu. Zmienia mnie mąż, albo moja mama. Dla mnie zdrowotnie jest to już za trudne. Zdarzyło się nawet, że mnie zabrała karetka ze

— **W maju odbędzie się I Mazurski Truck Piknik organizowany przez Agnieszkę Tołłoczko. Podczas pikniku odbędzie się akcja charytatywna na rzecz Oliwiera.**
— Wszystko wyszło spontanicznie. Pani Agnieszka Tołłoczko ogłosiła, że szuka potrzebującego pomocy dziecka.

powiedzieć, że są tańsze wózki. Ja wiem, że są tańsze, ale on potrzebuje specjalnego oparcia, specjalnej poduszki. To wszystko jest bardzo drogie. Poduszka i oparcie było sprowadzane z USA, żeby było dopasowane do Oliwiera. Na ten wózek też robiliśmy zbiórkę. Musieliśmy dołożyć prawie 15 tys. Troszkę dołożył NFZ i PCPR, ale te 15 tys. trzeba było dozbierać. Na szczęście się udało. Z pomocą rodziny i znajomych.

— Czy przed Oliwierzem są kolejne operacje?

— Oliwier jest karmiony również PEGIem, więc będzie wymiana PEGa. Może jeść zwyczajnie, ale to jest za mało i trzeba go tak dokarmiać, żeby też przybierał na wadze odpowiednio. Jest też cewnikowany co 3 godziny. Myślę, że za jakiś czas ponownie czeka go operacja wstawiania instrumentarium. Gdzieś za dwa lata. Teraz leczony jest z gronkowca i wszystko musi się zagoić. Pytanie czy nasi lekarze na NFZ będą chcieli go operować? Słaba nadzieja. Prywatnie taka operacja to są olbrzymie pieniądze 300 - 400 tys. Po tych przejściach na pewno się wahamy i nie wiem czy ostatecznie się zgodzimy.

— Może się zdarzyć, że nie będzie wyjścia?

— Tak, jeśli np. żebra będą mu ścisnąć narządy wewnętrzne. Tak było przed operacją kręgosłupa, skolioza była tak duża, że zaczęła ścisnąć wszystko i nie było wyjścia. Jest też w planach operacja nóg, jak kręgosłup dojdzie do siebie to korekta stóp. Oliwier już jest po pierwszej operacji, ale przez te operacje na kręgosłup stopy wróciły do poprzedniego kształtu.

— Jak wygląda taki zwykły dzień Oliwiera?

— Zaczynamy o 6 rano. Toaleta, cewnikowanie, karmienie. Potem lekcje i nauka. Ile wytrzyma, by siedzieć na wózku to siedzi, a potem kładziemy go by odpoczął. Mam wielką nadzieję, że będzie funkcjonował jak miarę swoich możliwości, że wyjdzie choćby na dwór kiedy będzie chciał.

— Oliwier, powiedz sam jak wyglądają Twoje lekcje?

— Oliwier: Lekcje mam we wtorki, środy i czwartki.

— Czego się na nich uczysz?

— Oliwier: Języka polskiego, angielskiego, matematyki, przyrody.

— A lubisz się uczyć?

— Oliwier: Tak średnio (z rozbajającym uśmiechem).

— Jaki jest Twój ulubiony przedmiot?

— Oliwier: Matematyka.

— Oliwier ma nauczanie indywidualne i uczy się podstaw. Przyjeżdżają do nas Panie. Chodzi teraz do 3 klasy, roku musieliśmy go odroczyć, przez to, że leżał tyle w szpitalu.

— Widzę, że jest bardzo pogodny. Taki jest cały czas?

— Tak, bardzo. Na tyle bólu i cierpienia, które przeżył jest bardzo pogodnym, kontaktowym dzieckiem.

— Rehabilitacja w domu również jest?

— Tak. Jesteśmy też pod opieką hospicjum Dobre Caritas w Olsztynie. Tymczasowo mamy zawieszoną rehabilitację.

TE OPERACJE BYŁY NA TYLE POWAŻNE, ŻE MUSIMY POCZEKAĆ AŻ WSZYSTKO SIĘ ZROŚNIE I ZAGOI.

Przeszedł już w swoim życiu ok. 40 operacji. Każde pójście na blok operacyjny to coraz większy stres. I zawsze coś dodatkowego jeszcze wyjdzie. Coś czego nie można było przewidzieć i trzeba powtarzać.

— Mama umie wszystko zrobić?

— Tak, wydawało mi się, że nie dam rady, ale musiałam i się nauczyłam. I cewnikować i zmieniać opatrunki specjalistyczne, gdzie nie kaźda pielęgniarka potrafi to zrobić dla mnie nie było że nie potrafię, że łzami w oczach, ale dałam radę. Nie było wyjścia. Do takich opatrunków potrzeba narzędzi sterylnych oczywiście wszystko trzeba było kupić samemu.

— Wiele trudnych doświadczeń za Wami.

— Wiele, Oliwier przeszedł mnóstwo trudnych i bolesnych doświadczeń, a my razem z nim. I ja jestem przy nim 24 godziny na dobę. Na każde zawołanie. Mama moja i najstarszy syn też potrafią przy nim wszystko zrobić.

GOSIA GRABOWSKA

m.grabowska@gazetaolsztynska.pl

PANOWIE TEŻ MAJĄ COŚ DO POWIEDZENIA

WŚRÓD DISKUSJI O RÓWNOŚCI PŁCI CZĘSTO POMIJANE SĄ KWESTIE DOTYCZĄCE MĘŻCZYZN. TĘ TRUDNĄ I PRZEMILCZANĄ TEMATYKĘ POSTANOWIŁO PODJĄĆ STOWARZYSZENIE NA RZECZ CHŁOPCÓW I MĘŻCZYZN – ORGANIZATOR PIERWSZEGO W HISTORII POLSKI KONGRESU POŚWIĘCONEGO PROBLEMOM PANÓW.

Wydarzenie, które jest ewenementem na skalę kraju i kontynentu, odbędzie się w Sali Miedzianej Pałacu Krzysztofory w Krakowie w sobotę 20 kwietnia. Pionierski event ma na celu otwarcie rozmowy na temat problemów, z jakimi borykają się mężczyźni w Polsce. Kongres Mężczyzn patronatem honorowym objął Rzecznik Praw Obywatelskich prof. Marcin Wiącek. Jaka jest idea samego Kongresu?

— GŁÓWNYM CELEM INICJATYWY JEST ROZPOCZĘCIE DISKUSJI O PROBLEMACH MĘŻCZYZN W POLSCE. UCZESTNICY KONGRESU BĘDĄ DEBATOWAĆ Z EKSPERTAMI O OBECNEJ SYTUACJI I PRZYSZŁOŚCI MĘŻCZYZN. POSZCZEGÓLNE PANELE BĘDĄ POŚWIĘCONE M.IN. ZDROWIU, EDUKACJI, OJCOSTWU I ORGANIZACJOM DZIAŁAJĄCYM NA RZECZ MĘŻCZYZN.

I Kongres Mężczyzn ma być miejscem spotkania i rozmowy – przy uszanowaniu różnorodności poglądów i stanowisk. Wspotkaniu wezmą udział także przedstawiciele organizacji pozarządowych, władz publicznych, mediów oraz nauki – czytamy na stronie Stowarzyszenia.

Uzasadniając potrzebę pochylenia się nad problemami mężczyzn, organizatorzy zwracają uwagę na kilka niepokojących faktów. Panowie w Polsce żyją średnio o 8 lat krócej od kobiet. Dodatkowo statystyki dotyczące edukacji również rzucają światło na nierówności – na 100 maturzystek przypada zaledwie 85 maturzystów, a na 100 absolwentów

I Kongres Mężczyzn (20 IV, Kraków) to pierwsze takie wydarzenie w Polsce

tek studiów wyższych – tylko 64 absolwentów.

Michał Gulczyński, wiceprezes Stowarzyszenia na rzecz Chłopców i Mężczyzn oraz autor raportu „Przemilczane nierówności. O problemach mężczyzn w Polsce”, zauważa, że te problemy są często bagatelizowane w debacie publicznej, pomimo że mają poważne konsekwencje dla społeczeństwa jako całości. Kongres Mężczyzn ma na celu zmianę tej sytuacji poprzez stworzenie przestrzeni do rozmowy i identyfikacji praktycznych rozwiązań.

Inicjatywa Kongresu Mężczyzn jest pionierska nie tylko w Polsce, ale również poza granicami naszego kraju. Organizatorzy planują powtarzać to wydarzenie co roku, mając nadzieję na lepszą koordynację wysiłków różnych organizacji działających na rzecz zdrowia i edukacji mężczyzn.

— Chcemy też, by był przestrzenią do tworzenia i upowszechniania pozytywnych narracji o mężczyznach i męskości. Widzimy, że takich narracji brakuje, przez co coraz powszechniejsza staje

się negatywna stereotypizacja mężczyzn – tłumaczy Jakub Chabik, prezes Stowarzyszenia na rzecz Chłopców i Mężczyzn.

W programie Kongresu znajdują się panele eksperckie poświęcone zdrowiu, edukacji, ojcostwu i organizacjom działającym na rzecz mężczyzn. Prelegenci z różnych dziedzin zaprezentują swoje perspektywy na te ważne kwestie. Wśród nich są m.in. takie nazwiska jak profesor Piotr Chłosta (wieloletni prezes Polskiego Towarzystwa Urologicznego), dr Michał Bomastyk (Instytut Przeciwdziałania Wykluczeniom, pomysłodawca pierwszego telefonu zaufania dla mężczyzn) czy dr Kamil Janowicz (SWPS, psycholog i autor bloga „Father/_ing”).

Organizatorzy sobotniego (20 IV) I Kongresu Mężczyzn przede wszystkim liczą na to, że ich autorski event rzuci nowe spojrzenie na kwestie równości płci i przyczyni się do pełniejszego zrozumienia problemów, z jakimi borykają się mężczyźni w społeczeństwie.

MACIEJ CHRÓŚCIELEWSKI

m.chroscielewski@gazetaolsztynska.pl

INICJATYWA KONGRESU MĘŻCZYZN JEST PIONIERSKA NIE TYLKO W POLSCE, ALE RÓWNIEŻ POZA GRANICAMI NASZEGO KRAJU. ORGANIZATORZY PLANUJĄ POWTARZAĆ TO WYDARZENIE CO ROKU, MAJĄC NADZIEJĘ NA LEPSZĄ KOORDYNACJĘ WYSIŁKÓW RÓŻNYCH ORGANIZACJI DZIAŁAJĄCYCH NA RZECZ ZDROWIA I EDUKACJI MĘŻCZYZN.

JAK UGRYZIE, TO NIE PUŚCI

Wsparcie psa podczas interwencji budzi respekt. Pies patrolowy jest tak szkolony, że jak ugryzie, to już nie puści — mówi st. post. Aleksandra Jurkowska z Komendy Miejskiej Policji w Olsztynie, która jest przewodnikiem owczarka Lego. W porcie lotniczym Olsztyn-Mazury odbyło się szkolenie psów służbowych.

Pokaz umiejętności policyjnych czworonogów objął m.in. zatrzymanie niebezpiecznej osoby na płycie lotniska oraz przeszukanie pomieszczeń oraz walizek, którego celem było odnalezienia materiałów wybuchowych albo narkotyków. Oprócz policji psy służbowe mają też służby celno-skarbowe oraz straż graniczną.

St. post. Aleksandra Jurkowska z Komendy Miejskiej Policji w Olsztynie

wyjaśnia, że aby zostać przewodnikiem, należy najpierw wstąpić w szeregi policji i ukończyć kurs podstawowy, który trwa 6,5 miesiąca. Następnie policjant, który zostanie zakwalifikowany przez przełożonego jako kandydat na przewodnika, jest wysyłany wraz z psem do Sułkowic, do ośrodka szkolenia psów.

Szkolenie trwa od 4,5 do 7 miesięcy. Po powrocie do jednostki macierzystej przewodnik może trzymać psa w bazie, która należy do komendy albo za zgodą przełożonego we własnym domu. Zgoda jest wydawana, gdy policjant zapewni psu dobre warunki bytowe.

Policjantka jest przewodnikiem owczarka Lego. Jest to pies patrolowo-tropiący. Zabiera go do zabezpieczania imprez masowych, np. meczów.

foto PAP/Tomasz Waszczuk

— Jeśli ktoś kocha zwierzęta, to taka służba będzie dawała mu wiele profitów i satysfakcji — podkreśla Aleksandra Jurkowska

— Przy każdej interwencji publicznej już sama obecność psa budzi respekt. Psy są uczone mocnego gryzienia. Jeśli pies

ugryzie, to już nie puszcza. Trzyma do momentu odwołania przez przewodnika — podkreśla st. post. Aleksandra Jurkowska.

Lego bierze też udział w poszukiwaniach osób zaginionych albo poszukiwaniach np. sprawców kolizji czy wypadków, którzy uciekli z miejsca.

Aby dbać o sprawność i wyuczone nawyki, raz w tygodniu należy przeprowadzać trening z psem, a raz na kwartał odbywa się trening na szczeblu wojewódzkim. Wówczas spotykają się przewodnicy z całego województwa i pod nadzorem koordynatora sprawdzane są właściwości użytkowe psa. Chodzi o to, żeby sprawdzić, czy poziom wyszkolenia jest taki sam, jak po ukończeniu szkolenia w ośrodku w Sułkowicach.

W garnizonie warminsko-mazurskiej policji służą: owczarki belgijskie, owczarki holenderskie i owczarki niemieckie. W sumie są 33 psy służbowe i 28 przewodników. Ze względu na

zadania psy można podzielić na: patrolowo-tropiące, patrolowe, tropiące, do wykrywania materiałów wybuchowych, do wyszukiwania narkotyków, do wyszukiwania zwłok.

— Trzymam swego psa w domu. Spędzam z nim każdą wolną chwilę zarówno w pracy, jak i po pracy. Relacja z psem jest pożądana; im lepsza relacja z psem, tym efektywniejsza jest służba i współpraca. Od psa łatwiej jest wymagać efektywnej pracy, jeśli będzie miał profity w postaci bliższego kontaktu z przewodnikiem, zabawy czy nagradzania — wyjaśnia Aleksandra Jurkowska.

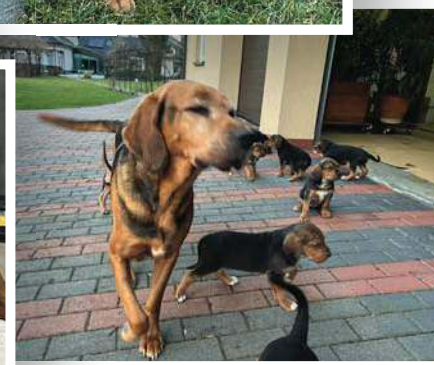
W zależności od stanu zdrowia służbowy pies przechodzi na emeryturę w wieku 9-10 lat. Przewodnik może zostać jego opiekunem. Komenda Wojewódzka zapewnia środki finansowe na karmę i opiekę weterynaryjną. (PAP)

REKLAMA

HODOWLA PAŁAC MORTĘGI OFERUJE DO SPRZEDAŻY SZCZENIĘTA RASY OGAR POLSKI

- PIESKI POSIADAJĄ WIELOPOKOLENIOWY RODOWÓD
- POCHODZĄ Z DUŻEGO I MOCNEGO MIOTU
- ZOSTAŁY WPISANE DO REJESTRU ZWIĄZKU KYNOLOGICZNEGO W POLSCE
- ZOSTAŁY ZASZCZEPIONE, ODROBACZONE ORAZ ZACZIPOWANE

TEL. 785 454 331

SZCZENIĄT Z TAK PIĘKNĄ I BOGATĄ HISTORIĄ
NIE ZNAJDĄ PAŃSTWO W ŻADNEJ INNEJ HODOWLI

PAŁAC MORTĘGI
HOTEL & SPA
★★★★

O co bili się Kozacy ze szlachtą w XVII wieku? Rosjanie twierdzą, że o połączenie się w trójjednym narodzie rosyjskim (razem z Białorusinami), Ukraińcy, że o wolną Ukrainę, a Polacy, że o prawo do swobodnego zbójowania. Poza tym pierwszym to oczywiście daleko idące uproszczenie, mocno zakorzeniony mit.

A może bili się ocoś zupełnie innego? Choćby o prawo do decydowania o Rzeczypospolitej, której mimo wszystko czuli się częścią, ale byli przy tym jeszcze gorszymi warchołami, niż przewiduje to stereotyp dla katolickiej szlachty.

Jak włosy i paznokcie

— Gdy jednak do Chmielnickiego powrócili Tatarzy, pod koniec lata rozpoczęła nowa kampanię (...) pod Piławcami (...) Początkowo Polakom szło nieźle, jednak na wieść o nadejściu ordy w obozie wybuchła panika. Wodzowie, a z nim całe wojsko, uciekli w popłochu. Zwycięski wódz kozacki ruszył dalej. Wymógł okup od Lwowa i oparł się aż o potężne mury Zamościa. Stąd wysłał list na sejm elekcyjny, deklarując się za Janem Kazimierzem, po czym na zimę wrócił na Ukrainę — piszą Dariusz Milewski i Tomasz Bohun w wydanej w tym roku przez Bellonę książce „Bratnia krew. Walki polsko-kozackie”, którą gorąco polecam.

Zwróćcie państwo uwagę na zdanie o liście na sejm elekcyjny, bo po co by go Chmielnicki słał, skoro nie czułby się częścią Rzeczypospolitej? A czuł się tak długo, jak długo wierzył, że może być partnerem dla panów szlachty.

I może nie byłoby tego nieszczęsnego powstania, któremu przewodził, gdyby 16 lat wcześniej uznano prawo Kozaków do udziału welekcji monarchy Rzeczypospolitej, którzy doводzili, że „są członkami tej samej Rzeczypospolitej i dlatego mają prawo wziąć udział w elekcji, przeto i głos oddają za Najjaśniejszym Władysławem i jego pragną mieć królem Polski”. Dla szlachty niestety nie byli, bo jak to ujął kanclerz litewski Albrycht Stanisław Radziwiłł, wyjaśniono im, że takimi są częściami „jak włosy i paznokcie dla ciała: wprawdzie są potrzebne, ale gdy zbyt wyrosną,

Z KIM BILI SIĘ KOZACY W PRUSACH?

UKRAINA ZDECYDOWANIE BARDZIEJ RADYKALNIE DOKONAŁA DESOWIETYZACJI SVOJEJ PRZESTRZENI PUBLICZNEJ NIŻ POLSKA, BO POWIĄZAŁA JĄ Z DERUSYFIKACJĄ. STĄD, INACZEJ NIŻ W OLSZTYNIE, NIE SPOTKAMY TAM JUŻ NA PRZYKŁAD ULICY PUSZKINA. ŻEBY BYĆ JEDNAK KONSEKWENTNYMI DO KOŃCA, TO UKRAIŃCY MUSZĄ POZBYĆ SIĘ JESZCZE MNÓSTWA POMNIKÓW JEDNEGO CZŁOWIEKA. TO UKRAIŃSKI BOHATER NARODOWY BOHDAN CHMIELNICKI. A JEŻELI JUŻ NIE POZBYĆ SIĘ, TO NA PEWNO PRZESTAĆ STAWIAĆ NOWE.

jedne ciążą głowie, drugie przykro ranią, oboje trzeba częściej przycinać”.

W ten polsko-ukraiński, ale jeszcze wewnętrzny konflikt, wmieszała się Moskwa, która od tego momentu zaczęła zwyciężać w rywalizacji z Rzeczpospolitą o dominację w Europie Środkowo-Wschodniej. Dla Ukrainy zaś zaczął się czas wymownie nazywany wukraińskiej historiografii ruiną. Można też uznać, że powstanie Chmielnickiego było początkiem końca Rzeczypospolitej.

Sól w oku szlachty

Pierwsza wzmianka o Kozakach pojawiła się w 1492 roku. Sto lat później wybuchło pierwsze kozackie powstanie. Kozacy od początku byli solą w oku szlachty, bo byli wśród nich zbiegli chłopci, bo wyprawiali się samowolnie na Turka, bo wreszcie chcieli być szlachcicami. Wielu z nich zresztą i było, jak choćby wspomniany Chmielnicki.

Rzeczpospolita próbowała zatem nieraz wziąć Kozaków w karby. W 1590 roku sejm nakazał, by zwierzchność nad nimi miał hetman koronny, który „dawszy im przełożonego, człowieka szlacheckiego rodu, osiadłego. Także rotmistrze albo

setniki szlacheccie”. Zakazano im także, że bez zgody hetmana: „nie mają nigdy granic koronnych przechodzić ani wód, ani ziemią, a w pogotowiu w państwa sąsiednie wtargnąć albo wojować ich”.

Zamiast wprząc Kozaków w maszynę wojenną Rzeczypospolitej, „krótkowzroczni twórcy konstytucji sejmowej postanowili przemocą zorganizować Kozakom życie, co woczy-

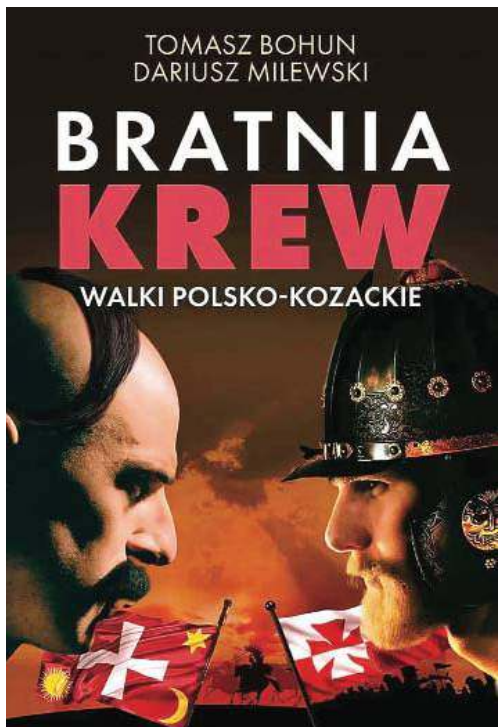
wisty sposób stało się przyczyną nowych konfliktów” — piszą Dariusz Milewski i Tomasz Bohun w książce „Bratnia krew. Walki polsko-kozackie”, którą ponownie gorąco polecam.

— Na tym samym sejmie uchwalono prawo o rozdawnictwie dotąd niezagospodarowanych ziem ukraińskich „na wieczność osobom szlacheckiego stanu zasłużonym Nam i Rzeczypospolitej”. Innymi słowy, rozpoczęto w ten sposób pierwszą akcję kolonizacyjną na Ukrainie — dodają.

To wszystko przyczyniło się do wybuchu wspomnianego powstania pod wodzą Krzysztofa Kosińskiego, które wybuchło tuż po tym sejmie. Powodem był zatarg Kosińskiego z księciem Januszem Ostrogskim, który tak samo jak Kosiński był szlachcicem, Rusinem i prawosławnym. Kosiński nie mógł wyegzekwować wyroku sądowego, więc wziął sprawy w swoje ręce, a w efekcie stanął na czele zbuntowanych Kozaków, którzy wrzeli po wprowadzeniu wspomnianych nowych praw. Kosiński był rodem z Podlasia, a w czasie zawierania unii polsko-litewskiej w 1569 roku był gorącym zwolennikiem przyłączenia Podlasia do Korony, agdy Zygmunt August to uczynił, jako pierwszy przysiągł mu wierność.

Porażająca krótkowzroczność

Na czele kolejnego powstania, które wybuchło dwa lata później, stanął Semen Nalewajko, którego ojca pobili na śmierć służący magnata kresowego Marcina Kalinowskiego. Nalewajko był na służbie u księcia Konstantego Ostrońskiego i najprawdopodobniej wcześniej uczestniczył w tłumieniu powstania Kosińskiego.

Dariusz Milewski, Tomasz Bohun: „Bratnia krew. Walki polsko-kozackie” Bellona 2024

KRÓL MICHAŁ I PANOWAŁ W RZECZYPOSPOLITEJ W LATACH 1669-1673. JEGO DALEKIM KUZYNEM (ALE NIE W PROSTEJ LINII) BYŁ ZAŁOŻYCIEL KOZACKIEJ SICZY – DMYTRO-BAJDA WIŚNIOWIECKI (1510?-1563). OJCEM KRÓLA BYŁ ZNANY NAM Z „OGNIEM I MIECZEM” JEREMI WIŚNIOWIECKI.

Potem były kolejne powstania, przeplatane ugodami, których szlachta z reguły nie dotrzymywała, albo też łamali je Kozacy.

— Krótkowzroczność elit Rzeczypospolitej poraża, bo ani monarcha i czołowi urzędnicy, ani sejmująca szlachta nie potrafili wywiązać się z obietnic, nie mówiąc o prozaicznych postulatach — piszą autorzy „Bratniej krwi”. Tak czy inaczej, Rzeczpospolita w potrzebie chętnie korzystała z kozackich szabel.

To oni odegrali znaczącą rolę w wojnie z Moskwą w 1618 roku i w bitwie pod Chocimiem w 1621 roku. Kiedy umarł Jan Karol Chodkiewicz, Turcy od razu zaatakowali. Kontruderzenie zorganizował kozacki hetman Piotr Konaszewicz-Sahajdaczny (co drugi żołnierz był tam Kozakiem). Późniejszy król Władysław IV podarował mu za męstwo miecz, który do tej pory jest przechowywany na Wawelu. Kozacy walczyli także w (...) Prusach ze Szwedami w czasie wojny polsko-szwedzkiej (1626-1629). Dlatego po kolejnym buncie za jego przywódcami ujął się król.

— Za pozostałymi ujął się Władysław IV, którego do pobłażliwości skłaniała ich świeża służba w Prusiech, bowiem ich statki, zwane czajkami, zgromadzone

w okolicy Piławy szybko dzięki swej sprawności nocą z pierwszym brzaśkiem dnia ukazały się przybyszów Szwedów. (...) I natychmiast (...) porwali szwedzki okręt (...) szerząc postrach — pisał wspomniany Albrycht Radziwiłł w swoich pamiętnikach.

Grabarz był ten sam

Światelkiem wtunelu wydawała się Unia hadziacka z 1659 roku, która przewidywała wyodrębnienie województw kijowskiego, czernihowskiego i bractawskiego i utworzenie z nich osobnego Księstwa Ruskiego jako trzeciego członu Rzeczypospolitej. Jednorazowo miano uszlachcić część Kozaków. A ataman Iwan Wyhowski zaczął walczyć z Moskwićmi. Jednak szlachta ani myślała dotrzymać przyrzeczenia, a rosyjscy agenci zbalamucili Kozaków i przekabacili ich na swoją stronę, a Wyhowski złożył buławę. — Zazdrosna o swą pozycję szlachta ani nie chciała dopuścić Kozaków do swego grona (...) a nie zamierzała ujrzeć w nich wojska (...). W efekcie pozostawiona sama sobie Kozaczyzna, kokietowana w potrzebie i lekceważona, gdy była zbędna, rosła niejako poza strukturami państwa, które ostatecznie w dużym stopniu rozsądziła. Zresztą na własną zgubę — piszą autorzy „Bratniej Krwi”. I dodają: — Potem było jeszcze kilka prób zawarcia ugody, ale bezskutecznych. — W czasie kampanii wiedeńskiej 1683 roku Kozacy z Prawobrzeża powrócili pod sztandary króla polskiego, ponieważ uznali polską protekcję za najlepsze rozwiązanie.

— Kozacy zbyt późno dostrzegli, że carowi można wyłącznie przysiąc wierność, poddając się na łaskę i niełaskę — napisał Tadeusz Andrzej Olszański w pierwszej niekomunistycznej „Zarysie historii Ukrainy w XX wieku”, wydanym w 1990 roku przez wydawnictwo „Solidarni”.

— Kozaczyzna, która walczyła się do upadku Polski, kilkanaście lat wcześniej sama podzieliła ten los. Grabarz był ten sam — caryca Katarzyna II — podsumowują Dariusz Milewski i Tomasz Bohun.

IGOR HRYWNA

i.hrywna@gazetaolsztynska.pl

– Panie doktorze, sytuacja Kościoła katolickiego na tzw. Ziemiach Odzyskanych nie należała do łatwych. W styczniu 1945 roku wchodzi na te tereny Sowici i świat tych, którzy pozostali stają na głowie. Po zakończeniu działań wojennych na te tereny przybywa ludność z kresów oraz m.in. ze zniszczonej Warszawy. Formalnie diecezją kierował wówczas biskup niemiecki Maximilian Kaller...

– Samo włączenie terytorium diecezji do państwa polskiego nie oznaczało, że zwierzchnictwo kościelne objęli polscy duchowni. Mimo że w pierwszych miesiącach 1945 roku żołnierze Armii Czerwonej zajęli większość Prus Wschodnich, to jednak zwierzchnictwo nad Kościołem katolickim na tych terenach sprawował Niemiec. W tym okresie na Warmii i Mazurach stopniowo instalowała się administracja państwowa, która nie zamierzała tolerować niemieckiego duchowieństwa. Dlatego też wiosną i latem 1945 roku przedstawiciele lokalnych władz w sprawach Kościoła katolickiego kontaktowali się przede wszystkim z Warmiakim ks. Janem Hanowskim, traktując go jako tymczasowego administratora diecezji.

– W październiku 1945 roku do Olsztyna przybywa nowy rządca diecezji ks. Teodor Bensch. Wiele świątyń zostało ograbionych, z katedry fromborskiej wywieziono wszelkie dobra ruchome. Urzędowanie w Olsztynie rozpoczął od jednego bloczka papieru i pióra.

– Dzięki zabiegom ówczesnego prymasa Polski kard. Augusta Hlonda diecezja warmińska otrzymała administratora apostolskiego w osobie ks. Teodora Bensch, który musiał się zmierzyć z wieloma trudnościami, jakie towarzyszyły Kościołowi katolickiemu na Warmii i Mazurach. Wojenna trauma, bieda i niepewność jutra powodowała, że okres, w którym rządy w diecezji warmińskiej przejmował ks. Bensch, charakteryzował się wielkim chaosem. We wrześniu 1945 roku w diecezji warmińskiej znajdowało się zaledwie około stu kapłanów, a ze

Krzysztof Andrzej Kierski

Relacje rządców diecezji warmińskiej z władzami komunistycznymi Polski w latach 1945-1989

GRA, KTÓRA SZŁA O KOŚCIÓŁ

HIERARCHOWIE KOŚCIOŁA KATOLICKIEGO, CHOĆ NIGDY NIE CHCIELI BYĆ OKREŚLANI MIANEM POLITYKÓW, TO ZMUSZENI BYLI NEGOCJOWAĆ RÓŻNE KWESTIE Z WŁADZAMI PAŃSTWOWYMI CELEM UZYSKANIA KORZYSTNYCH DECYZJI DLA PODLEGŁEGO DUCHOWIEŃSTWA I WIERNYCH. ROZMOWY I KORESPONDENCJA Z KOMUNISTAMI ZALEŻAŁY OD BIEŻĄCEJ SYTUACJI SPOŁĘCZNO-POLITYCZNEJ I STOSUNKÓW NA LINII PAŃSTWO-KOŚCIÓŁ – MÓWI DR KRZYSZTOF KIERSKI Z BIURA BADAŃ HISTORYCZNYCH DELEGATURY IPN W OLSZTYNIE, AUTOR KSIĄŻKI „RELACJE RZĄDCÓW DIECEZJI WARMIŃSKIEJ Z WŁADZAMI KOMUNISTYCZNYMI POLSKI W LATACH 1945-1989”.

170 kościołów 14 zostało zrównanych z ziemią, reszta uległa częściowe-

mu zniszczeniu, dewastacji lub padła ofiarą grabieży. Do najbardziej

newralgicznych problemów należało uzupełnienie stanu liczbowego duchowieństwa, odbudowa oraz przywrócenie do kultu zniszczonych świątyń i kaplic, a także powołanie urzędów i instytucji diecezjalnych zdolnych sprawować kierownictwo nad całą diecezją.

– W swojej książce wprowadza pan czytelnika w świat, który jest pewną grą, którą prowadzą rządcy diecezji warmińskiej z władzą komunistyczną... Momentami wojną totalną na wyniszczenie. Na ile mogli sobie pozwolić? Wydaje się, że to zależało od czasu, w którym kierowali diecezją?

– Hierarchowie Kościoła katolickiego, choć nigdy nie chcieli być określani mianem polityków, to zmuszeni byli negocjować różne kwestie z władzami państwowymi celem uzyskania korzystnych decyzji dla podległego duchowieństwa i wiernych. Rozmowy i korespondencja z komunistami zależały od bieżącej sytuacji społeczno-politycznej i stosunków na linii państwo-Kościół. Historia pokazuje, że większą kartę przetargową Kościół katolicki na Warmii i Mazurach miał w momentach niepokojów społecznych i kryzysów politycznych. Wówczas władza za cenę łagodzenia nastrojów ludności gotowa była wyrazić zgodę np. na budowę nowych świątyń czy innych obiektów sakralnych.

– Po jednej stronie mamy odważnego ks. Wojciecha Zink, który administrował diecezją w czasach stalinizmu i nie szedł na żadne ustępstwa z władzą oraz mocnego charakterem, oraz wrogo ustosunkowanego do komunistów biskupa Tomasza Wilczyńskiego. Po drugiej stronie jest ks. Stefan Biskupski. Wybitny profesor prawa kanonicznego, jednak bardzo usłużny władzom komunistycznym.

– Ksiądz Wojciech Zink bez wątpienia należy do najodważniejszych rządców powojennej diecezji warmińskiej. Swoją twardą i zdecydowaną postawę w obronie Kościoła udowodnił także w momencie aresztowania prymasa Wyszyńskiego, któremu dotrzymał wierności, za co trafił do więzienia przy ul. Rakowieckiej w Warszawie. Po ks.

Zinku zwierzchnictwo nad diecezją warmińską przejął ks. Stefan Biskupski, który poszedł na współpracę z aparatem bezpieczeństwa i zalecał duchowieństwu pełną lojalność wobec władz komunistycznych. Pod koniec 1956 roku, po uwolnieniu prymasa Polski kard. Stefana Wyszyńskiego, rządcą diecezji zostaje bp Tomasz Wilczyński, którego posługa przypadła na trudny okres w relacjach państwo-Kościół. Mimo to biskupa cechuje ciągła walka o wolność i dobre imię Kościoła katolickiego w regionie. Po śmierci bp. Wilczyńskiego jego dzieło walki o niezależność Kościoła kontynuuje przez kolejne 14 lat bp Józef Drzazga.

– Po śmierci biskupa Józefa Drzazgi przez pół roku diecezją kieruje wikariusz kapitulny bp Jan Obłak, po czym biskupem zostaje bp Józef Glemp, późniejszy prymas Polski. Czym charakteryzuje się ten czas?

– Przypadająca na lata 1979-1981 posługa bp. Józefa Glempla w diecezji warmińskiej to czas strajków z lata 1980 roku, w których wyniku dochodzi do powołania NSZZ „Solidarność”. To także okres, w którym z jednej strony władze szczegółowo śledzą relacje biskupa z kierownictwem regionalnej „Solidarności”, a z drugiej podejmują dialog z hierarchą, dzięki czemu wiele postulatów Kurii Biskupiej w Olsztynie zostaje pozytywnie rozpatrzonych. Jak sam biskup podkreślał, jego rolą było minimalizowanie napięć na linii państwo-Kościół.

– Diecezję opuszcza bp Glemp, a jego obowiązki przejmuje bp Jan Obłak. Ten wybitny historyk był m.in. rektorem Wyższego Seminarium Duchownego w Olsztynie. Jak pan pisze, w okresie sprawowania rządów nad diecezją umiejętnie wspierał opozycję...

– Biskup Obłak udzielał realnej pomocy członkom zdelegalizowanej „Solidarności” oraz innym przedstawicielom opozycji politycznej w kraju, ale w przeciwieństwie do wielu ordynariuszy innych diecezji tylko sporadycznie występował publicznie w kwestiach dotyczących relacji państwo-Kościół, wychodząc

z założenia, że bezkompromisowe wypowiedzi na temat bieżącej sytuacji w kraju przynoszą diecezji więcej szkody niż pożytku. Warto również wspomnieć, że jako pierwszy hierarcha w Polsce uzyskał od komunistów zgodę na wejście na teren ośrodka odosobnienia, gdzie ustanowił kapelanów, dzięki czemu internowani mogli korzystać z posługi duszpasterskiej. W wielu przypadkach podjął także skuteczne interwencje zmierzające do uwolnienia pojedynczych internowanych. Ponadto powziął decyzje mające na celu zapewnienie pomocy materialnej i prawnej wychodzącym na wolność internowanym i aresztowanym oraz ich rodzinom.

– Ordynariuszem warmińskim w okresie przemian został bp Edmund Piszcz. Wielu mieszkańców naszego regionu znało go osobiście. Nie jest chyba łatwo pisać o takiej postaci?

– Od śmierci abp. Edmunda Piszcz minęło ponad dwa lata, jednak od momentu jego przybycia do diecezji mija prawie 40 lat, co w historii jest już wystarczającym upływem czasu, aby spróbować odtworzyć jego rządy i relacje z władzami komunistycznymi. A te, mimo schyłkowego okresu PRL, wcale nie były łatwe. Biskupa cechowała duża ostrożność w podejmowaniu decyzji, które mogły zostać uznane za antypaństwowe. Oficjalnie nie popierał działającej w podziemiu „Solidarności”, jednak nie blokował w tym zakresie aktywności podległego mu duchowieństwa. Za największy sukces ordynariusza należy uznać rozpoczęcie budowy nowego gmachu WSD w Olsztynie: inwestycji tak ważnej choćby ze względu na to, że już jego poprzednicy zabiegali o pozytywne załatwienie tej kwestii.

WOJCIECH KOSIEWICZ

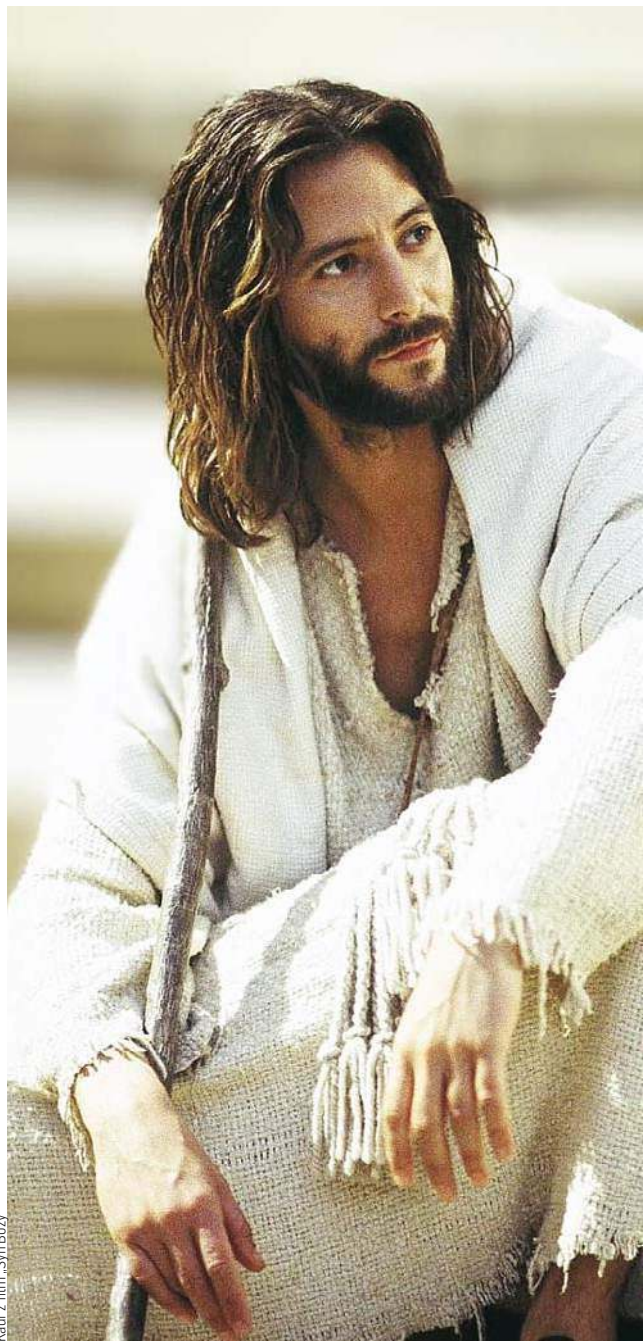
Spotkanie autorskie w Książnicy Polskiej

22 kwietnia o godz. 17.00 na scenie literackiej w Książnicy Polskiej przy ul. Jana Pawła II 2/3 w Olsztynie odbędzie się promocja książki: „Relacje rządców diecezji warmińskiej z władzami komunistycznymi Polski w latach 1945-1989” autorstwa dr. Krzysztofa Kierskiego.

Na tę szczególną niedzielę Kościół wybrał przepiękny fragment Ewangelii wg św. Jana, w którym Jezus nazywa siebie Dobrym Pasterzem: „Ja jestem Dobrym Pasterzem. Dobry Pasterz daje życie swoje za owce” (J 10, 11-18). Co to znaczy, że Jezus jest Dobrym Pasterzem? Jezus nie pochodził z rodziny pasterskiej, a porównywał się do pasterza. Pasterz jednak to nie skromny, ubogi, beztroski pastuszek o figlarnym spojrzeniu z fujarką przy boku ani nie prosty, nieokrzesany, ciemny, niestały pastuch, który dziś jest, a jutro go nie będzie. Pasterz to ktoś poważnie oddany swojemu stadu, odpowiedzialny, pilnujący je, strzegący go.

Król królów stał się Pasterzem pasterzy
Ojciec Augustyn Pelanowski zauważa, że słowo hebrajskie „RAAH” oznacza co prawda pasterza oraz wypasanie, ale też strzeżenie kogoś, chronienie, nawet bycie towarzyszem w sensie bycia przyjacielem. Słowo to zostało użyte na przykład w księdze Izajasza (Iz 11,7), gdzie mowa o mesjańskich znakach: krowa i niedźwiedzica będą paść się razem, co znaczy, że przestawać będą w przyjaźni, choć z natury nie ma jej między nimi. Starożytny pasterz, który nie był najemnikiem, spędzał cały czas ze swoją trzodą, przesiąkał jej zapachem, nawet spał z nią, kładąc się na ziemi obok kudłatych ciał. Prowadził też do najlepszych pastwisk. Zwierzęta znały jego głos, charakterystyczne dźwięki, którymi dawał im sygnały do wyruszenia czy snu albo do zachowania ostrożności. Pasterz więc to ktoś gatunkowo różny od swego stada. Przebywając ze swoją trzodą, zniżał się jednak do niej: jest to niewątpliwie obraz zbliżenia się Syna Bożego do poziomu ludzi, spośród nich do najniższej usytuowanych celników, grzeszników i cudzołóżnic! Czyli do nas, bez wyjątku. Chrystus dokonał zatem aktu kenozy (uniżenia się), aby być blisko każdego człowieka. On, Król królów, stał się Pasterzem pasterzy.

Współczucie prowadzi Go do działania
W byciu pasterzem jest jeszcze jeden ważny aspekt. Otóż pasterz pro-

Kadr z filmu „Syn Boży”

wadzi swe owce na najlepsze łąki, gdzie jest obfitość dobrej, zielonej, sycącej trawy. Pasterz wyprowadza z pastwisk, które już nie dają pożywienia, już nie mogą zaspokoić głodu owiec, są wypalone, nieurodzajne, suche, nagie, wyjałowione.
Jezus jako Dobry Pasterz także zachęca, aby porzucić swoje różnorakie pastwiska, często już nieożywcze, niezielone, niepiękne, niedające radości, do których jednak przywykliśmy i na których zostalibyśmy, gdyby nie Jego głos. Głos, który wyprowadza z sfery wątpliwego komfortu, zła, uwikłań, złudnych wyobrażeń, chorych pragnień, pożądań władzy za wszelką cenę, zatrącenia w nienawiści, gniewie, złości. Każdy ma swoje inne zużyte, zdewastowane, brudne pastwiska, na których może nawet nie chce się dłużej paść, bo widzi ich obmierzłość, ale uparcie

tkwi na nich, bo stare wydają mu się znane, swoje i przewidywalne i jako tako ogarnięte. Chrystus jednak mówi: opuść w końcu ten teren, bo on grozi wieloma niebezpieczeństwami. Teraz tego nie widzisz, ale skoro cię wołam, to zostaw go, bo możesz na nim się zagubić, zniszczyć się, do cna wyjałowić. Możesz stracić wszystko lub niczego nie uzyskać z tego, o czym marzysz – bo wszystko, co jest na tym świecie, może cię zatrzymać, oderwać od wieczności. Chrystus więc, ponieważ cię kocha, czasami sam, nie wysłuchując twoich modlitw, odrywa cię od wszystkiego z tego świata, co może ci zagrażać, aby dać ci jeszcze lepszą paszę. Czasami jednak bywa tak, że owca i baranek są tak uparci, tak niesforni, tak chcą się wciąż oddalać od swojego Pasterza, że Jezus musi wziąć je nawet na swoje ramiona, aby wypro-

JEZUS JEST MYM PASTERZEM, NICZEGO MI NIE BRAKNI

IV NIEDZIELĘ WIELKANOCNĄ KATOLICY OBCHODZĄ JAKO NIEDZIELĘ DOBREGO PASTERZA. JEST TO ZARAŻEM DZIEŃ MODLITWY O POWOŁANIA KAPŁAŃSKIE, ZAKONNE, MISYJNE LUB INNE FORMY ŻYCIA POŚWIĘCONEGO SŁUŻBIE BOGU I LUDZIOM. POPRZECZ TĘ MODLITWĘ WIERNI WZYWAJĄ BOGA, ABY PROWADZIŁ I INSPIROWAŁ OSOBY DO PODJĘCIA ŻYCIA W SŁUŻBIE KOŚCIOŁOWI I WSPÓLNOCIE CHRZEŚCJAŃSKIEJ, ZWŁASZCZA ŻE WIERNI JUŻ ODCZUWAJĄ DEFICYT DOBRYCH BOŻYCH KAPŁANÓW. TĘ PRAKTYKĘ MODLITWY KOŚCIOŁA W INTENCJI POWOŁAŃ USTANOWIŁ W 1964 R. PAPIEŻ PAWEŁ VI.

wadzić je na inne lepsze pastwisko, choć owca lub baranek na początku tego nie rozumieją lub nie widzą w tym sensu.

JEZUS ZAŚ CHCE, W SWEJ NIESKOŃCZONEJ HOJNOŚCI, ODSŁANIAĆ NAJPIĘKNIEJSZE SEKRETY BOSKIEGO ISTNIENIA, CHCE ZABIERAĆ NA OBFITE ŁĄKI RAJU, CHCE CI POKAZAĆ, ŻE ON JEST NAJLEPSZYM PASTERZEM I NICZEGO CI JUŻ NIE BĘDZIE BRAK, ŻE DA CI LEŻEĆ NA ZIELONYCH PASTWISKACH, POPROWADZI CIĘ NAD WODY, GDZIE BĘDZIESZ MÓGŁ ODPOCZAĆ, ORZEŹWI TWOJĄ DUSZĘ.

Ale ty wciąż nic, zero reakcji. Jakbyś był owcą, która nie chce słyszeć i rozumieć głosu swego pasterza, i co więcej, zamierza oddalić się na niebezpieczną odległość, choć przecież to sam Bóg chce cię „wieść po właściwych ścieżkach” przez wzgląd na swoje imię. Nie żałujmy więc tych zużytych pastwisk naszego życia. Słuchajmy Jego głosu, bo On nas zna najlepiej, On da nam życie wieczne i nigdy nie zginimy, i nikt nas nie wyrwie z Jego ręki (J 10, 27-28).
Jakaż cudowna bliskość i bezpieczeństwo kryją się za tą relacją, którą zapewnia nam Jezus Dobry

Pasterz. Czyż nie dlatego święty Piotr nazwał Jezusa „Pasterzem i Stróżem dusz waszych”, co odnosi się do troski Chrystusa o swoje owce oraz o ich duchowe bezpieczeństwo (1 List św. Piotra 2,25)?
Jezus jako Pasterz okazuje też wielkie współczucie wobec swoich owiec. On rozumie ich cierpienia, ból i słabości, ponieważ sam doświadczył ludzkiego życia i jego trudności. Jego współczucie prowadzi Go do działania, aby przynieść ulgę, uzdrowienie i pocieszenie swoim owcom, pokazując, że nie jest obojętny na ich los.

Idźmy za Jego głosem
W Chrystusie jako Dobrym Pasterzu odkrywamy również nie tylko troskliwe prowadzenie, ale także bezwarunkową miłość i opiekę. On chce się troszczyć o nas i chce dać nam najlepszy pokarm, którym jest Jego Słowo zawarte na kartach Biblii oraz Stół Eucharystyczny z chlebem i winem, czyli Jego Przenajświętszym Ciałem i Jego Krwią. Czy może być lepszy pasterz, który ofiaruje sam siebie, który oddaje swoje życie za owce? Jezus nie umarł tak po prostu. On oddał Swe życie za nas. Jezus Chrystus jako Dobry Pasterz wyraża swoje największe oddanie poprzez złożenie życia za swoje owce.

To niezwykle poświęcenie pokazuje głębię Jego miłości i zobowiązanie do zbawienia każdego z nas bez wyjątku. Jego śmierć na krzyżu stanowi najwyższy akt miłosierdzia i ofiary, który daje owcom życie wieczne i zbawienie. Czy ktoś zna takiego pasterza? To właśnie Jego miłosierdzie prowadzi zagubionego baranka czy krnąbrną owieczkę z powrotem do owczarni (Łk 15, 1-7). Jego pasterstwo objawia się więc w poszukiwaniu, leczeniu i ochronie nas, którzy jesteśmy słabi, potrzebujący i zagubieni.
Ewangelia według Łukasza 12, 32 przypomina, że Jezus mówi do swoich uczniów: „Nie bój się, mała trzódka, bo Ojciec wasz upodobał sobie dać wam królestwo”. Nie zapominał o tym, dajmy się prowadzić i nieustannie idźmy za Jego głosem. I taka jest istota Niedzieli Dobrego Pasterza.

ZDZISŁAWA KOBYLŃSKA

Moja przyjaciółka rok temu zdawała maturę i też była na pielgrzymce. I oczywiście egzaminy pisała tym długopisem. Zdała bardzo dobrze, ale ona bardzo dużo się uczyła i była świetnie przygotowana. Ja muszę jeszcze sporo posiedzieć nad podręcznikami — mówi nam Magda z Olsztyna.

— Ta pielgrzymka to okazja do tego, żeby zawierzyć się Matce Bożej, i to w tak niezwykłym miejscu jak Gietrzwałd, gdzie Matka Boża objawiła się dwóm młodym dziewczynom. W tym roku w pielgrzymce pójdzie ponad 150 maturzystów — relacjonuje ksiądz Kamil Wyszyński, diecezjalny duszpasterz młodzieży archidiecezji warmińskiej.

Tańcząc poloneza

Zgodnie z informacjami, które przekazał nam organizator pielgrzymki, maturzyści pokonają trasę z Olsztyna do Gietrzwałdu, idąc lasami. Po drodze będą nie tylko odmawiali różaniec i śpiewali nabożne pieśni.

— Modlitwa jest bardzo ważna, ale integracja też. Na pewno będzie dużo wspólnego śpiewania. Rok temu młodzi tańczyli poloneza, a przecież są do tego świetnie przygotowani i pokazali to na studniówkach — mówi ksiądz Kamil Wyszyński.

Kulminacyjnym momentem pielgrzymki będzie akt wspólnego zawierzenia Matce Bożej. To, według uczestników dotychczasowych pielgrzymek matu-

rzystów, wzruszający moment, który na lata zostaje w pamięci każdemu, kto w nim uczestniczył.

— Moja przyjaciółka często wspomina tę chwilę. To było dla niej wielkie przeżycie. Teraz, jak ma jakieś trudności to, jak mówi, ponawia po cichu swoje zawierzenie Matce Bożej — mówi Magda z Olsztyna. — Też chcę całą swoją przyszłość zawierzyć Matce Bożej — dodaje.

— To faktycznie bardzo wzruszająca chwila, kiedy tak duża grupa młodych osób klęczy w kościele przed obrazem Matki Bożej Gietrzwałdzkiej i wypowiada słowa zawierzenia jej swojego życia — potwierdza ksiądz Kamil Wyszyński.

Im zależy

W Gietrzwałdzie na tegorocznych maturzystów będzie czekał metropolita warmiński arcybiskup Józef Górczyński. Będzie celebrował mszę i wygłosi do młodych kazanie. Na zakończenie mszy nastąpi tak co roku oczekiwane poświęcenie długopisów, które zostaną wręczone maturzystom. W planie jest także odwiedzenie źródła, które pobłogosławiła Matka Boża, a na koniec wspólny obiad.

W pielgrzymce uczestniczą maturzyści z terenu całej diecezji. Młodzi pątnicy wyruszają z Olsztyna już kolejny raz. I jak twierdzi diecezjalny duszpasterz młodzieży, „chodzi też o to, żeby trochę się zmęczyć, trochę się spocić, żeby to był prawdziwy wysiłek i pokazanie, że im zależy”.

MATURZYŚCI W GIETRZWAŁDZIE POŚWIĘCĄ DŁUGOPISY

TEGOROCZNI MATURZYŚCI IDĄ DZIŚ (19 KWIETNIA) W PIELGRZYMCE DO GIETRZWAŁDU, ŻEBY WYPRASZAĆ NIE TYLKO ZDANIE EGZAMINU DOJRZAŁOŚCI, ALE TAKŻE DOJRZAŁE DECYZJE W ICH DOROSŁYM ŻYCIU. TRADYCJĄ COROCZNEJ PIELGRZYMKI JEST POŚWIĘCENIE DŁUGOPISÓW, KTÓRYMI MŁODZI PĄTNICY JUŻ NIEBAWEM BĘDĄ PISALI EGZAMINY.

— Matura to ważny test w ich życiu, który zamyka pewien etap. Młodzi mają też świadomość, że niedługo będą podejmowali kolejne decyzje życiowe, czyli wybierali studia czy pracę. Będą wchodzili w dorosłość. Idą, bo wiedzą, że Pan Bóg może w ich życiu zadziałać i im pomóc — stwierdza ks. Kamil Wyszyński. — Zazwyczaj idzie młodzież, która Pana Boga już ma w sercu albo Pana Boga szuka. Jesteśmy otwarci na każdego — podkreśla.

Jak trwoga...

Diecezjalny duszpasterz młodzieży w rozmowie z „Gazetą Olsztyńską” przypomina znane przez wszystkich przysłowie: „jak trwoga, to do Pana Boga”. Jednak nie uważa, żeby zwracanie się do Stwórcy w trudnych sytuacjach było czymś godnym piętnowania. Przeciwnie — twierdzi, że trudne chwile są często

momentami przełomu duchowego, także w życiu młodych.

— To chyba dobrze, że szukamy ratunku w Panu Bogu — mówi. — Za tydzień w podobnej pielgrzymce do Matki Bożej będą szli uczniowie ósmych klas szkół podstawowych, którzy niebawem będą zdawali egzaminy będące przepustką do szkół średnich — dodaje.

Jak podkreślają organizatorzy pielgrzymki, Gietrzwałd jest całkowicie wyjątkowym miejscem na mapie Polski. Tu w 1877 roku dwie młode miejscowe dziewczyny miały objawienia Matki Bożej. I są to jedyne tego typu objawienia w Polsce, które zostały uznane przez Kościół.

Miejsce objawień

Matka Boża miała ukazywać się dwóm pastuszkom: Barbarze Samulowskiej i Justynie Szafrzyńskiej. Podczas objawień, których

było aż 160, dziewczynki rozmawiały z Matką Bożą na różne tematy. Zawsze jednak spotkaniom towarzyszyło wezwanie do odmawiania różańca oraz bardzo częste prośby o nawrócenie z grzechów pijaństwa i rozwiązłości.

Dziewczynki miały wizję Matki Bożej, która miała ukazywać się im w koronie kłonu. Pobłogosławiła też źródło, które znajduje się w Gietrzwałdzie i które od tamtej pory słynie z licznych uzdrowień.

Matka Boża z młodymi wizjonerkami miała rozmawiać po polsku, co stało się przyczynkiem do odrodzenia polskości na Warmii, która, jak cała Polska, znajdowała się wówczas pod obcymi zaborami. Rozpoczęły się pielgrzymki z terenów całej Polski do Gietrzwałdu.

Proces beatyfikacyjny

Jednym z przejawów odrodzenia polskości po ob-

jawieniach w Gietrzwałdzie było założenie „Gazety Olsztyńskiej”, która była wydawana w języku polskim i relacjonowała życie polskiej i katolickiej społeczności na Warmii.

Kościół katolicki przygotowuje się do 150. rocznicy objawień gietrzwałdzkich. Trwa także proces beatyfikacyjny jednej z dwóch wizjonerek — Barbary Samulowskiej. Jego etap diecezjalny rozpoczął się w 2005 roku i już rok później dokumentacja trafiła do Watykanu.

Zgodnie z procedurą beatyfikacyjną w większości procesów do ogłoszenia kogoś błogosławionym wymagany jest cud. Tydzień temu arcybiskup Józef Górczyński dokumentację takiego cudu, który miał nastąpić za wstawiennictwem Barbary Samulowskiej, przesłał do Rzymu.

STANISŁAW KRYŚCIŃSKI

s.krystinski@gazetaolsztyńska.pl

REKLAMA

komunikat

Sąd Rejonowy X Wydział Cywilny w Olsztynie

informuje, że w sprawie o sygnaturze akt XNs 249/23 toczy się postępowanie z wniosku Tomasza Kardacza, z udziałem Jerzego Urbana i Urlicha Urbana, o zasiedzenie prawa własności nieruchomości gruntowej położonej w miejscowości Bukwałd, gminy Dywity, oznaczonej numerem ewidencyjnym 272/2, dla której nie jest prowadzona księga wieczysta.

Wzywa się wszystkie zainteresowane osoby, a przede wszystkim Jerzego Urbana i Urlicha Urbana lub ich spadkobierców, aby w terminie 3 miesięcy od publikacji ogłoszenia zgłosili się do tutejszego sądu i wykazali swoje prawa do wskazanej nieruchomości, gdyż w przeciwnym razie sąd może stwierdzić zasiedzenie, jeżeli zostanie udowodnione.

19 - 25 kwietnia 2024

dodatek
TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV
Wydawca: Dodatek sp. z o.o., ul. Wiatrakowa 11/3, 85-115 Bydgoszcz, tel. 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl. Redaktor naczelny: Sławomir Grzmieł ISSN 1643-2460 - Skład komputerowy: Magraf sp.j.

Piątek

23:10

TVP 2

Miłość aż po ślub

Komedia romantyczna, Franc., 2017

Juliette z powodzeniem organizuje śluby dla innych, ale sama wciąż pozostaje singielką. Do kolejnych „narzeczonych” podchodzi raczej rozrywkowo, nie traktuje poważnie luźnych związków. Juliette nawet się nie spodziewa, że jej bez troskie życie nagle się zmieni. A wszystko zaczyna się od dnia, gdy ma zorganizować wesele Alexii, nie lubianej koleżanki z podstawówki. I jakby tego było mało, okazuje się, że narzeczonym dziewczyny jest czarujący Mathias. To ten, z którym Juliette spędziła ostatnio niezapomnianą noc...

INNE DATY EMISJI: SOBOTA, 3:50

Sobota

17:45

TVP

KULTURA

Garsoniera

Komedia, romans, dramat, USA, 1960

Bohaterem filmu jest Bud Baxter (Jack Lemmon), szary urzędnik potężnego nowojorskiego towarzystwa ubezpieczeniowego. W firmie, gdzie jest zatrudnionych ponad 30 tysięcy ludzi, trudno o awans. Lecz Bud szybko pnie się po szczeblach kariery zawodowej. W ten sposób dyrektorzy nagradzają swego pracownika za lojalność wobec nich. A wszystko dzięki tytułowej garsonierze, której jest właścicielem. Udostępnia ją szefom na godziny, co pozwala żonatym mężczyznom na organizowanie dyskretnych spotkań z przyjaciółmi.

INNE DATY EMISJI: PONIEDZIAŁEK, 14:30

Niedziela

2:35

TVP

KULTURA

Misery

Thriller, USA, 1990

Paul Sheldon jest autorem popularnego cyklu powieści o losach tytułowej Misery. Dzięki poczynytym romansom zdobył sławę i duże pieniądze. Pewnego dnia wyznaje agentowi, że zamierza napisać ostatnią już książkę o Misery, usmiertniając bohaterkę. Kiedy nowy maszynopis jest już gotowy, jedzie do agencji wydawniczej. Zaskoczony gwałtowną burzą śnieżną wpada w zaspę, rozbijając samochód i odnosząc poważne obrażenia. Życie pisarzowi ratuje Annie Wilkes, która zabiera go do swego domu i udziela pierwszej pomocy...

INNE DATY EMISJI: SOBOTA, 20:00

Poniedziałek

21:10

TVP 1

Do piachu...

Teatr Telewizji, 1989

Jedno z najgłośniejszych, a zarazem najbardziej kontrowersyjnych przedstawień w dziejach Teatru Telewizji. Nie mogło jednak być inaczej, skoro „Do piachu...” najpierw powstało siedemnaście lat (1955-1972), następnych siedem nie mogło ukazać się drukiem, a kiedy z trudem doczekało się prapremiery (w warszawskim Teatrze na Woli), musiało wskutek protestów akowskich kombatanów zniknąć z afisza. Również spektakl Kutza przez kilka miesięcy czekał na emisję, aż wreszcie – poprzedzony dyskusją m.in. z udziałem autora i reżysera – został pokazany widzowi.

Wtorek

01:50

TVP 1

Chinatown

Kryminał, USA, 1974

Akcja „Chinatown” rozgrywa się w latach 30. w Los Angeles. Do biura prywatnego detektywa J.J. Gittesa, specjalizującego się w sprawach matrymonialnych, zgłasza się pewna kobieta. Podając się za żonę Hollisa Mulwraya, prosi go o zdobycie dowodów zdrady swego męża. Gittes dostarcza jej zdjęcia Hollisa z dziewczyną, które zostają opublikowane w gazecie, sprawa nabiera posmaku skandalu. Wkrótce nadchodzi wiadomość o tragicznej śmierci Mulwraya, którego ciało wyłowiono ze zbiornika z wodą w pobliżu miasta...

INNE DATY EMISJI: PONIEDZIAŁEK, GODZ.: 0:55

Środa

22:10

TV PULS

Mad Max: Na drodze gniewu

Akcja, Australia, RPA, USA, 2015

Na surowych pustkowiach u schyłku cywilizacji ludzie mają tylko jeden cel: przetrwanie. Wieczny Joe zniewala ocalałych z apokalipsy w fortecy Cytadeli. Wśród uwięzionych jest prześladowany przez dramatyczne wspomnienia z przeszłości Max Rockatansky. Los więźnia niespodziewanie krzyżuje się z elitarną poręczniczką Jo’go – Imperator Furios. Jednoręka wojownicza niespodziewanie porwya żony tyrana i dezerteruje z Cytadeli. Rozwścieczony wódz zwołuje wszystkich swoich siepaczy i wysyła konwój, który wytrwale i bezlitośnie ściga uciekinierów.

Czwartek

1:00

TVP 2

Wojownik

Dramat, sportowy, USA, 2011

Dręczony wspomnieniami dramatycznych przeżyć były żołnierz piechoty morskiej, Tommy Conlon, po kilkunastu latach nieobecności powraca do rodzinnego Pittsburgha. Wyrzekł się ojca Paddy’ego Conlona, który był alkoholikiem i tyranem, nie chciał też znać starszego brata Brendana. Tommy był zawsze porywczy, zaciągnął się do wojska, gdzie miał okazję wykazać się siłą i męstwem. Spokojny i zrównoważony Brendan uczy w szkole, założył rodzinę i ledwo wiąże koniec z końcem. Tommy potrzebuje pieniędzy dla żony zabitego przyjaciela, postanawia więc wziąć udział w turnieju MMA.

PIĄTEK • 19 kwietnia

TVP 1

04:55 Klan - telenowela TVP
05:20 Dziedzictwo - serial, Turcja
06:05 Złoty chłopak - serial obycz.
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Agape Blisko Ciebie - mag.
08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym.
08:50 Ranczo - serial obycz.
09:45 Komisarz Alex - serial krym.
10:45 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda - magazyn
12:35 Rok w ogrodzie Extra - magazyn
12:55 U wybrzeży Nowej Zelandii - Tini Heke - dok., N. Zel., 2022
14:00 Złoty chłopak - serial obycz.
14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja

TVP 2

05:30 M jak miłość - serial, 2021
06:20 Anna Dymna - spotkajmy się
06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz
11:15 Operacja zdrowie - magazyn medyczny
11:45 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Akacjaowa 38 - serial kostiumowy, 2016
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularny
15:05 Górcy ratownicy - serial obyczajowy, Niemcy, 2023
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020

TVN

05:40 Uwaga! - program interw.
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn śniadaniowy
11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:45 Detektywi - Do biura detektywistycznego Anny Potaczek i Macieja Dębosza zgłasza się przerażona studentka i prosi o odnalezienie przyjaciółki.
15:45 Doradca smaku - program kulinarny
15:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
11:40 Gliniarze - W krótkim odstępie czasu dochodzi do gwałtów na dwóch nauczycielkach warszawskiego liceum.
12:50 Wydarzenia - program informacyjny
13:20 Interwencja - magazyn reporterów
13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy
14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy

TVP Kultura

08:00 Muzyczne poranki
08:20 Warszawa da się lubić - reportaż
09:00 Komediantka - serial, 1987
10:10 Pod dachami Paryża - fab., Franc., 1930
11:55 Zakazane piosenki - magazyn
12:55 Legendy opery - Renee Fleming - dok., Wlk. Bryt.
13:55 Zakazane piosenki - film wojenny, Polska, 1946
15:50 15 Krajowy Festiwal Piosenki Polskiej Opole '77 - Nastroje. Nas troje - koncert, 1977
16:55 Piosenki Jonasza Kofty - 1970
17:25 „Pamiętajcie o ogrodach” - Jonasz Kofta - 2015
17:45 Mieczysław Karłowicz - samotna wędrówka - dok., Polska, 2017
18:45 Reżyserzy - Stephen Frears - dok., Wlk. Bryt.
19:40 Portrety - Barbara Sier-Janik - reportaż

TV Puls

06:00 Nash Bridges - Nash prowadzi śledztwo w sprawie zniknięcia Inspektora Harvey’a Leeka, który zmierzał na spotkanie z rosyjskim gangiem.
08:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny
10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy
12:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - Znudzony swoim małżeństwem Karol flirtuje w pracy z atrakcyjną koleżanką, Gosią.
14:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
16:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - serial paradokumentalny
17:00 Lombard. Życie pod zastaw - Oddinek z gościnnym udziałem Dagmary Kaźmierskiej i jej syna Conana.

TVN 7

05:00 Szkoła - Przyjaciółki z siódmej klasy podstawówki, Lena i Emma, starają się o rolę w szkolnym przedstawieniu. Ich koleżanka Ania postanawia też stanąć do castingu, gdy dowiaduje się, że...
06:55 Szpital - program obycz.
07:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:00 Detektywi - program krym.
12:00 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny
12:45 Szpital - Dr Dominika Gajda zajmuje się 24-latkami, którzy na skutek upadku ma wstrząśnienie mózgu.
13:50 Sąd rodzinny - program sądowy
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
16:55 Zagadki losu - program obyczajowy

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 08:00 Dlaczego ja? - paradokument 10:00 Trudne sprawy - program obyczajowy 12:00 Policjantki i Policjanci 13:00 Gliniarze - serial paradok. 14:00 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 15:00 Pomóż mi - serial fabularny 16:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 21:00 Pamiętniki z wakacji - serial obycz. 22:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 00:05 13 posterunek 2 - serial kom. 02:05 Interwencja - magazyn reporterów 02:25 STOP Drogówka - serial policyjny 03:25 Disco Polo Life 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy

17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia?
17:55 Klan - telenowela TVP
18:25 Leśnicówka - serial obycz.
19:00 Jeden z dziesięciu - telet.
19:30 Program inform.
19:30 19:55 Pytanie dnia
20:05 Pogoda; Sport
20:15 Reporterzy - magazyn
20:35 Jak rozpętałem II wojnę światową - Za bronią - komedia, Polska, 1970
22:00 Matylda - serial kostium.
23:00 Aż do śmierci - akcja, USA, Wlk. Bryt., Niemcy, 2007
01:00 Sztokholm - fab., USA, Kan., 2018
02:40 Szpieg, Wlk. Bryt., Niemcy, Franc., 2011
05:00 Tacy byliśmy Jak budowaliśmy... - reportaż

18:10 Va Banque - teleturniej
18:45 Akacjaowa 38 - serial kostiumowy, 2016
19:35 Barwy szczęścia - serial
20:50 IRA na dobry wieczór - widowisko muzyczne
21:55 To jest grane - magazyn muzyczny
22:30 Panorama
23:10 Kino relaks - Miłość aż po ślub - kom. romant., Franc., 2017. Juliette z powodzeniem organizuje śluby dla innych, ale sama wciąż pozostaje singielką. Pewnego dnia jej bez troskie życie nagle się zmienia...
00:55 Droga mistrza - dram., USA, 2016
02:45 Człowiek sukcesu - dram., USA, 2009
04:20 Rodzinka.pl - serial kom.

18:00 Detektywi - program kryminalny
19:00 Fakty
19:30 Sport; Pogoda
19:50 Uwaga! - program interw.
20:00 Joker - sens., USA, Kan., 2019
22:45 Matrix: Rewolucje - SF, USA, 2003
01:15 Kuba Wojewódzki - talk-show
02:25 Dowody zbrodni - serial krym., USA
03:15 Szpital - program obycz.
04:05 Uwaga! - program interwencyjny
04:20 Nauka jazdy - reality show
04:45 Recepta na stary dom - program edukacyjny
05:05 Jak to jest zrobione? - serial popularnonaukowy

17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny
18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:45 Sport; Pogoda
20:05 Twoja Twarz Brzmi Znajomo - program muzyczno-rozrywkowy
22:10 Bracia - serial obyczajowy
23:10 Szybcy i wściekli 5 - akcja, USA, 2011
02:05 Braven - akcja, Kan., 2016
04:00 Zjedz Kambodżę - program podróżniczo-kulinarny
04:45 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

20:00 Wieczór kinomana - Wstęp do filmu - Czarny Cezar
20:05 Wieczór kinomana - Czarny Cezar - obycz., USA, 1973
21:50 Hala odlotów - talk-show
22:55 Otył zgłoś się - serial krym., 1978
00:05 Czwartkowy klub filmowy - Cartouche - zbójca - fab., Franc., Włochy, Niderl., 1962
02:15 Noc krótkich filmów - Wenus z Willendorfu - film krótkometrażowy, 2020
02:55 Kino nocne - Kult - horror, psycholog, Wlk. Bryt., 1973
04:30 Teledyski
05:25 Afisz kulturalny ekstra
05:40 Jeszcze więcej kultury

20:00 W obronie własnej - akcja, USA, 2013. Phil Broker (Jason Statham) rezygnuje z pracy policji. Niestety nie wszystko pójdzie zgodnie z planem...
22:00 Red 2 - akcja, USA, 2013. Frank Moses (Bruce Willis) jest emerytowanym, agentem CIA. Okazuje się, że mężczyzna będzie zmuszony ponownie zebrać swoich ludzi, ponieważ w Rosji zaginęła głowica jądrowa...
00:10 Dorwać gringo - akcja, USA, 2012
02:15 Menu na miarę
02:50 Szalone fabryki polskiej muzyki!
04:00 Menu na miarę - program kulinarny
05:00 Dyżur - serial medyczny

17:55 Szpital - program obycz.
18:55 Ukryta prawda
20:00 Narodziny gwiazdy - obycz., USA, 2018. Gwiazda country Jackson Maine (Bradley Cooper) poznaje utalentowaną piosenkarkę Ally (Lady Gaga) i postanawia pomóc jej wspiąć się na szczyt...
22:55 Zmierzch - horror, USA, 2008. 17-letnia Isabella Swan (Kristen Stewart) poznaje tajemniczego, Edwarda Cullena (Robert Pattinson). Chłopak ma nadludzkie zdolności
01:25 Blade, Wieczny łowca II - horror, USA, Niemcy, 2002
03:30 Hotel Paradise
04:20 Druga strona medalu - talk-show

TV Trwam

09:35 Św. na każdy dzień 09:45 Jestem Mamą 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:25 Głos Polski 11:45 Życie wg. św. Jana Pawła II 12:30 Regina Coeli 12:03 Inf. dnia 12:20 Rotmistrz Pilecki 12:50 Ewangelia nasz biznesplan 13:30 Msza św. 14:30 Drzwi do lasu 14:55 Słowo życia 15:00 Modlitwa do Bożego Miłosierdzia 15:20 Mocni w Wierze 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Siódmy Sakrament 16:40 Prosto o gosp. 17:00 Misja Szczecin-Kipsing 17:30 Geopolityka 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Regina Coeli 18:05 Inf. dnia 18:15 Westerplatte Młodych 19:00 Warto zauważyć... 19:30 Brat Franciszek 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia

SOBOTA • 20 kwietnia		TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4	
TVP 1	TVP 2	05:40 Uwaga! - program interwencyjny 05:55 Bitwa o gości - program rozrywkowy 06:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn śniadaniowy 11:30 Na Wspólnej Omnibus - serial obyczajowy, Polska 13:25 Niezwykłe Stany Prokopa - program podróżniczo-rozrywkowy 14:00 Camera Cafe. Nowe parzenie - serial, Polska 14:35 Kłamka kłamca - kom., USA, 1997 16:20 MasterChef Nastolatki - program kulinarno-rozrywkowy 17:55 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 19:00 Fakty 19:25 Sport; Pogoda	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:25 Ania z Zielonego Wzgórza - familijny, Kan., 2016 10:10 Ewa gotuje - program kulinarny 10:40 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 11:40 Gliniarze - Dochodzi do zabójstwa emeryta, mieszkającego na przedmieściach Warszawy. 15:45 Dagmara szuka męża - serial obyczajowy 16:45 Więzienie kobiet - program paradokumentalny 17:45 Chłopaki do wzięcia - serial paradokumentalny 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:15 Prezydenci i Premierzy - rozmowy Jarosława Gułaj 19:45 Sport; Pogoda	08:00 35 lat minęło. Program Jonasza Kofty, 1978 08:50 Muzeum Polskiej Piosenki - „Pamiętajcie o ogrodnach” - Jonasz Kofta - 2015 09:05 Tamte lata, tamte dni - Włodek Pawlik - mag. 09:45 Serialowa nostalgia - Rodzina Leśniewskich - serial przygodowy TVP, 1978 11:10 Litania - muzyka Krzysztofa Komedy - koncert, 1998 12:05 Słobobranie - magazyn 13:10 Dokument tygodnia - Lauren Bacall, bogini wśród ludzi - dok., Franc., 2016 14:20 Chabrol, antykonformista - dok., Franc., 2018 15:30 Nie ma róży bez ognia - kom., Polska, 1974 17:15 Wydarzenie aktualne	06:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 07:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - Alinę i Henryka Barańskich spotyka tragedia: ich syn ginie w wypadku. Emeryci są zdruzgotani, zwłaszcza że mężczyzna osierocił 14-letnią córkę Oliwię, którą samotnie wychowywał. 10:00 Lombard. Życie pod zastaw - Kamil to znudzony życiem 36-latek, który zdradza swoją żonę Paulinę z młodszą od niej Michaliną. Pewnego dnia okazuje się, że kochanka jest w ciąży... 20:00 Akt zemsty - akcja, USA, 2017. Frank Valera to prawnik, którego żona i córka zostają zamordowane w niewyjaśnionych okolicznościach. Mężczyzna postanawia się zemścić.	05:05 Szkoła - Licealiście Sewerynowi Kruczkowi podoba się Emilia Żmuda. Inna koleżanka natrętnie go podrywa... 06:00 Wiza na miłość - serial paradokumentalny 07:00 Batwheels I - animacja 07:30 Interkosmos - kom., USA, 1987 10:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 13:00 Detektywi - program krym. 14:00 Razem odNowa - reality show 15:00 Podatek od miłości - kom., Polska, 2017. Ona (Aleksandra Domańska) - skuteczna pracowniczka Urzędu Skarbowego. On (Grzegorz Damięcki) to domniemany oszust podatkowy, który wpada w jej sidła. Spotykają się przypadkiem...	06:00 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe 11:00 Flinstonowie - familijny, komedia, USA, 1994 12:55 Shaolin gola - akcja, komedia, Chiny, Hong Kong, 2001 14:50 13 posterunek 2 - serial komediowy 17:00 Policjanci i Policjanci - serial paradokumentalny 21:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 00:00 R.I.P.D. - Agenci z zaświatów - akcja, komedia, SF, USA, 2013. Jeff Bridges i Ryan Reynolds to dwaj legendarni gliniarze z dwóch różnych epok. 02:05 Interwencja - magazyn reporterów 02:25 STOP Drogówka - serial policyjny 03:25 Disco Polo Life - magazyn muzyczny 04:25 Top 10 - Lista Przebojów - magazyn muzyczny 05:30 Telezakupy TV Okazje	09:00 Mój przyjaciel Luluś 10:00 Inf. dnia 10:15 Retrospekcja 10:35 Słowo życia 10:40 Polski Punkt Widzenia 11:00 Kropelka radości 12:00 Regina Coeli 12:03 Inf. dnia 12:20 Warto zauważyć... 12:50 Siódmy Sakrament 13:20 Ocalił od zapomnienia 13:30 Msza św. 14:30 Przegląd Tyg. „Niedziela” 14:35 Słowo życia 14:40 Św. na każdy dzień 14:45 Jak wygrać małżeństwo? 15:00 Polskie dziedzictwo 15:30 Wierzę w Boga 15:50 Krótka Historia Zbawienia 16:00 Inf. dnia 16:10 Historia PL 17:00 Z Parlamentu Europ. 17:30 Nowa Ewangelizacja 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Regina Coeli 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Manna z Nieba 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia
								
17:35 Ojciec Mateusz - serial 18:25 Kulisy serialu Ojciec Mateusz - felieton 18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 19:30 Program inform. 19.30 20:05 Pogoda; Sport 20:20 Komisarz Alex - serial krym. 21:20 Hit na sobotę - Teoria wszystkiego - dram., Wlk. Bryt., 2014 23:35 Szpieg, Wlk. Bryt., Niemcy, Franc., 2011 01:50 Jak rozpiełem II wojnę światową - Za bronią - kom., Polska, 1970 03:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 04:20 Pere Lachaise - nekropolia Paryża - dok., Franc., 2020	22:20 Panorama - program informacyjny 22:55 IRA na dobry wieczór - widowisko muzyczne 23:50 Atak paniki - kom., Pol., 2017. Brawurowo zagrana obyczajowa opowieść z akcentami komediowymi, w której bohaterowie doświadczają niezwykłych wydarzeń, zmieniających ich osobowość i dotychczasowe życie. 01:45 Uznajcie mnie za winnego - komediodramat, Niemcy, USA, 2006. Kanwą scenariusza są autentyczne wydarzenia, które rozegrały się pod koniec lat osiemdziesiątych 20 wieku... 03:50 Miłość aż po ślub - kom. romant., Franc., 2017 ●	19:45 Uwaga! - program interwencyjny 20:00 Mam talent - program muzyczno-rozrywkowy 22:20 Kryptonim Polska - kom., Polska, 2022 00:30 Torque: Jazda na krawędzi - sens., USA, 2004 02:10 Rzeczy, których nie nauczyła mnie matka - serial, Polska 02:40 To tylko kilka dni - program o osobach z niepełnosprawnościami 03:25 Szpital - program obycz. 04:10 Uwaga! - program interwencyjny 04:25 Nauka jazdy - reality show 04:50 Recepta na stary dom - program edukacyjny 05:15 Jak to jest zrobione? - serial popularnonaukowy	20:00 Epoka lodowcowa: Mocne uderzenie - kom., anim., USA, 2014. W stronę Ziemi zbliża się ogromna asteroida. W tym czasie grupa przyjaciół zajmuje się bardziej przyziemnymi sprawami. Wszystko się zmieni, kiedy... 22:05 Więzień labiryntu: Próby ognia - akcja, SF, USA, 2015 01:00 Krwawa profesja - sens., USA, 2002. Były agent FBI po przeszczepie serca zostaje wynajęty do odnalezienia mordercy dawczyny organu. 03:25 Świat według Kiepskich 04:45 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje	17:45 Retro kino - Garsoniera - kom., romans, dramat, USA, 1960 ● 20:00 Bilet do kina - Misery - thriller, USA, 1990 ● 21:55 Koncert muzyki Krzysztofa Komedy - 2006 23:00 Wieczór kinomana - Czarny Cezar - obycz., USA, 1973 00:50 Kino nocne - Włóczęga - dramat, USA, Australia, 2014 02:45 Rozdroże cafe - dramat, Polska, 2005 04:50 Teledyski 05:15 Podróż z historią - dokument 05:45 Jeszcze więcej kultury w TVP Kultura 2 na stream.tvp.pl	21:50 Uprowadzona 2 - akcja, Franc., USA, Turcja, Niemcy, 2012. Emerytowany agent CIA Bryan Mills (Liam Neeson) kontra przywódca albańskich handlarzy ludźmi, Murad Krasniqi, który planuje pomścić śmierć syna. 23:40 Przynęta - akcja, Kan., USA, 2000. Film opowiada historię złodzieja, który podczas pobytu w więzieniu przypadkiem zdobywa cenną informację od towarzysza z celi. 02:00 Dyżur - serial medyczny 03:05 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 04:00 Menu na miarę - program kulinarny 05:00 Dyżur - serial medyczny	17:10 Player One - przyg., USA, Indie, 2018 20:00 Saga Zmierzch: Księżyć w nowiu - horror, USA, 2009 22:50 Tunnel - film katastroficzny, USA, 1996. Tunel Holland biegnie pod rzeką Hudson i łączy Nowy Jork z New Jersey. Tu właśnie dochodzi do tragicznego w skutkach wypadku. 01:10 Mroczny zakątek - sens., USA, Wlk. Bryt., Franc., 2015. Kobieta, której w dzieciństwie zamordowano rodzinę, powraca do wydarzeń z przeszłości za sprawą tajemniczego stowarzyszenia. 03:15 Medium z Long Island - paradokument 04:05 Druga strona medalu		

NIEDZIELA • 21 kwietnia		TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
TVP 1	TVP 2	05:40 Uwaga! - program interw. 05:55 Wyluzuj, Scooby-Doo! - serial animowany, USA 06:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn śniadaniowy 11:40 Niezwykłe Stany Prokopa - program podróżniczo-rozrywkowy 12:15 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy 12:55 Mam talent - program muzyczno-rozrywkowy 15:10 Bella i Sebastian - przyg., Franc., 2013. Owczarek Bella zaprzyjaźnia się z Sebastianem. Tymczasem na psa polują myśliwi... 17:30 The Traitors. Zdraycy - reality-show 19:00 Fakty 19:25 Sport; Pogoda 19:45 Uwaga! - program interwencyjny	06:00 Nowy dzień z Polsat News 07:35 Kung Fu Panda 2 - anim., familijny, USA, 2011 09:35 Małolaty u taty - familijny, kom., USA, 2003 11:35 Epoka lodowcowa: Mocne uderzenie - kom., anim., USA, 2014. Charlie Hinton (Murphy) wraz ze swoim przyjacielem tracą posady w dużym koncernie. Teraz żony muszą zarabiać na utrzymanie domu. 13:40 Ninja Warrior Polska - program rozrywkowy 15:40 Twoja Twarz Brzmi Znamo - program muzyczno-rozrywkowy 17:40 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:20 Sport; Pogoda 19:30 Państwo w Państwie - program interwencyjny	07:10 Rozmowy (nie)wygodne 08:00 Liturgia prawosławna 09:05 Afryka na tropie zagrabionych arcydzieł - dok., Franc., 2022 10:40 Od ucha do ucha - Królowa lisów - Wielki, ciemny las - filmy anim. 11:10 Francuskie śniadanie - Thierry Śmialek - serial przyg.-hist., Franc., 1963 12:25 Tamte lata, tamte dni - Włodek Pawlik - magazyn 13:05 Był sobie pies 2 - kom., USA, 2019 15:05 Księga Przestrzeni - Piony i poziomy edukacji 15:50 Serialowa nostalgia - Rodzina Leśniewskich - serial przygodowy, 1978 17:15 Niedziela z...twórczością Krzysztofa Komedy - Jazz w Filharmonii . - koncert, Niemcy, Polska 19:00 Młody Muzyk Roku 2024	05:30 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - Pewnego wieczoru Anika, 28-letnia urzędniczka, wychodzi na imprezę urodzinową koleżanki. Marek, jej mąż, martwi się o nią, gdy... 08:30 Wielkie wakacje - kom., Franc., 1967 10:25 Smokiem i mieczem - przyg., Niemcy, Wlk. Bryt., Luksemburg, USA, 2004. Średniowieczna Anglia. Pierwsza krucjata w obronie Ziemi Świętej właśnie dobiegła końca. Gromady rycerzy przemierzają drogę do Anglii. Wśród nich jest przystojny rycerz George. 12:05 Miłość jest blisko - kom., Pol., 2022. Natalia i Adam znają się od dziecka. Nigdy nie byli parą, ale od zawsze są razem. Mieszkają w jednym domu, a ich sypialnie dzieli tylko cienka ściana.	05:05 Szkoła - Anna Tkaczyk z 3b gimnazjum znęca się psychicznie i fizycznie nad swoją matką. 06:00 Wiza na miłość - serial paradokumentalny 07:00 Batwheels I - animacja 07:30 Beethoven - familijny, USA, 1992. Złodzieje psów obrabowali sklep zoologiczny, w którym mieszkali mały bernardyn. Piesek uciekł i ukrył się w pojemniku na śmiecie. Następnego ranka... 09:10 Ten moment - program obyczajowy 09:40 Ukryta prawda - program obyczajowy 12:40 Pokonaj mnie, jeśli potrafisz - reality show 13:40 Detektywi - program krym. 14:35 Razem odNowa - reality show 15:40 Wytańczyć marzenia - obycz., USA, 2006	06:00 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe 07:00 U progu katastrofy - dok., USA, 2017 08:55 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe 10:55 Max - familijny, przyg., USA, 2015 13:10 Bibliotekarz: Tajemnica włóczyń - fantasy, przyg., USA, Niemcy, 2004 15:20 13 posterunek 2 - serial kom. 16:00 Pamiętniki z wakacji - serial obycz. 19:00 Gliniarze - serial paradokument. 21:00 Pamiętniki z wakacji - serial obycz. 22:00 Uprowadzenie - akcja, SF, Chiny, 2019 00:05 Snajper - akcja, najbardziej niebezpieczne misje - USA, 2010 02:05 STOP Drogówka - serial policyjny 03:05 Interwencja - magazyn reporterów 03:25 Disco Polo Life 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje
							
17:35 Komisarz Alex - serial krym. 18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 19:30 Program inform. 19.30 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:20 Matylda - serial kostiumowy, 2024 21:20 Sanatorium miłości - reality show 22:10 Sanatorium miłości. Kulisy programu - felieton 22:20 Magazyn Ekspresu Reporterów 23:25 Przeprowadzka - obycz., USA, 2014 01:10 Teoria wszystkiego - dram., Wlk. Bryt., 2014 03:25 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	17:25 Piłka nożna - PKO Bank Polski Ekstraklasa, 29. kolejka: Legia Warszawa - Śląsk Wrocław - mecz 20:00 Kamiennie pięści - dram., USA, 2016. Film o genialnym, panamskim pięściarzu Roberto Duranie, który walczył na ringu na przestrzeni pięciu dekad. 22:05 Panorama 22:45 Kino bez granic - Najlepszy - melodramat, USA, 2009. Fabuła tego poruszającego filmu skupia się wokół przeżyć bezradnej nastolatki oraz małżeństwa próbującego odzyskać równowagę i spokój po śmierci syna. 00:35 Ludzie i bogowie - serial 02:35 Atak paniki - komedia, Polska, 2017	20:00 MasterChef Nastolatki - program kulinarno-rozrywkowy 21:35 Niezapomniani - sens., USA, 2017 23:40 Joker - sens., USA, Kan., 2019 02:10 To tylko kilka dni - program o osobach z niepełnosprawnościami 02:55 Szpital - program obycz. 03:45 Uwaga! - program interwencyjny 04:00 Nauka jazdy - reality show 04:25 Recepta na stary dom - program edukacyjny 04:50 Jak to jest zrobione? - serial popularnonaukowy, Kanada 05:15 Kto was tak urządził - program poradnikowy	20:00 Dancing with the Stars. Taniec z Gwiazdami - program taneczno-rozrywkowy 22:05 Planeta Singli. Osiem historii - serial kom., Polska, 2021 23:20 Detonator - thriller, USA, Rum., 2006. Tajny agent CIA Sonni Griffith (Wesley Snipes) jedzie do Polski, by zdemaskować handlarza bronią i zapobiec przygotowywanej transakcji. Griffith pada ofiarą zdrady i trafia do więzienia. 01:40 Więzień labiryntu: Próby ognia - akcja, SF, USA, 2015 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje	21:25 Idol - obycz., USA, 2015 23:25 Teatroteka nocą - Walizka - spektakl teatralny, 2013 00:45 Więcej niż fikcja - Rozmowa z Romy Schneider - dok., Franc., 2018 01:55 Noc krótkich filmów - Wenus z Willendorfu - film krótkometrażowy, dramat, Polska, 2020 02:35 Kino nocne - Misery - thriller, USA, 1990 ● 04:35 Reżyserzy - Stephen Frears - dok., Wlk. Bryt., 2018 05:35 Teledyski - program muzyczny 05:40 Jeszcze więcej kultury w TVP Kultura 2 na stream.tvp.pl	14:30 Hobbit: Niezwykła podróż - przyg., USA, 2012 17:55 Bracia przyrodni - kom., USA, 2008. Brennan Huff (Will Ferrell) i Dale Doback (John C. Reilly) mają ze sobą wiele wspólnego. Obaj są niedojrzałymi, bezrobotnymi mężczyznami w średnim wieku, mieszkającymi w swoich rodzicach. 20:00 Uprowadzona 3 - akcja, Franc., USA, Hiszp., 2014 22:05 G.I. Joe: Czas Kobry - akcja, USA, 2009 00:15 Bandyta - akcja, Kan., 2022 03:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 04:00 Dyżur - serial medyczny 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny	18:10 Jaś Fasola: Nadiąga totalny kataklizm - kom., Wlk. Bryt., USA, 1997 20:00 Człowiek ze stali - przyg., USA, Kan., Wlk. Bryt., 2013. Krypton jest na krawędzi zagłady. W wyniku eksploatacji jego bogactw naturalnych, jądro planety przestało być stabilne... 23:05 Frantic - sens., USA, Franc., 1988. Walkerowie zatrzymali się w pięknym apartamencie słynnego Grand Hotelu w Paryżu. Podczas gdy Richard brał prysznic... 01:30 Showtime - kom., USA, 2002 03:10 Medium z Long Island - paradokument 04:00 Mój sąsiad morderca - serial kryminalny	09:10 Spotkanie z Magdaleną Buczek 09:15 Manna z Nieba 09:30 Msza św. 10:35 Przegląd Tyg. „Niedziela” 10:40 Papież Polak do Rodaków 11:00 XXI Złot Gwiazdzisty - Jasna Góra, 2024 13:15 Samotnie pod prąd 15:00 Wieś - to też Polska 16:00 Inf. dnia 16:10 Koncert życzeń 16:45 Sursum Corda - W Górę Serca! 17:00 Receptury z klasztornej ogrodu 17:30 Sól Ziemi 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Regina Coeli 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Moja katolicka rodzina 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Retrospekcja 21:45 Stan Bezp. Państwa 21:55 Św. na każdy dzień 22:00 Polskie dziedzictwo 22:45 Jak wygrać małżeństwo? 23:00 Jak my to widzimy

PONIEDZIAŁEK • 22 kwietnia	
TVP 1	TVP 2
04:50 Klan - telenowela TVP 05:15 Dziedzictwo - serial, Turcja 06:05 Złoty chłopak - serial obycz. 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Studio Raban - magazyn 08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym. 08:50 Ranczo - serial obycz. 09:45 Komisarz Alex - serial krym. 10:45 Ojciec Mateusz - serial 11:35 Korona królów. Jagiellonowie 12:10 Agrobiznes; Agropogoda - magazyn 12:35 Rok w ogrodzie Extra 12:55 BBC w Jedyńce - Zielona Planeta - dok., Wlk. Bryt. 14:00 Złoty chłopak - serial obycz. 14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja 17:00 Teleexpress; Pogoda	04:35 Na dobre i na złe - serial 05:30 M jak miłość - serial, 2021 06:20 Dobre historie - Wspólnota Dobrego Pasterza - magazyn 06:55 Rodzinka.pl - serial kom. 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym Panorama Flesz 11:15 Dla niesłyszących - Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Akacjaowa 38 - serial kostiumowy, 2016 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:05 Na dobre i na złe - serial 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020
	
17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 17:55 Klan - telenowela TVP 18:25 Leśniczówka - serial obycz. 19:00 Jeden z dziesięciu - telet. 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:05 Pogoda; Sport 20:15 Reporterzy - magazyn 20:30 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny 21:10 Teatr Telewizji - Do piachu... - spektakl teatralny, 1989 23:00 Świat bez fikcji - Na ratunek Notre Dame - dok., Franc., 2020 00:10 Balans bieli - magazyn 00:55 Chinatown - sens., USA, 1974 03:15 Przeprowadzka - obycz., USA, 2014	18:10 Va Banque - teleturniej 18:45 Akacjaowa 38 - serial kostiumowy, 2016 19:30 Barwy szczęścia - serial obyczajowy, Polska, 2024 20:45 Kulisy serialu „M jak miłość” 20:55 M jak miłość - serial, 2024 21:55 Na sygnale - serial fabularyz. 22:30 Panorama 23:10 Stulecie Winnych - serial 23:55 Polegaj na mnie - dram., Wlk. Bryt., 2017. Film opowiada historię 15-letniego Charleya, który postanawia uratować ulubionego konia przed oddaniem do rzeźni... 02:10 O mnie się nie martw - serial komediowy TVP, 2019 03:10 Najlepszy - melodramat, USA, 2009

TVN
05:40 Uwaga! - program interwencyjny 05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn śniadaniowy 11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 14:45 Detektywi - program krym. 15:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 18:00 Detektywi - program krym. 19:00 Fakty 19:40 Sport; Pogoda 19:55 Uwaga! - program interw.

20:10 Doradca smaku - program kulinarny 20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska 20:55 Milionerzy - program rozrywkowy 21:35 Skazana - serial, Polska 22:45 Rafa - film thriller, Australia, 2010 00:25 Co za tydzień - magazyn 00:55 Pokonaj mnie, jeśli potrafisz - reality show 02:00 Dowody zbrodni - serial krym., USA 02:45 To tylko kilka dni - program o osobach z niepełnosprawnościami 03:30 Szpital - program obycz. 04:15 Uwaga! - program interw. 04:30 Nauka jazdy - reality show 04:55 Recepta na stary dom 05:15 Jak to jest zrobione?

POLSAT
06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:40 Dłaczego ja? - serial paradokumentalny 11:40 Gliniarze - Detektywi dostają zgłoszenie o zabójstwie pacjenta szpitala, który trafił tam po groźnym wypadku na budowie. 12:50 Wydarzenia - program informacyjny 13:20 Interwencja - magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:40 Dłaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja - magazyn reporterów

16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:45 Sport; Pogoda 20:10 MEGA HIT - Szybcy i wściekli 6 - akcja, USA, Jap., Hiszp., Wlk. Bryt., 2013 23:00 Proceder - miniserial 00:00 Nocny patrol - dram., krym., USA, 2018 02:05 Terminator: Ocalenie - akcja, SF, USA, 2009 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura
08:00 Muzyczne poranki 08:40 Barbara Sier-Janik - rep. 09:05 Thierry Smialek - serial przyg.-historyczny, Franc., 1963 10:20 Nastroje. Nas troje - koncert, 1977 11:35 35 lat minęło. Program Jonasza Kofty - 1978 12:30 Wydarzenie aktualne 13:05 Reżyserzy - Stephen Frears - dok., Wlk. Bryt. 14:05 Jak działa jamnizcek - anim., Polska, 1971 14:30 Retro kino - Garsoniera - kom., dram., USA, 1960 16:45 Komediantka - serial, 1987 17:55 Wędrowiec Polski - Ziemia łowicka - rep. 18:35 Komed - muzyczne ścieżki życia - dok., Niemcy, Polska, Szwajc., 2009 19:40 Zaginione Skarby - zegary z Jędrzejowa - anim., Polska, 2020

20:00 Kino Mocnych Wrażeń - Arktyka - dram., USA, 2018 22:20 Panorama kina polskiego - Prawo i pięść - fab., Polska, 1964 00:10 Scena muzyczna - Komed - inspirations - koncert, 2021 01:15 Idol - obycz., USA, 2015 03:15 Zaginione Skarby - zegary z Jędrzejowa - anim., Polska, 2020 03:35 Kronos - Ameryka - magazyn kulturalno-społeczny 04:25 Glasgow - film krótkometrażowy, 2010 05:10 Teledyski 05:30 Afisz kulturalny ekstra 05:50 Jeszcze więcej kultury w TVP Kultura 2

TV Puls
06:00 Nash Bridges - serial krym. 08:00 Kobra - oddział specjalny - Nadchodzą urodziny żony Semira. Niespodziewanie mężczyzna odczytuje wiadomość, którą dostała Andrea i dowiaduje się, że jego ukochana ma romans. 10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy 12:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - serial paradokumentalny 14:00 Lombard. Życie pod zastaw - 23-letni Artur - chłopak z zespołem Downa - przygotowuje się do zawodów triathlonowych Iron Man. Ktoś kradnie mu rower spod bloku... 16:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - serial paradokumentalny 17:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument

20:00 Kobra - akcja, USA, 1986. Sylvester Stallone wciela się w bezkompromisowego policjanta Cobretti, który musi ochronić przed sektą piękną Ingrid. Czy podola zadaniu? No właśnie :) 21:50 W obronie własnej - akcja, USA, 2013 23:50 Apex - akcja, USA, 2021. Thomas Malone (Bruce Willis) to były policjant, który odsiada w więzieniu dożywocie za przestępstwo, którego jak się okazuje nie popełnił. Wkrótce mężczyzna otrzymuje zaskakującą ofertę 01:35 Dzielnica strachu - serial kryminalny 02:30 Menu na miarę 04:00 Tak! jest świat 05:00 Dzielnica strachu - serial

TVN 7
05:00 Szkoła - Gaja Szczepanik i Marta Mus z 7c od dawna rywalizują o popularność. Umieszczają zdjęcia w Internecie i walczą o to, która z nich zbierze większą ilość lajków. 06:55 Szpital - program obycz. 07:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:00 Detektywi - program krym. 12:00 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny 12:45 Szpital - program obycz. 13:50 Sąd rodzinny - program sądowy 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 16:55 Zagadki losu - program obyczajowy 17:55 Szpital - program obycz. 18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Hotel Paradise - reality show

21:00 Polityka - kom., Polska, 2019. Film pokazuje, jak władza i dostęp do publicznych pieniędzy wpływa na osoby piastujące najwyższe urzędy i pełniące obowiązki wobec Narodu 23:45 Czas na Show. Drag Me Out - reality show 00:45 Testosteron - kom., Polska, 2007. Ślub Kornela (Piotr Adamczyk), pracownika naukowego z piosenkarką Alicją (Magda Boczarśka) ma być atrakcją towarzyską sezonu. Będzie to jednak wesele inne niż wszystkie... 03:10 Medium z Long Island - paradokument 04:05 Druga strona medalu - talk-show

TV 4
06:00 łowcy skarbów. Kto da więcej 08:00 STOP Drogówka - serial policyjny 10:00 Trudne sprawy - program obyczajowy 12:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 13:00 Gliniarze 14:00 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 15:00 Pomóż mi - serial fabularyz. 16:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 21:00 Mordercze starcie - thriller, USA, 2011 22:55 Love Island. Wyspa miłości - reality show 01:30 Wspaniali ludzie 02:05 Interwencja - magazyn reporterów 02:25 Śmierć na, 1000 sposobów 02:55 SuperLudzie - serial o osobach z niepełno-sprawnościami 05:30 Telezakupy TV Okazje
TV Trwam
09:20 Mateczniki Polskości 09:30 Moja katolicka rodzina 09:55 Św. na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:20 Stan Bezp. Państwa 11:30 Warto być ojcem 12:00 Regina Coeli 12:03 Inf. dnia 12:20 Drogi Montini 13:25 Słowo życia 13:30 Msza św. 14:30 Jan Ledóchowski. Część druga: katolik i polityka 15:00 Wyzwolenie 15:45 Św. na każdy dzień 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Sanktuaria polskie 16:30 Porady Medyczne Bonifratrów 17:00 Świadkowie 17:30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja w parafii pw. św. Franciszka z Asyżu 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Z wędką nad wodę 22:30 Sekrety mnichów 22:45 Spektakl teatralny: Powrót posła

WTOREK • 23 kwietnia	
TVP 1	TVP 2
04:50 Klan - telenowela TVP 05:20 Dziedzictwo - serial, Turcja 06:10 Złoty chłopak - serial obycz. 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Kościół z bliska 08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym. 08:50 Ranczo - serial obycz. 09:45 Komisarz Alex - serial krym. 10:45 Ojciec Mateusz - serial 11:35 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:35 Magazyn Rolniczy 12:55 U wybrzeży Nowej Zelandii - Muaupoko - dok., N. Zel., 2022 14:00 Złoty chłopak - serial obycz. 14:55 Jaka to melodia? 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja 17:00 Teleexpress; Pogoda 17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	05:35 M jak miłość - serial, 2021 06:25 Z Modlitwą Pańską - reportaż 06:55 Rodzinka.pl - serial kom. 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym Panorama Flesz - magazyn poranny 11:15 Mieszkac piękniej - reportaż 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy, Polska, 2024 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Akacjaowa 38 - serial kostiumowy, 2016 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:05 M jak miłość - serial, 2024 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020 18:10 Va Banque - teleturniej
	
17:55 Klan - telenowela TVP 18:25 Leśniczówka - serial obyczajowy 19:00 Jeden z dziesięciu - teleturniej 19:30 Program informacyjny 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:05 Pogoda; Sport 20:15 Reporterzy - magazyn 20:30 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny 21:10 Zwerbowana miłość - dram., Polska, 2009 22:50 Bez kompasy - dram., Kan., 2014 00:45 Magazyn Ekspresu Reporterów 01:50 Chinatown - sens., USA, 1974 04:05 Tacy byliśmy - Czerwone gitary - reportaż	18:45 Akacjaowa 38 - serial kostiumowy, 2016 19:35 Barwy szczęścia - serial 20:45 Kulisy serialu „M jak miłość” 20:55 M jak miłość - serial 21:55 Na sygnale - serial fabularyz. 22:30 Panorama 23:10 Stulecie Winnych - serial 23:55 Ostatni garnitur - dram., Argent., Hiszp., 2017. Żyd Abraham Bursztejn podczas II wojny światowej trafił do obozu koncentracyjnego. Ocalał dzięki swemu sąsiadowi, Piotrowi. Po 70 latach pragnie odnaleźć swego wybacwce... 01:40 Polegaj na mnie - obycz., Wlk. Bryt., 2017 03:55 DNA - koniec zbrodni? - dok., Franc., 2022

TVN
05:40 Uwaga! - program interwencyjny 05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn śniadaniowy 11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 14:45 Detektywi - program krym. 15:45 Doradca smaku - program kulinarny 15:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 18:00 Detektywi - program krym. 19:00 Fakty 19:40 Sport; Pogoda

19:55 Uwaga! - program interw. 20:10 Doradca smaku - program kulinarny 20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska 20:55 Milionerzy - program rozrywkowy 21:35 Pokonaj mnie, jeśli potrafisz - reality show 22:40 Kuba Wojewódzki - talk-show 23:40 Superwizjer - magazyn reporterów 00:15 Skazana - serial, Polska 01:25 Dowody zbrodni - serial krym., USA 02:25 Szpital - program obycz. 03:15 Uwaga! - program interw. 03:35 Nauka jazdy - reality show 04:05 Recepta na stary dom 04:35 Jak to jest zrobione? 05:05 Kto was tak urządził

POLSAT
06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:40 Dłaczego ja? - serial paradokumentalny 11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny 12:50 Wydarzenia - program informacyjny 13:20 Interwencja - magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:40 Dłaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny

18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:45 Sport; Pogoda 20:05 Alita: Battle Angel - akcja, SF, USA, Jap., Kan., 2017. Alita (Rosa Salazar) budzi się bez pamięci w świecie przyszłości, którego nie poznaje. Opiekę nad nią roztacza sympatykujący doktor Ido. 22:45 Wyścig z czasem - krym., thriller, USA, 2003 01:05 Siła rażenia - akcja, 2006 03:10 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 04:40 Disco Gramy 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura
08:00 Muzyczne poranki 08:25 Zaginione-odnalezione - Albert Edelfelt „Pod brzoźami” - magazyn 08:45 Zaginione Skarby - zegary z Jędrzejowa - anim., Polska, 2020 09:05 Komediantka - serial, 1987 10:15 Wojna guzików - komedio-dramat, Franc., 2011 12:15 Wędrowiec Polski - Ziemia łowicka - reportaż 12:55 Sztuka milczenia - dok., Polska, 2008 14:05 Komed - muzyczne ścieżki życia - dok., Niem., Polska, Szwajc., 2009 15:10 Kot w ścianie - kom., Bułg., Wlk. Bryt., Franc., 2019 17:00 Komediantka - serial, 1987 18:05 Rozmowy (nie)wygodne 19:00 Mistrowie muzyki filmowej - Lata osiemdziesiąte - dok., Wlk. Bryt., 2019 Feblik - Teatr TV, 2024

21:10 Jesień we Francji - fab., Franc., 2017 23:00 Życie i role Anny Magnani - dok., Włochy, 2018 00:10 Kino Mocnych Wrażeń - Arktyka - dram., USA, 2018 02:30 21 x Nowy Jork - dok., Polska, 2016. Jesteśmy w nowojorskim metrze. Tutaj spotykają się wszyscy - młodzi i starzy, właściwie każda osoba ma inny kolor skóry albo inne pochodzenie. Kim są ci ludzie? Słyszmy opowieści niektórych z nich: o czym myślą, czym się zajmują, dokąd jadą. 03:35 Przyjaciele na 33 obroty - dok., Polska, 2013 04:50 Teledyski 05:25 Afisz kulturalny ekstra 05:45 Kultura 2

TV Puls
06:00 Nash Bridges - Nash i Kelly planują zaległy miesiąc miodowy na Hawajach. Nieoczekiwanie Nash ponownie rezygnuje z urlopu. Próbuje odnaleźć byłego agenta FBI. 08:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy 12:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - Do pustego od kilku miesięcy mieszkania Walдка, wprowadzili się dżicy lokatorzy... 14:00 Lombard. Życie pod zastaw - Jan Wilk to audiofil i dziwkowiec. Kiedy pewnego dnia nagrywa swoim sprzętem dźwięki miasta, grupa nastolatków robi mu kawał... 16:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - paradokument

17:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 20:00 Next - akcja, USA, 2007. Cris Johnson (Nicolas Cage) urodził się z niezwykłym darem widzenia przyszłości, który prędko staje się jego przekleństwem. Obecnie żyje pod zmienionym nazwiskiem w Las Vegas... 22:00 Brick Mansions. Najlepszy z najlepszych - akcja, USA, 2014 23:50 Becky - akcja, USA, 2020 01:30 Dzielnica strachu - serial kryminalny 02:25 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 03:20 Szalone fabryki polskiej muzyki! 04:25 Menu na miarę 05:00 Dzielnica strachu - serial

TVN 7
05:00 Szkoła - Martyna Wojdak z gimnazjalnej 3b od niedawna choruje na łuszczycę. Dziewczyna ukrywa swoją chorobę... 06:55 Szpital - program obycz. 07:55 Ukryta prawda 11:00 Detektywi - program krym. 12:00 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny 12:45 Szpital - Dr Anna Nowicka przyjmuje na oddział 23-letkę, która przewróciła się na imprezie w klubie i ma wstrząśnienie mózgu. 13:50 Sąd rodzinny - program sądowy 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 16:55 Zagadki losu - program obyczajowy 17:55 Szpital - program obycz. 18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

20:00 Hotel Paradise - reality show 21:00 Egzekutor - sens., USA, 1996. Lee Cullen, pracująca w Departamencie Obrony, odkryła plan przekazania nowoczesnej i niezwykle niebezpiecznej broni w ręce kryminalistów. Zamieszani w sprawę politycy robią wszystko, aby nie dopuścić do ujawnienia prawdy. Do akcji wkracza agent specjalny John Kruger. 23:25 Blade: Mroczna trójca - horror, USA, 2004 01:50 Hotel Paradise - reality show 02:40 Mój sąsiad morderca - serial kryminalny 03:35 Medium z Long Island 04:30 Druga strona medalu

TV 4
06:00 łowcy skarbów. Kto da więcej 08:00 Dłaczego ja? - serial paradokumentalny 10:00 Trudne sprawy - program obyczajowy 12:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 13:00 Gliniarze - serial paradok. 14:00 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 15:00 Pomóż mi - serial fabularyz. 16:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:00 R.I.P.D. - Agenci z zaświatów - akcja, komedia, SF, USA, 2013 23:00 Love Island. Wyspa miłości - reality show 01:30 Wspaniali ludzie 02:05 Interwencja - magazyn reporterów 02:25 Śmierć na, 1000 sposobów 02:55 SuperLudzie - serial o osobach z niepełno-sprawnościami 05:30 Telezakupy TV Okazje
TV Trwam
09:35 Prawda znalazła swój dom 10:00 Inf. dnia 10:15 Jak my to widzimy 10:45 Żew natury 11:05 Mocni w Wierze 11:35 Słowo życia 11:40 Ma się rozumieć 11:50 Św. na każdy dzień 12:00 Regina Coeli 12:03 Inf. dnia 12:20 Marianie w Kazachstanie 12:40 Na bezdrożach tożsamości. Chaco 13:30 Msza św. 14:30 GRH Zandarmeria 15:00 Historia we fraszkach 15:15 Stan wojenny 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Jestem mamą 16:40 Zdrowie z Bożej Apteki 16:55 Życie wg. św. Jana Pawła II 17:10 Prosto o gosp. 17:30 Zostań Żołnierzem RP 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Regina Coeli 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Każdy małuch to potrafi 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnogórski

ŚRODA • 24 kwietnia

TVP 1

04:45 Klan - telenowela TVP
05:15 Dziedzictwo - serial, Turcja
06:05 Złoty chłopak - serial obycz.
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Zrzućnowani odbudowani - magazyn
08:00 Wydział kryminalny
Kitzbühel - serial krym.
08:50 Ranczo - serial obycz.
09:45 Komisarz Alex - serial krym.
10:45 Ojciec Mateusz - serial
**11:35 Korona królów. Jagiello-
nowie** - serial historyczny
12:10 Agrobiznes; Agropogoda
12:35 Rok w ogrodzie Extra - magazyn
12:55 Natura w Jedynce
**- U wybrzeży Nowej
Zelandii - Te Tau Ihu** - dok., N. Zel., 2022
14:00 Złoty chłopak - serial obycz.
14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny

15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja
17:00 Teleexpress; Pogoda
17:20 Jaka to melodia?
17:55 Klan - telenowela TVP
18:25 Leśniczówka - serial obycz.
19:00 Jeden z dziesięciu - telet.
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:05 Pogoda; Sport
20:15 Reporterzy - magazyn
**20:30 Korona królów. Jagiello-
nowie** - serial historyczny
21:10 Gra szpiegów - sens., Wlk. Bryt., USA, 2020
**23:10 Chirurgia - Chirurgia
naczyniowa** - dok., Polska
00:10 Kto ratuje jedno życie.
Cudak - dram., Polska, 2021
01:55 Ogień zwalczaj ogniem - akcja, USA, 2012
03:45 Tabu - serial, 2017

TVP 2

05:30 M jak miłość - serial, 2021
06:25 Pozyteczni.pl - magazyn
06:55 Rodzinka.pl - serial kom.
07:30 Pytanie na śniadanie
- w tym Panorama Flesz
11:15 Zrzućnowani odbudowani - magazyn
11:50 Dla niesłyszących
- Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2016
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany
15:05 M jak miłość - serial, 2024
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020
18:10 Va Banque - teleturniej
18:45 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2016

19:35 Barwy szczęścia - serial
20:45 Przepis dnia - magazyn kulinarny
20:55 Na dobre i na złe - serial
21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany
22:30 Panorama
23:10 Stulecie Winnych - serial
24:00 Znow cię Kocham - kom., romans, USA, 2016. Bradley Suttons, który zdobył sławę i serca wielbicieli swoimi nastrojowymi piosenkami country, szykuje się do ślubu. Nagle wszystko się zmienia z powodu przesylki z pierścionkiem...
01:40 Tajemnice rodu
Valentów - serial obycz.
03:55 Marek Edelman...i była miłość w getcie - dok., Polska, Niemcy, 2018

TVN

05:40 Uwaga! - program interw.
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn śniadaniowy
11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:45 Detektywi - program krym.
15:45 Doradca smaku - program kulinarny
15:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
18:00 Detektywi - program krym.
19:00 Fakty
19:40 Sport; Pogoda

19:55 Uwaga! - program interwencyjny
20:10 Doradca smaku - program kulinarny
20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska
20:55 Milionerzy - program rozrywkowy
21:35 The Traitors. Zdraycy - reality-show
23:05 Obecność III: Na rozkaz diabła - film, USA, 2021
01:25 Superwizjer - magazyn reporterów
02:00 Dowody zbrodni - serial krym., USA
02:55 Szpital - program obycz.
03:45 Uwaga! - program interwencyjny
04:00 Nauka jazdy - reality show
04:25 Recepta na stary dom
04:55 Jak to jest zrobione?

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:40 Dlaczego ja? - paradok.
11:40 Gliniarze - Kierowca natyka się na ciężko pobitą kobietę. Poszkodowana twierdzi, że uciekała przed myśliwym, który na nią polował.
12:50 Wydarzenia - program informacyjny
13:20 Interwencja - magazyn reporterów
13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy
14:40 Dlaczego ja? - paradok.
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy

17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny
18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:45 Sport
19:55 Pogoda
20:05 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
21:05 Skołowani - kom. romant., Polska, 2023
23:25 Alita: Battle Angel - akcja, SF, USA, Jap., Kan., 2017
02:10 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

08:00 Muzyczne poranki
08:25 Słobodan - magazyn
09:05 Komedianka - serial, 1987
- Włodek Pawlik - magazyn
10:10 Kot w ścianie - kom., Bułg., Wlk. Bryt., Franc., 2019
11:55 Tamte lata, tamte dni
- Włodek Pawlik - magazyn
13:05 Mistrzowie muzyki filmowej - Lata osiemdziesiąte - dok., Wlk. Bryt., 2019
14:05 Niech żyje wolność - kom., Franc., 1931
15:40 Zygmunt Hubner - gra z rzeczywistością - dok.
16:55 Komedianka - serial, 1987
18:00 Rzec Polska - System Lamp ART - dok., 2018
18:20 Którędy po sztukę - Marcin Maciejowski - magazyn
18:35 Malarstwo dekoracyjne impresjonistów - dok., Franc., 2021
19:40 Ukraińska czytanka - Sofija Andruchowycz - Czechy, Polska, 2016

20:00 Na wschód od Hollywood - **O nieskończoności** - dram., surrealistyczny, Niemcy, Nor., Szwecja, 2019
21:25 Profesor T - Matczyna miłość - serial, Niemcy, Wlk. Bryt., Belgia, 2020
22:30 Koncert muzyki Krzysztofa Komedy - 2006
23:35 Lekkie obyczaje - Jesień we Francji - fab., Franc., 2017
01:30 Wszystkie nieprzespane noce - dok., Polska, 2017
03:30 W poszukiwaniu ciszy. Stanisław Radwan - 2016
04:25 Teledyski
05:15 Afisz kulturalny ekstra
05:35 Jeszcze więcej kultury w TVP Kultura 2 na stream.tvp.pl

TV Puls

06:00 Nash Bridges - Lisa jest świadkiem morderstwa. Na miejscu zdarzenia Nash nie znajduje żadnych dowodów zbrodni.
08:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny
10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy
12:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - Jasiek i Mikołaj znajdują się od dziecka, chociaż do jednego liceum. Do ich paczki należy również Ania, dziewczyna Mikołaja, Basia i najmłodszy Robert. Nastolatki planują utworzyć swój kanał w Internecie.
14:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
16:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - serial paradokumentalny
17:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument

20:00 G.I. Joe: Odwet - akcja, USA, 2013. Świat stoi na krawędzi zagłady. Jeden człowiek naciskając jeden guzik może w sekundę zniszczyć wielkie miasto. To właśnie jego będą musieli pokonać żołnierze elitarniej jednostki G.I.
22:10 Mad Max: Na drodze gniewu - akcja, Australia, RPA, USA, 2015. Na surowych pustkowiach u schyłku cywilizacji ludzie mają tylko jeden cel: przetrwanie.
00:30 Uwięziona moc - akcja, USA, 2022
03:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny
04:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
05:00 Dzielnica strachu - serial

TVN 7

05:00 Szkoła - Nina Skrzyńska z 8b zakochała się w chłopaku swojej starszej siostry, Mai...
06:55 Szpital - program obycz.
07:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:00 Detektywi - program krym.
12:00 W-11 Wydział Śledczy
- We własnym domu została zamordowana młoda kobieta. Komisarze ustalają, że była prostytutką.
12:45 Szpital - Pacjentka dra Wojciecha Jarosza jest 34-letnia blogerka, która wraz z mężem prowadzi internetowy kanał na temat życia par.
13:50 Sąd rodzinny - program sądowy
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
16:55 Zagadki losu - program obyczajowy

17:55 Szpital - Pacjentką doktora Wojciecha Jarosza jest 22-latką, która trafia na SOR w ostatniej fazie porodu.
18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 Hotel Paradise - reality show
21:00 Tylko sprawiedliwość - obycz., USA, 2019
23:50 Ponad bezprawiem - sens., USA, 2012. Przyjaciele Ben i Chon hodują marihuanę. Ich świetny biznes zostaje zaważony przez meksykański kartel narkotykowy, który...
02:40 Hotel Paradise - reality show
03:30 Mój sąsiad morderca
04:25 Druga strona medalu

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej
08:00 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
10:00 Trudne sprawy - program obyczajowy
12:00 Policjanci i Policjanci - serial paradokumentalny
14:00 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
15:00 Pomóż mi - serial fabularyzowany
16:00 Policjanci i Policjanci
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej
19:00 Policjanci i Policjanci
20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny
21:00 Wyspa przetrwania - horror, USA, 2019
22:50 Love Island. Wyspa miłości - reality show
01:20 Śmierć na, 1000 sposobów
01:50 Interwencja - magazyn reporterów
02:25 STOP Drogówka - serial policyjny
03:25 Disco Polo Life
04:25 Top 10 - Lista Przebojów
05:30 Telezakupy

TV Trwam

09:20 Mateczniki Polskości
09:30 Sanktuarium polskie
09:50 Św. na każdy dzień
10:00 Audycja Generalna Ojca Św. Franciszka z Watykanu
11:00 Odwaga wiary
11:25 Jestem mamą
11:40 Prosto o gosp.
12:00 Regina Coeli
12:03 Inf. dnia
12:20 Orodzie na trudne czasy
13:30 Msza św.
14:35 Powrót
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Inf. dnia
16:10 Na zdrowie
16:30 Pustynia Boga
17:00 Po stronie prawdy
17:55 Poczet Wielkich Polaków
18:00 Regina Coeli
18:05 Inf. dnia
18:15 Rozmowy niedok.
19:25 Św. na każdy dzień
19:30 Opowieści z Księgi Cnót
20:00 Inf. dnia
20:20 Różaniec
20:50 Mysłąc Ojczyzna
21:00 Apel Jasnog.
21:20 Inf. dnia
21:40 Polski Punkt Widzenia
22:00 Głos serca
22:45 Z Benedyktem XVI rok po roku
23:15 Kobiety wolności

CZWARTEK • 25 kwietnia

TVP 1

04:50 Klan - telenowela TVP
05:15 Dziedzictwo - serial, Turcja
06:05 Złoty chłopak - serial obycz.
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Pełnia Wiary - magazyn
08:00 Wydział kryminalny
Kitzbühel - serial krym.
08:50 Ranczo - serial obycz.
09:45 Komisarz Alex - serial krym.
10:40 Ojciec Mateusz - serial
**11:35 Korona królów. Jagiello-
nowie. Taka historia** - telenowela dokumentalna
12:10 Agrobiznes; Agropogoda
12:35 To się opłaca - magazyn
12:55 U wybrzeży Nowej Zelandii - Te Moananui a Toi - dok., N. Zel., 2022
14:00 Złoty chłopak - serial obycz.
14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja
17:00 Teleexpress, Pogoda

17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
17:55 Klan - telenowela TVP
18:25 Leśniczówka - serial obycz.
19:00 Jeden z dziesięciu - telet.
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:05 Pogoda
20:10 Sport
20:15 Reporterzy - magazyn
20:35 Ojciec Mateusz - serial
21:30 Sprawa dla reportera - magazyn
22:30 Sanktuarium Sulisławice
Cudowna Historia - dok., Polska, 2023
23:35 Morderstwa w Granville - dram., Franc., Belgia, 2020
01:25 Gra szpiegów - sens., Wlk. Bryt., USA, 2020
03:25 Tabu - serial kostiumowy, Wlk. Bryt., USA, 2017

TVP 2

05:30 M jak miłość - serial, 2021
06:20 Operacja zdrowie - magazyn medyczny
06:50 Rodzinka.pl - serial komediowy
07:30 Pytanie na śniadanie
- w tym Panorama Flesz
11:15 W kotle historii
11:50 Dla niesłyszących
- Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2016
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany
15:05 Górcy ratownicy - serial obyczajowy, Niemcy, 2023
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020
18:10 Va Banque - teleturniej

18:45 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2016
19:35 Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
20:10 Barwy szczęścia - serial obycz., 2023
20:50 Postaw na milion - teleturniej
21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany
22:30 Panorama - program informacyjny
23:00 Erynie - Tyzfyona - serial krym., Polska, 2021
23:50 Hala odlotów - talk-show
01:00 Wojownik - dram., sportowy, USA, 2011
01:00 Trudna relacja rodzinna dwóch braci znajduje swoje rozwiązanie w klatce MMA.
03:30 Znow cię Kocham - kom., USA, 2016

TVN

05:40 Uwaga! - program interwencyjny
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn śniadaniowy
11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:45 Detektywi - Klientką detektywów jest 36-letnia Sandra Skowrońska podejrzana o zabójstwo brata jej narzeczonego
15:45 Doradca smaku - program kulinarny
15:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

18:00 Detektywi - program krym.
19:00 Fakty
19:40 Sport; Pogoda
19:55 Uwaga! - program interw.
20:10 Doradca smaku - program kulinarny
20:15 Na Wspólnej - serial obycz.
20:55 Milionerzy - program rozrywkowy
21:35 Kuchenne rewolucje - prog. kulinarno-rozrywkowy
22:40 Banksterzy - obycz., Polska, 2020
00:45 Kryptonim Polska - kom., Polska, 2022
02:40 To tylko kilka dni - prog. o osobach z niepełnospraw.
03:25 Szpital - program obycz.
04:10 Uwaga! - program interw.
04:25 Nauka jazdy - reality show
04:50 Recepta na stary dom
05:15 Jak to jest zrobione?

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
11:40 Gliniarze - Podczas napadu na transport więzienny zostaje odbity gangster przewożony na rozprawę.
12:50 Wydarzenia - program informacyjny
13:20 Interwencja - magazyn reporterów
13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy
14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn reporterów

16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny
18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:15 Lepsza Polska - prog. publicystyczny
19:45 Sport; Pogoda
20:05 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
21:10 Przyjaciółki - serial obycz.
22:10 Azyl - thriller, USA, 2002
00:50 American Hustle - dram., krym., USA, 2013
03:40 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
04:45 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

08:00 Muzyczne poranki
08:15 Wydarzenia aktualne
08:40 Ukraińska czytanka - Sofija Andruchowycz - Czechy, Polska, 2016
09:05 Komedianka - serial, 1987
10:10 Niech żyje wolność - kom., Franc., 1931
11:45 Rzec Polska - System Lamp ART - dok., 2018
12:15 Którędy po sztukę - Marcin Maciejowski - magazyn
12:30 Malarstwo dekoracyjne impresjonistów - dok.
13:40 Mistrz. Jan Matejko znany i nieznany - dok., Polska, 2021
15:25 Dzieci słońca - dram., Iran, 2020
17:15 Komedianka - serial, 1987
18:20 Tamte lata, tamte dni - Włodek Pawlik - magazyn
19:00 Legendy opery - Enrico Caruso - dok., Wlk. Bryt., 2018

20:00 Hala odlotów - talk-show
21:05 Czwartkowy klub filmowy - Wstęp do filmu - Do utraty tchu
21:10 Czwartkowy klub filmowy - Do utraty tchu - fab., Franc., 1959
22:55 Oficerowie - serial krym., Polska, 2006
23:55 Na wschód od Hollywood - **O nieskończoności** - fab., Niemcy, Nor., Szwecja, 2019
01:20 Kino nocne - Kwiat mego sekretu - komediodramat, Hiszp., Franc., 1994
03:20 Teledyski
04:45 Podróże z historią - dok.
05:30 Afisz kulturalny ekstra
05:45 Jeszcze więcej kultury

TV Puls

06:00 Nash Bridges - Zainicjowane przez Nasha i jego kolegów wewnętrzne śledztwo wkrótce przeistacza się w polowanie na skorumpowanych policjantów z wydziału wewnętrznego.
08:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny
10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy
12:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - Witek, 35-letni właściciel tartaku odziedziczonego po ojcu, martwi się o matkę, chorującą na Alzheimera. Choroba postępuje...
14:00 Lombard. Życie pod zastaw - 40-letni Borys Talacha to przystojny mechanik, mieszkający na wsi z żoną Baską i trójką dzieci. W domu się nie przelewa, a problemy finansowe pogłębia fakt, że Borys miał stłuczkę

16:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - serial paradokumentalny
17:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
20:00 Na pewno, być może - kom., USA, 2008. Will Hayes jest 30-letnim ojcem w trakcie rozwodu. Jego 10-letnia córka Maya wypytuje go o jego życie przed tym, jak poślubił jej matkę.
22:15 Niedobrani - kom., USA, Kan., Kolumbia, 2019
01:00 Dorwać Smarta - kom., USA, 2008
03:05 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
04:00 Menu na miarę
05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7

05:00 Szkoła - Agata Łukaszevska z 3a liceum potrzebuje pieniędzy i zatrudnia się jako ankieterka, jednak nie ma ochoty pracować. Postanawia wykorzystać kolegę...
06:55 Szpital - program obycz.
07:55 Ukryta prawda
11:00 Detektywi - program krym.
12:00 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny
12:45 Szpital - Pacjentem dra Wojciecha Jarosza jest 22-latek, którego poraził prąd z uszkodzonego kabla.
13:50 Sąd rodzinny - program sądowy
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
16:55 Zagadki losu - program obyczajowy
17:55 Szpital - program obycz.
18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

20:00 Hotel Paradise - reality show
21:00 Przychodzi facet do lekarza - film, Franc., Belgia, 2014. Romain Faubert ma 40 lat i jest zdrowy jak ryba. Problem w tym, że jest przekonany, iż jego organizm jest kłębowskiem bakterii, wirusów i wszelkiego rodzaju chorób.
23:20 Narodziny gwiazdy - obycz., USA, 2018
02:05 Hotel Paradise - reality show
02:55 Mój sąsiad morderca - serial kryminalny
03:50 Druga strona medalu - talk-show
04:15 Druga strona medalu - talk-show

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej
08:00 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
10:00 Trudne sprawy - program obyczajowy
12:00 Policjanci i Policjanci
13:00 Gliniarze - serial paradok.
14:00 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
15:00 Pomóż mi - serial fabularyzowany
16:00 Policjanci i Policjanci - serial paradok.
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej
19:00 Policjanci i Policjanci - serial paradok.
20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny
21:00 Oldboy: Zemsta jest cierpliwa - thriller, USA, 2013
23:15 Love Island. Wyspa miłości - reality show
01:50 Interwencja - magazyn reporterów
02:25 STOP Drogówka - serial policyjny
03:25 Disco Polo Life
04:25 Top 10 - Lista Przebojów
05:30 Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

09:20 Opowieści z Księgi Cnót
09:45 Historie obozowe
10:00 Inf. dnia
10:15 Rozmowy niedok.
11:25 Mysłąc Ojczyzna
11:35 Przyszłość i ludzie
12:00 Regina Coeli
12:03 Inf. dnia
12:20 Wykłady z Kongresu, Katolicy a cieleność
12:55 Pasjonat muzyki i malarstwa. Marcin Żarnicki
13:20 Przegląd Tyg., "Niedziela"
13:30

Iran dokonał największego dotychczas ataku powietrznego na Izrael. W kierunku Izraela wyrzucano ponad

OBRONA POWIETRZNA, GŁUPCZE

185 dronów, 36 rakiet manewrujących, a także ponad 100 rakiet. Atak został wyprowadzony z terytorium Iranu, ale również Iraku, Jemenu, Libanu, gdzie działają irańskie ugrupowania zbrojne. Atak został jednak skutecznie odparty. Siły zbrojne Izraela wydały komunikat o 99-procentowej skuteczności obrony powietrznej. Większość dronów nawet nie dotarła do Izraela. Ponadto wiele rakiet manewrujących użytych

w ataku zostało zestrzelonych przez lotnictwo. Dodajmy, że Izrael był wspierany przez siły powietrzne państw zachodnich na czele ze Stanami Zjednoczonymi i Wielką Brytanią. Co bardzo istotne, w odparciu irańskiego ataku uczestniczyły również armie państw arabskich. Otwarcie mówi się w tym przypadku o Jordanii. Raczej nie mieliśmy więc do czynienia z preludem do III wojny światowej. Ataku Iranu

był w pewnym sensie szyty na miarę. Tak aby pokazać zdolności ofensywne Iranu, ale jednocześnie nie spowodować Izraelowi strat, które doprowadziłyby do szerszej eskalacji. Pytanie, czy Iran byłby w stanie takie straty zadać, pozostaje otwarte. Podobnie jak pytanie, czy Izrael byłby w stanie bronić się tak skutecznie bez pomocy sojuszników. Chociaż w tym przypadku raczej odpowiedź wydaje się znana. Pomoc sojusznicza jest kluczowa.

Dlatego cieszę się z kierunkowego stanowiska Donalda Tuska pozytywnie oceniającego starania na rzecz stworzenia europejskiego systemu obrony powietrznej. Jednocześnie Polska powinna nadal rozwijać swój program obrony powietrznej. Polska buduje własny system obrony powietrznej w oparciu o rozwiązania amerykańskie (Patrioty), brytyjskie (wyrzutnie CAMM) i krajowe (radary Soła, Pioruny).

Polska jest na początku ścieżki prowadzącej do nowoczesnej, warstwowej, zintegrowanej i silnej obrony powietrznej i antyrakietowej. O ile obecne plany nie ulegną zmianie, ich pełna realizacja nastąpi dopiero po 2030 r. i pochłonie ponad 120 mld zł. Dlatego Polski nie stać, aby na europejskie propozycje wspólnej obrony odpowiedzieć: nie, bo nie.

MARCIN KULASEK,
WICEMINISTER
AKTYWÓW PAŃSTWOWYCH

CZY KIJÓW PRZETRWA?

Czasem na wydarzenia dziejące się blisko nas warto spojrzeć z dalszej perspektywy. I to dziś proponuję. Bardzo wpływowy w Brukseli i w unijnych elitach portal „Politico” zamieścił wielce poruszający artykuł Jamie Dettmera o coraz bardziej słabnącej Ukrainie na wojnie z Rosją. Ten znany dziennikarz pisze między innymi, że po stronie ukraińskiej są jednostki artylerii, które ostatnie pociski wyrzuciły... miesiąc temu – Kijowowi

brakuje amunicji. Także dlatego, że pozostały na papierze obietnicy-cacanki Unii Europejskiej o przekazaniu Ukraińcom jednego miliona pocisków. „Politico”, które jest także tygodnikiem, pisze, że naszym wschodnim sąsiadom zaczyna brakować ducha walki. O ile pociski pewnie w końcu uda się Ukraińcom z Zachodu „wydębić”, o tyle odzyskać ducha walki sprzed dwóch lat czy nawet roku – będzie dużo trudniej.

W armii ukraińskiej spada morale. Dettmer wymienia trzy tego powody: 1. Brak specjalistycznej, zaawansowanej technologicznie broni, 2. nieustające bombardowania oraz 3. coraz większe straty na froncie. „Politico” pisze też, o czym wszyscy wiedzą, że młodzi ludzie, którzy powinni pójść do armii, albo już wyjechali z kraju, albo siedzą w night-clubach i nie przejmują się w najmniejszym stopniu rosyjską kontrofensywą, która zagraża coraz bardziej, bądź co bądź, ich krajowi.

Ukraina jest też coraz bardziej zmęczona proszeniem Zachodu o broń – a z drugiej strony Zachód jest też coraz bardziej zmęczony... tymi prośbami. Kiedyś było entuzjastyczne poparcie dla Kijowa ze strony opinii publicznej Zachodu, dzisiaj osiągnęło ono najniższy poziom od 24 lutego 2022 roku, czyli od inwazji Moskwy na Kijów. „Politico” informuje również o rozłamie między tym, co Zachód obiecuje, a tym, co w praktyce robi. Pisze też

o jeszcze groźniejszej sprawie dla Kijowa, czyli rozczarowaniu Zachodem zarówno w elitach politycznych naszego wschodniego sąsiada, jak i wśród zwykłych obywateli i żołnierzy. A Rosja nie próżnuje. Kreml uważa, że przedłużająca się wojna i straty terytorialne Ukrainy mogą opóźnić, i to na długo, akcesję naszego sąsiada do Unii Europejskiej i NATO. Obawiam się, że coś jest w tym na rzeczy. Jak zwał tak zwał, ale sytuacja

na wschód od nas jest bardzo trudna – i coraz trudniejsza.
RYSZARD CZARNECKI,
EUROPOSEŁ
PRAWA I SPRAWIEDLIWOŚCI

REKLAMA

Rolnicze abc

z Tobą od 1971 r.

- NOWA KAMPANIA
DOPLAT BEZPOŚREDNICH ARIMR
- BEZPIECZEŃSTWO
ŻYWNOŚCIOWE POLAKÓW
- NA ZDROWIE PAŃ!
- SŁODYSZEK RZEPAKOWY
- WIOSENNA
STYMULACJA RZEPAKU

Do kupienia stacjonarnie:
na pocście, w punktach sprzedaży prasy,
w salonikach prasowych, także w sieciach sklepów:
Dino, Społem, Polo Market, Auchan, Chorten, Stokrotka i Real
oraz online: www.kupgazeta.pl, www.e-kiosk.pl

MIESIĘCZNIK NIE TYLKO DLA ROLNIKÓW

Witamina K pomaga w wytwarzaniu różnych białek niezbędnych do krzepnięcia krwi i budowy kości. Protrombina jest białkiem zależnym od witaminy K, bezpośrednio zaangażowanym w krzepnięcie krwi. Osteokalcyna to kolejne białko, które wymaga witaminy K do produkcji zdrowej tkanki kostnej. Witamina K występuje w całym organizmie, w tym w wątrobie, mózgu, sercu, trzustce i kościach. Jest rozkładana bardzo szybko i wydalana z moczem lub kałem. Z tego powodu rzadko osiąga poziom toksyczny w organizmie, nawet przy dużym spożyciu.

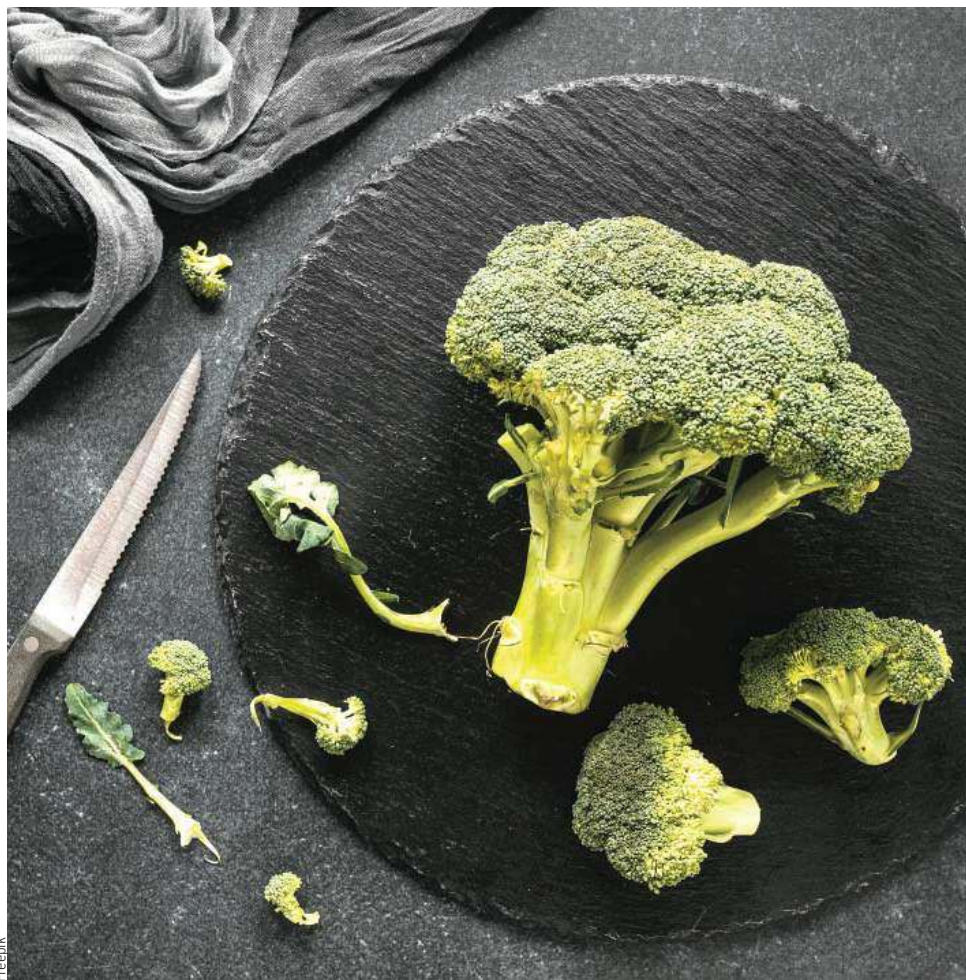
Dla dorosłych w wieku 19 lat i starszych wystarczające spożycie dla witaminy K wynosi 120 mikrogramów (mcg) dziennie dla mężczyzn i 90 mcg dla kobiet oraz kobiet w ciąży lub karmiących piersią. Co się stanie, jeśli wezmę za dużo witaminy K? Na dziś brak wystarczających dowodów, by podać dokładnie, jakie mogą być skutki codziennego przyjmowania zbyt dużych dawek witaminy K, zwłaszcza w postaci suplementów.

Witamina K — dlaczego jest ważna?

Obie witaminy: K1 i K2 zapewniają zdrową krzepliwość krwi, zapobiegając nadmiernym krwawieniom i siniakom w przypadku uszkodzenia naczyń krwionośnych. Ostatnie badania sugerują, że odgrywają one różne role w innych aspektach naszego zdrowia, przy czym witamina K2 zapewnia korzyści zdrowotne niezależne od K1.

Na zakrzepę

Witamina K pomaga w wytwarzaniu czterech z 13 białek potrzebnych do krzepnięcia krwi, co zapobiega ciągłemu krwawieniu ran i umożliwia ich gojenie. Osobom, którym przepisano leki przeciwzakrzepowe, zwane także lekami rozrzedzającymi krew, dla zapobiegania tworzeniu się zakrzepów krwi w sercu, płucach lub nogach, często zaleca się większe spożycie witaminy K. Ze względu na swoje działanie wspierające krzepnięcie krwi witamina K może przeciwdziałać skutkom leków ją rozrzedzającym.

WAŻNA WITAMINA K

WITAMINA K JEST NIEZBĘDNYM, ROZPUSZCZALNYM W TŁUSZCZACH SKŁADNIKIEM ODŻYWCZYM, KTÓREGO NASZ ORGANIZM POTRZEBUJE DO PRAWIDŁOWEGO FUNKCJONOWANIA, PRZED E WSZYSTKIM DO KRZEPNIĘCIA KRWI. WYSTĘPUJE W DWÓCH POSTACIACH: WITAMINY K1 (FILOCHINON) — W WARZYSWACH LIŚCIASTYCH, WARZYSWACH I NIEKTÓRYCH OLEJACH ROŚLINNYCH, ORAZ WITAMINY K2 (MENACHINON) — W NABIALE, PRODUKTACH FERMENTOWANYCH I PRODUKTACH POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO. DLACZEGO JEST WAŻNA?

Filochinon, jedna z postaci witaminy K, występuje głównie w zielonych warzywach liściastych i jest jej główną formą dietetyczną. Menachinony, które są głównie pochodzenia bakteryjnego, występują w niewielkich ilościach w różnych produktach pochodzenia zwierzęcego i fermentowanych. Prawie wszystkie menachinony o długich łańcuchach, są również produkowane przez bakterie w jelitach człowieka.

Na zdrowe kości

Witamina K bierze udział w produkcji białek w kościach, w tym osteokalcyny, która jest niezbędna do zapobiegania osłabieniu kości. Niektóre badania wykazały, że wyższe spożycie witaminy K wiąże się z mniejszą częstością złamań biodra i niską gęstością kości. Ponadto niski poziom witaminy K we krwi powiązano z niską gęstością kości. Raport z badania Nurses' Health Study sugeruje, że kobiety, które otrzymują co najmniej 110 mcg witaminy K dziennie, są o 30

proc. mniej narażone na złamanie biodra niż kobiety, które otrzymują mniej. Wśród pielęgniarek codzienne spożywanie porcji sałaty lub innego zielonego warzywa liściastego zmniejsza ryzyko złamania biodra o połowę w porównaniu ze spożywaniem jednej porcji tygodniowo. Dane z badania Framingham Heart Study wykazały również związek między wysokim spożyciem witaminy K a zmniejszonym ryzykiem złamania biodra u mężczyzn i kobiet oraz zwiększoną gęstością mineralną kości u kobiet.

Źródła witaminy K

Źródłami pokarmowymi filochinonu są warzywa, zwłaszcza zielone warzywa liściaste, oleje roślinne i niektóre owoce. Mięso, produkty mleczne i jaja zawierają niski poziom filochinonu, ale umiarkowane ilości menachinonów: to na przykład sfermentowane produkty spożywcze, takie jak ser. Jednakże formy i ilości witaminy K w tych produktach prawdopodobnie różnią się w zależności od szczepów bakterii użytych do wytworzenia żywności i warunków ich fermentacji.

Najpopularniejszymi źródłami witaminy K w diecie są kapusta włoska i biała, rzepa, jarmuż, szpinak, brokuły, brukselka, sałata lodowa oraz tłuszcze i oleje, zwłaszcza olej sojowy i rzepakowy. Niewiele produktów spożywczych jest wzbogaconych w witaminę K, ale takie płatki — tak.

Bardzo bogatym źródłem witaminy K jest natto — japońskie danie przyrządzane ze sfermentowanych ziaren soi. Jest bogate w wiele składników odżywczych, które wspomagają zdrowie jelit. To najbogatsze dostępne źródło witaminy K2. Jedna łyżka stołowa natto zawiera 150 µg witaminy K2, czyli około dwukrotnie więcej, niż zalecane dzienne spożycie.

Jednym z najlepszych źródeł witaminy K2 — a także składników odżywczych, takich jak wapń, witamina A i białko — są sery. Jednakże są one również bogate w tłuszcze nasycone i kalorie, dlatego należy zachować umiar w porcjach. Zawartość witaminy K2 różni się w zależności od sera i wzrasta wraz z wiekiem we wszystkich typach. Do popularnych serów zawierających największą ilość witaminy K2 w 50-gramowej porcji należą: 50 µg w serze munster, 34 µg w camembecie, ok. 32 µg w edamie i dojrzalej goudzie oraz 12 µg w cheddarze.

Tylko łyżka masła zawiera 2,1 µg witaminy K2. Jednak ta sama łyżka zawiera około 100 kalorii i 11 gramów tłuszczu, więc pamiętajmy, by porcje były małe — pozwoli to uniknąć potencjalnego zagrożenia dla zdrowia i niepożądanego przyrostu masy ciała.

Z kolei kapusta kiszona, podobnie jak natto, ze względu na proces fermentacji oferuje wiele korzyści zdrowotnych, takich jak wspomaganie dobrego zdrowia jelit i zwiększanie odporności. Kapusta kiszona, zawierająca 2,75 µg na pół filiżanki, jest również doskonałym źródłem witaminy K2.

Jak rozpoznać niedobór?

Niedobór witaminy K u dorosłych występuje rzadko, ale może zdarzyć się osobom przyjmującym leki blokujące metabolizm witaminy K, np. antybiotyki, lub u osób z chorobami powodującymi złe wchłanianie pokarmu i składników odżywczych. Niedobór może wystąpić także u noworodków, ponieważ witamina K nie przenika przez łożysko, a mleko matki zawiera jej niewielkie ilości. Ograniczona ilość białek krzepnięcia krwi po urodzeniu zwiększa ryzyko krwawienia u niemowląt, jeśli nie podaje się im suplementów witaminy K. Najczęstsze objawy niedoboru to przede wszystkim dłuższy czas krzepnięcia krwi lub wydłużony czas protrombinowy (mierzony w gabinecie lekarskim). Ale także krwawienia, krwotoki, osteopenia lub osteoporoza.

MAGDALENA MARIA BUKOWIECKA

Korzystałam z materiałów Harvard's School of Public Health oraz ze stron webmd.com i healthline.com.

Uwaga!

Antybiotyki mogą niszczyć bakterie wytwarzające witaminę K w jelitach, potencjalnie zmniejszając w ten sposób poziom witaminy K, szczególnie jeśli lek przyjmuje się dłużej niż kilka tygodni. Osoby, które mają słaby apetyt podczas długotrwałego stosowania antybiotyków, mogą być bardziej narażone na niedobory i mogą odnieść korzyść z suplementacji witaminy K. Ponieważ witamina K jest rozpuszczalna w tłuszczach, najlepiej spożywać pokarmy zawierające witaminę K z dodatkiem tłuszczu, aby poprawić wchłanianie. Skrop więc oliwą z oliwek lub dodaj pokrojone w kostkę awokado do swojej ulubionej zielonej sałatki liściastej!

WEEKENDOWY
REPERTUAR HELIOS
Centrum Handlowe Aura,
Olsztyn, al. Piłsudskiego 16

Piątek, 19 kwietnia
BACK TO BLACK. HISTORIA AMY WINEHOUSE / napisy: 12:30, 14:15, 15:15, 17:15, 18:00, 20:45
ABIGAIL / napisy: 14:30, 17:00, 19:30
PRZYSIĘGA IRENY / napisy: 17:45
CIVIL WAR / napisy: 15:00, 18:45, 21:15
GODZILLA I KONG: NOWE IMPE- RIUM / dubbing: 12:20, 15:45
GODZILLA I KONG: NOWE IMPE- RIUM / napisy: 18:15, 20:15
OMEN: POCZĄTEK / napisy: 13:00, 17:30, 21:00
DIUNA: Część druga / napisy: 20:00
KUNG FU PANDA 4 / familijny / od 6 lat / dubbing: 12:00, 15:30
CZERWONE MAKI: 13:45, 16:30, 19:15
ZA DUŻY NA BAJKI / familijny / od 7 lat: 11:45, 14:00
PERFECT DAYS / napisy: 20:30
POGROMCY DUCHÓW. IMPERIUM LODU / dubbing: 12:45
SZKOŁĄ MAGICZNYCH ZWIE- RZĄT. TAJEMNICA SZKOLNEGO PODWÓRKA / familijny / od 6 lat / dubbing: 12:10, 16:15

Sobota, 20 kwietnia
BACK TO BLACK. HISTORIA AMY WINEHOUSE / napisy: 10:50, 12:20, 15:10, 17:15, 18:00, 20:45
ABIGAIL / napisy: 13:10, 17:00, 19:30
PRZYSIĘGA IRENY / napisy: 17:45
CIVIL WAR / napisy: 11:00, 15:00, 18:45, 21:15
GODZILLA I KONG: NOWE IMPE- RIUM / dubbing: 10:30, 12:30, 15:45
GODZILLA I KONG: NOWE IMPE- RIUM / napisy: 18:15, 20:15

WEEKENDOWY
REPERTUAR
KINA AWANGARDA
W OLSZTYNIE

Piątek, 19 kwietnia
Joika - prod. USA, Polska: godz. 17.45
Back to Black. Historia Amy Wi- nehouse - prod. Wielka Brytania, USA: godz. 17.45
Latanie dla początkujących - prod. Islandia, Wielka Brytania: godz. 18.00
Perfect Days - prod. Japonia, Niemcy: godz. 19.30
Przysięga Ireny - prod. Kanada, Polska: godz. 19.45
Civil War - prod. USA: godz. 20.00

Sobota, 20 kwietnia
Strefa interesów - prod. Wielka Brytania, Polska, USA: godz. 15.30
Back to Black. Historia Amy Wi- nehouse - prod. Wielka Brytania, USA: godz. 15.45
Kobieta z ... - prod. Polska: godz. 16.00
Perfect Days - prod. Japonia, Niemcy: godz. 17.30
Joika - prod. USA, Polska: godz. 18.00

OMEN: POCZĄTEK / napisy: 13:30, 17:30, 21:00
DIUNA: Część druga / napisy: 13:40, 20:00
KUNG FU PANDA 4 / familijny / od 6 lat / dubbing: 10:10, 15:30
CZERWONE MAKI: 13:50, 16:30, 19:15
ZA DUŻY NA BAJKI / familijny / od 7 lat: 11:30, 12:30, 14:45
PERFECT DAYS / napisy: 20:30
POGROMCY DUCHÓW. IMPERIUM LODU / dubbing: 10:20, 13:00
SZKOŁĄ MAGICZNYCH ZWIE- RZĄT. TAJEMNICA SZKOLNEGO PODWÓRKA / familijny / od 6 lat / dubbing: 10:00, 16:15

Niedziela, 21 kwietnia
BACK TO BLACK. HISTORIA AMY WINEHOUSE / napisy: 10:50, 12:05, 14:55, 17:15, 17:45, 20:45
ABIGAIL / napisy: 11:15, 17:00, 19:30
PRZYSIĘGA IRENY / napisy: 17:45
CIVIL WAR / napisy: 11:00, 15:00, 18:45, 21:15
GODZILLA I KONG: NOWE IMPE- RIUM / dubbing: 10:30, 12:30, 15:45
GODZILLA I KONG: NOWE IMPE- RIUM / napisy: 18:15, 20:15
OMEN: POCZĄTEK / napisy: 13:30, 17:30
DIUNA: Część druga / napisy: 13:40, 20:00
KUNG FU PANDA 4 / familijny / od 6 lat / dubbing: 10:10, 15:30
CZERWONE MAKI: 13:50, 16:30, 19:15
ZA DUŻY NA BAJKI / familijny / od 7 lat: 12:30, 14:45
PERFECT DAYS / napisy: 20:30
POGROMCY DUCHÓW. IMPERIUM LODU / dubbing: 10:20, 12:50
SZKOŁĄ MAGICZNYCH ZWIE- RZĄT. TAJEMNICA SZKOLNEGO PODWÓRKA / familijny / od 6 lat / dubbing: 9:45, 16:15

Latanie dla początkujących - prod. Islandia, Wielka Brytania: godz. 18.15
Back to Black. Historia Amy Wi- nehouse - prod. Wielka Brytania, USA: godz. 19.45
Przysięga Ireny - prod. Kanada, Polska: godz. 20.00
Civil War - prod. USA: godz. 20.00

Niedziela, 21 kwietnia
Strefa interesów - prod. Wielka Brytania, Polska, USA: godz. 15.30
Back to Black. Historia Amy Wi- nehouse - prod. Wielka Brytania, USA: godz. 15.45
Kobieta z ... - prod. Polska: godz. 16.00
Perfect Days - prod. Japonia, Niemcy: godz. 17.30
Joika - prod. USA, Polska: godz. 18.00
Latanie dla początkujących - prod. Islandia, Wielka Brytania: godz. 18.15
Back to Black. Historia Amy Wi- nehouse - prod. Wielka Brytania, USA: godz. 19.45
Przysięga Ireny - prod. Kanada, Polska: godz. 20.00
Civil War - prod. USA: godz. 20.00

19 KWIETNIA

Koncert Shodan

Olsztyn
W kwietniu 2024 Chroma Music i Blackened Art organizują wspólne koncerty death metalowego Shodan i nie stroniącym od eksperymentów black metalowe novum Zmarłym pod wspólną nazwą Miazmaty. Oba zespoły będą promować swoje najnowsze wydawnictwa None Shell Prevail (Time To Kill Records) z zeszłego roku i Druga Fala (Godz Ov War) z 2021. U ich boku zagrają także Abominated oraz Cursebinder.
Godz. 19.00, Olsztyn - Carpenter Inn.

19 KWIETNIA

Polska Noc Kabaretowa 2024

Olsztyn
Kolejny sezon najbardziej wycze- kiwanej imprezy kabaretowej roku. Premierowy program, największe ka- baretowe gwiazdy i niemal 4 godziny niezapomnianej zabawy.
Godz. 20.00, Hala Urania, al. Piłsudskiego 44.

19 KWIETNIA

Koncert symfoniczny

Olsztyn
Wystąpią:
— Martyna Zych – dyrygent
— Aleksandra Świąt – fortepian
— Orkiestra symfoniczna Filhar- monii Warmińsko-Mazurskiej
— Wprowadzenie do koncertu godz. 18.00, sala kameralna filhar- monii – Janusz Ciepliński
Program:
— Bedřich Smetana – 3 tańce z ope- ry Sprzedana narzeczona
— Fryderyk Chopin – I Koncert for- tepianowy e-moll op. 11
— Leoš Janáček – Sinfonietta (Woj- skowa Sinfonietta lub Sokół Festiwal)
Godz. 19.00, Filharmonia Warmińsko- -Mazurska, ul. Głowackiego 1.

19 KWIETNIA

Blżej Nauki - Jeszcze jedna filozofia Wszechświata

Olsztyn
W tym roku wypada 300. rocznica urodzin i 220. rocznica śmierci Im- manuela Kanta. Z tej okazji samo- rząd województwa ogłosił rok 2024 Rokiem Immanuela Kanta. Również w Planetarium honorujemy jego wkład w rozwój nauki i podkreślimy związki z naszym regionem i astro- nomią. Filozof z Królewca, to obok Mikołaja Kopernika, najznamienit- szy uczony dawnych ziem pruskich. Prostotę, głębię i rewolucyjność jego filozofii poznania często porównuje się do przewrotu kopernikańskiego. Podczas specjalnej, okolicznościowej prelekcji w Planetarium dowiemy się, jak dużo mają wspólnego ze sobą obaj uczeni.
Godz. 18.00, Olsztyńskie Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne, al. Piłsudskiego 38.

19 KWIETNIA

Wernisaż wystawy Agnieszki Reimus Knezević „MandalArt”

Olsztyn
MandalArt to najnowszy projekt Agnieszki Reimus Knezević, któ- ra tworzy niezwykle obrazy z roślin. Pierwsza mandala powstała w ramach wystawy zbiorowej podczas nocy mu- zeów, gdzie tematem przewodnim było światło i cień. Od tego momentu autorka zainspirowana naturą konty- nuje tworzenie kwiatowych mandali.
Godz. 17.30, Filharmonia Warmińsko- -Mazurska im. Feliksa Nowowiejskiego, ul. Głowackiego 1.

20 KWIETNIA

Spektakl komediowy „Lista Męskich Życzeń”

Olsztyn
Doskonała komedia w gwiazdor- skiej obsadzie!
Bill, rozwiedziony nudny staty- styk, otrzymuje od swojego przyja- ciela Leona - nieoczekiwany prezent urodzinowy, który wprowadzi wie- le zamieszania do życia przyjaciół. Żaden z nich jednakowoż nie śmiał nawet przypuszczać, jak ta bajka się rozwinie. A takiego zakończenia nikt by się nie spodziewał!
Godz. 16.00, Auditorium Maximum, ul. Wojska Polskiego 12.

20 KWIETNIA

Konserwacja i restauracja XIV-wiecznego zamku w Lidzbarku Warmińskim - perty architektury gotyckiej w Polsce - III etap

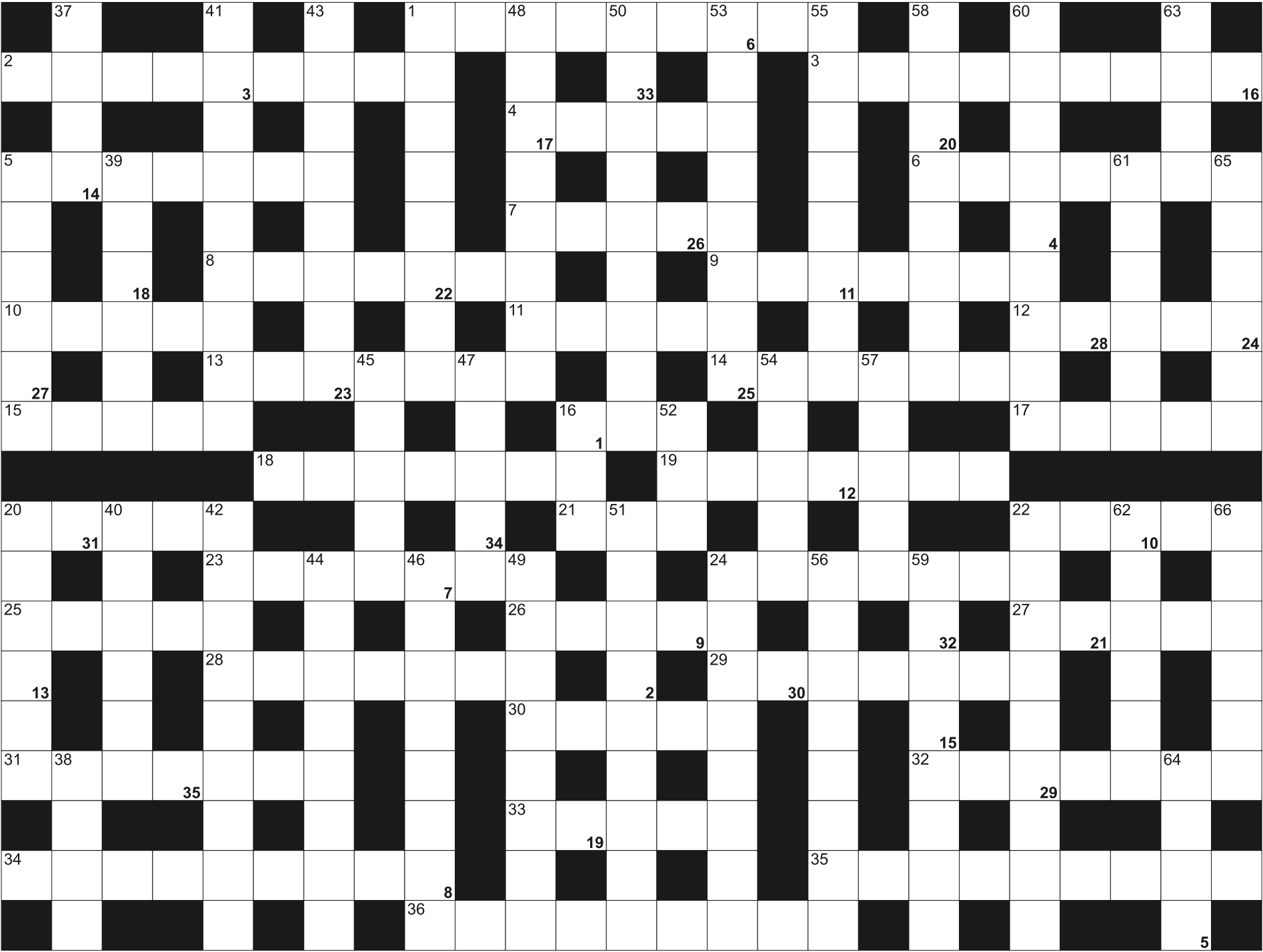
Lidzbark Warmiński
W finałowym etapie projektu od- restaurowane zostały między innymi mury oporowe okalające zamek, zre- konstruowano zamkowy most oparty na średniowiecznych filarach. Przywró- cono historyczne brzmienie organom piszczałkowym w zamkowej kaplicy. W suchej fosie odtworzono ogrody bi- skupie, które w okresie nowożytnym, a szczególnie za czasów biskupa Igna- cego Krasickiego, zasłynęły w Prusach i Rzeczypospolitej. Do celów wystawien- niczych zaadoptowano także powierzch- nie w dawnej kuchni oraz podziemia za- mkowe. Na odwiedzających wtym dniu gości czeka mnóstwo atrakcji.
Godz. 11.00, Zamek Biskupów Warmińskich, ul. Zamkowa 1.

20 KWIETNIA

XIV Wiosenne Targi Ogrodnicze

Olsztyn
Już 20-21 kwietnia 2024 roku War- mińsko-Mazurski Ośrodek Doradz- twa Rolniczego w Olsztynie zaprasza na XIV Wiosenne Targi Ogrodnicze. To doskonała okazja dla miłośników ogrodnictwa, aby poznać najnowsze trendy, znaleźć inspiracje i zaopa- trzyć się w niezbędne produkty do swojego ogrodu.
W programie:
— ponad 150 wystawców z różnych branż związanych z ogrodnictwem;
— szeroka oferta roślin, kwiatów, narzędzi, mebli ogrodowych, deko- racji i wiele innych;
— regionalna żywność prosto od lokalnych producentów;
— muzyka na żywo przez cały dzień;
— wystawa koni zimnokrwistych;
— oferta kształcenia szkół rolni- czych;
— możliwość zadawania pytań spe- cjalistom z instytucji zajmujących się obsługą rolnictwa.
Godz. 9.00, Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego, ul. Jagiellońska 91.

Krzyżówka klasyczna z hasłem

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 35, utworzą rozwiązanie - przysłowie:

1	2	3		4		5	6	7	8	9		10	11	12	13		14	15	16	17	18	19		20
21	22	23	24	25		26	27	28	29	30	31		32	33	34	35								

POZIOMO: 1) zasypał Pompeje; 2) Jarosław, prezes PiS; 3) zamordowany prezydent Gdańska; 4) płynie przez Melbourne; 5) w kołczanie; 6) myśli tylko o sobie; 7) krzesło wieloosobowe; 8) jezioro w płn. Rosji na Półwyspie Kolskim; 9) buddyjskie stan wyzwolenia od samsary; 10) imię Munro, kanadyjskiej pisarki; 11) uznani za sprawców zarzucanego im czynu; 12) wieprzowe w galarecie; 13) sadzonka, flanca; 14) popularny gatunek żółtego sera; 15) z jej sfermentowanego soku tequila; 16) część seta w tenisie; 17) włókno z Torunia; 18) tunelowa konstrukcja dla pnączy; 19) warzywny za domem; 20) jęczmienna lub manna; 21) imię Brzechwy; 22) Nikomedia dzisiaj; 23) wywieranie presji groźbą; 24) prawdziwe nazwisko Edith Piaf; 25) ludzie z nizin dla górali; 26) duże miasto na Florydzie; 27) państwo z Budapesztem; 28) stolica

Eswatini; 29) największa wyspa na Jeziorze Wiktorii; 30) Mercedes, amerykańska aktorka "Fisher King"; 31) zapiski na marginesie; 32) chodzi w niej książd; 33) imię małżonki Borysa Jelcyna; 34) fizycy badający ziemię i inne planety; 35) worek okołosercowy, podwójna błona; 36) przodek fortepianu

PIONOWO: 1) często zrywane przez narciarzy; 5) słynna afrykańska pustynia; 16) ogród oliwny; 20) głaz warzyw liściastych; 22) zwierzęta hodowlane w gospodarstwie; 24) Amato były premier Włoch; 37) dowcip, kawał; 38) niemiecka marka motoryzacyjna; 39) wozownia, baza strażaków; 40) zatyczka, kołek w beczce; 41) liniowy szyk bojowy piechoty; 42) brak lub naruszenie symetrii; 43) biurowy przyrząd do

łączenia kartek; 44) biegły w analizie; 45) lodowy nalot na gałęziach; 46) kukielkowy dla dzieci; 47) rzeka, chodzi do Bielej w granicach Ufy; 48) żona Bolesława Krzywoustego; 49) miasto rodzinne Jana Brzechwy; 50) funkcja w palce, po praniu i płukaniu; 51) domy dla studentów; 52) ministerstwo obrony; 53) zajadle szczekanie psa; 54) sztuczna skóra; 55) drobna kluska, ucierana lub tarta; 56) las Robin Hooda; 57) król, czego dotknął zmienił w złoto; 58) autor "Gargantui i Pantagruela"; 59) sudeckie pasmo górskie w Polsce i Czechach; 60) stoczniovy chrzest z szampanem; 61) praca w wojsku, policji; 62) Markle, żona brytyjskiego księcia Henryka; 63) kwaśny do galarety; 64) Armstrong, słynny astronauta amerykański; 65) ropne zapalenie gardła; 66) auto z Japonii

SUDOKU

					5			1
	6		2		1	5	9	
8	1	5	6		3			
	8	2	4	7		6		
	3	4				7	1	2
6		7	1					
		1		2	6			
	9	8	3			1		
							8	5

352

	2			1				8
		3	9		6		1	2
7	9		2	8				4
		9			8	2		
	3	8	7	4	9		6	
			6				9	
							5	9
			1	5				
					3		8	

353

9	6		7	5			2	
		1		3		5		9
5		3	8					6
4		5	6	1	9			
1	7							5
				8		4		
				2			4	
	9	4				1	5	
5				7				2

354

**GARAŻE blaszane
BRAMY garażowe
KOJCE dla psów**

Najniższe CENY
Różne wymiary
Transport cały kraj
Montaż **GRATIS**
Dogodne **RATY**

**GARAŻE
WZMOCNIONE
AUTOMATYKA
DO BRAM**

89-650-30-43 85-733-60-26
29-642-34-61 55-621-23-38
512-853-323

www.konstal-garaze.pl

18424otbr-a-M

NIERUCHOMOŚCI

sprzedam

SPRZEDAM kawalerkę Ciechanów, 512-843-190

WWW.DOMKIANGIELSKIE.PL
503-103-703

zamienię

WWW.ZAMIANY.OLSZTYN.PL
mieszkań, domów 603 584 180
zapytaj

do wynajęcia

1 Maja 13 lokal 602-313-371

DOM w Naterkach najlepiej studentom, 731-597-197

PRACA

dam pracę

ZATRUDNIĘ na umowę o pracę brukarza, robotnika drogowego. Kontakt 515-232-637

ZATRUDNIĘ pracownika do prac gospodarczych z możliwością zakwaterowania, 504-262-593.

ZATRUDNIĘ w gospodarstwie rolnym, 601-772-124

ZATRUDNIĘ w gospodarstwie, 501-172-462

ZATRUDNIĘ w gospodarstwie. 501-253-859

ZATRUDNIMY ślusarza /spawacza/montera zabudów sa-

mochodowych. Barczewo, 609-515-253

AUTO-MOTO

kupię

SKUP AUT!!! NAJWYŻSZA
CENA TEL. 730 750 266

USŁUGI

budowa | remont

REMONTY mieszkań kompleksowo, 783-543-814

inne

GINEKOLOG, 790310034.

ROLNICTWO

zwierzęta hodowlane

KURY młode nioski, od hodowcy, szczepione, dowóz, TANIO, 502-031-298

KURY młode nioski, od hodowcy, szczepione, dowóz, TANIO, 502-031-298

SKUP bydła rzeźne i eksportowe, 451-521-555

maszyny rolnicze

GRUBER 3,5m, talerzówka 1,8m, przyczepa jednoosiowa, pługi zagonowe 4 i 5 skibowe, agregat uprawowy 4m, wał uprawowy kruszący 6m, wały posiewne 4,7m, rozsiewacz nawozu, przewracarkożłabiarka, rozrzuśnik obornika Tandem - sprzedam tel.698-703-449

produkty rolne

NASIONA facelii sprzedam, tel.698-703-449.

pożegnania.net

Wyraź swój żal i zapal
wirtualną świeczkę

GAZETA
OLSZTYŃSKA

380-314190pb1-b-M

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że 18 kwietnia 2024 r. zmarł Nasz Kochany Tata, Teść, Brat i Dziadek

ś. † p. Henryk Stoiński

Uroczystości pogrzebowe rozpoczną się 20 kwietnia 2024 r. (sobota) w parafii Świętego Józefa przy ul. Jagiellońskiej o godz. 13.00 modlitwą różańcową, a o godz. 13.30 mszą świętą żałobną. Ceremonia pochowania odbędzie się na cmentarzu komunalnym przy ul. Wadąskiej w Olsztynie (Dywity).
Pograżona w żalobie rodzina

660240pb1-a-M

Doktorowi

Arturowi Zalewskiemu

wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci

Teścia

składa personel Oddziału Klinicznego
Chirurgii Ogólnej z Pododdziałem Chorób Piersi
Szpitala MSWiA w Olsztynie

650240pb1-a-P

Drogiej Koleżance

Mireczce

wyrazy współczucia i słowa wsparcia
z powodu śmierci

Teściowej

składają
Współpracownicy z Przychodni USK w Olsztynie

651240pb1-a-P

Pani

Grażynie Boguszewicz

wyrazy głębokiego żalu i współczucia
z powodu śmierci ukochanej

Mamy

składają koleżanki i koledzy
z LBŚiZ WSSE w Olsztynie

657240pb1-a-P

*Umiera się nie po to, by przestać żyć,
lecz po to, by żyć inaczej.*

Paulo Coelho

380-mp-otbr-6786c-M

Szanownemu
Panu Sędziemu

**dr. Maciejowi
Nawackiemu**

Członkowi Krajowej Rady Sądownictwa

wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci

Ojca

składają
Przewodniczący i członkowie
Krajowej Rady Sądownictwa
oraz pracownicy Biura Rady

654240pb1-a-P

**USŁUGI
POGRZEBOWE**

ARKA
Elżbieta Michałowska Anna Michałowska

OLSZTYN (Zatorze), ul. M. Zientary-Malewskiej 2A
☎ **89 534 72 42, 605 635 908**

OLSZTYN (Jaroty), ul. Herberta 16/24
(wejście od Wilczyńskiego, naprzeciw „Medyka”)
☎ **89 526 66 01, 605 665 909**

www.arkaolsztyn.pl

Całodobowy przewóz zmarłych

6146190pb1-a-M

ARKADIA
Olsztyn, ul. Jagiellońska 52/85

tel. 89 526 67 53, 665 175 125
całodobowe przewozy zmarłych

www.zuparkadia.olsztyn.pl

Gwarantujemy godną
i kulturalną posługę

1039230pb1-c-P

SACRUM

KOMPLEKSOWE USŁUGI POGRZEBOWE

ANDRZEJ DĄBROWSKI
Olsztyn, ul. Limanowskiego 18/2
☎ **89 67 77 100, kom. 530 308 308**

GODNIE - SOLIDNIE - Z SZACUNKIEM

Całodobowy przewóz zmarłych

3205200pb1-d-M

**TU ZLECISZ ZAMIESZCZENIE
NEKROLOGU LUB KONDOLENCJI
W „GAZECIE OLSZTYŃSKIEJ” I „DZIENNIKU ELBLĄSKIM”**

NEKROLOGI (wymagany akt zgonu). Terminy przyjęć*:

- na poniedziałek – do piątku do godz. 15.00
- na wtorek, środę, czwartek, piątek – dnia poprzedniego w godz. 7.00-15.00

* Dotyczy Biura Ogłoszeń w Olsztynie, plac Józefa Bema 5

KONDOLENCJE
(wymagany dowód osobisty osoby nadającej) ukazują się w ciągu trzech dni od chwili nadania

Biuro Ogłoszeń, **OLSZTYN**, plac Józefa Bema 5
czynne w godz. 7.00-15.00, soboty – nieczynne
tel. 514-800-517, b.ogloszen@gazetaolsztynska.pl

www.pozegnania.net

Biuro Ogłoszeń, **ELBLĄG**, ul. Rybacka 35
tel. 55-236-18-02
pon.-pt. godz. 8.00-16.00

380-289190pb1-c-M

nadajogloszenie.pl

nie musisz
wychodzić
z domu...

mp-xpo-NM-M

PO PANDEMII NIE MA JUŻ ŚLADU

BIEGI\\\\ Zakończyła się 9. edycja City Trail. Jakie więc było ostatnie pół roku? Ilu zawodników startowało? W której z dziesięciu lokalizacji kobiety startują najchętniej? Kiedy wróci ogólnopolska rywalizacja w ramach „przełajowej piątki”?

Patrząc na rynek biegowy w Polsce jest niemal pewne, że rok 2024 będzie przypominał stan sprzed pięciu lat. Analiza komunikatów końcowych biegów, które już się odbyły, i list startowych tych, które odbędą się wiosną, jest dowodem na regenerację biegowego środowiska po pandemii.

W marcu padł frekwencyjny rekord polskich półmaratonów - blisko 13,5 tysiąca uczestników ukończyło Półmaraton Warszawski. W drugą niedzielę kwietnia w Poznaniu półmaratońską metę przekroczyło ponad 9,5 tysiąca osób, a na liście startowej Nocnego Wrocław Półmaratonu jest 12 tysięcy zgłoszonych biegaczy i biegaczek.

Średnie biegi również radzą sobie nieźle. W znanym i rozpoczynającym sezon biegów ulicznych Półmaratonie Wiązowskim wystartowało łącznie z biegami dzieci i dystansem towarzyszącym 4 tysiące osób, czyli więcej niż liczba sama Wiązowna! Czy wy-

mienił się skład osobowy na rynku polskich biegaczy? Na pewno w znacznym stopniu tak, ale trzeba długotrwałych badań, aby stwierdzić, na ile pandemia spowodowała definitywny koniec biegowych przygód. Część zawodników w ciągu ostatnich 4 lat zdążyła zawiesić kariery, a w minionym i bieżącym roku rozpoczęła proces ich „odemrażania”.

Biegi City Trail to połączenie kilku środowisk - biegaczy ulicznych, stadionowych i górskich. Zatem można rzec - jeśli w City Trail w danych miastach startuje powtarzalna liczba uczestników, to odzwierciedla stabilizację na rynku biegowym w Polsce. Impreza zanotowała najlepszy frekwencyjny sezon od czasów pandemii. 19 955 osobostartów w biegu głównym jest wynikiem lepszym w stosunku do ubiegłego roku o 1693 biegaczy przekraczających linię mety. Łącznie z biegami dzieci metę City Trail w sezonie 2023/2024 mijano aż 26 822 razy.

Kacper Kiklewski

- Poczucie, że nareszcie nasz biegowy pociąg jest we właściwych torach zyskaliśmy zwłaszcza na pierwszym biegu w Warszawie, gdzie wystartowało 714 uczestników przełajowej piątki i aż 322 zawodników w City Trail Junior - wyjaśnia Piotr Bętkowski, jeden z twórców cyklu. - Wynik biegu głównego okazał się drugim w warszawskiej historii naszego cyklu, odbiegającym jedynie o 12 osób od rekordowej frekwencji, którą zanotowaliśmy kilka lat temu.

Liczba zawodników uniikalnych jest również imponująca i znowu pięciocyfrowa! W biegu głównym i biegach dzieci Grand Prix ukończyło 10 038 uczestników (w tym 2451 dzieci). W biegu głównym cieszy jak zwykle wysoki wskaźnik udziału pań - 36 procent. Liderem w pojedynczym biegu został na tej płasz-

czyźnie Poznań - 43 procent w trzecim biegu stanowiła piękniejsza część stawki.

W zakończonej edycji każdy rekord trasy był nagrodzony przez Sklep Biegacza, jednego z partnerów cyklu. Efektem był znakomity poziom sportowy i kilka rekordów. Od genialnych biegów Maćka Megiera (14.18 i 14.16) na ścieżkach bydgoskiego Mysłęcinka po niebywałe 17.32 Joanny Woźniak na najtrudniejszej trasie w szczecińskiej Puszczy Bukowej.

Wraz z finałem tegorocznego sezonu dobiegła końca współpraca z Nationale-Nederlanden. Firma była sponsorem tytularnym wydarzenia przez dziewięć sezonów, od 2015 roku. W czasie tej współpracy meta biegów City Trail z Nationale-Nederlanden została przekroczona ponad 270 000 razy, z czego blisko 70 000 w biegach dzieci i młodzieży!

- Jesteśmy niezmiernie wdzięczni za możliwość realizowania naszej pasji i szerzenia jej przy wsparciu tak dużej międzynarodowej marki, jaką jest Nationale-Nederlanden - przyznaje Piotr Książkiewicz, jeden z pomysłodawców i organizator cyklu. - Dziewięcioletni tytułarny kontrakt to jedna najdłuższych tego typu współpraca na rynku biegowym w Polsce i jesteśmy z tego dumni. Dzisiaj nasze drogi z Nationale-Nederlanden rozchodzą się, ale wierzymy, że wspólnie zrobiliśmy wiele dobrego i to jest najważniejsze! Przed nami nowe wyzwania i zmiany, które traktujemy jako szansę na rozwój. Wiemy, że nadal mamy sporo do zrobienia w promocji biegania w Polsce, dlatego cały czas pracujemy nad tym, by jesienią - najpewniej w październiku - w nowej odsłonie wrócić na przełajowe trasy kończy Piotr Książkiewicz, a my dodamy, że w tej chwili cykl funkcjonuje pod nazwą Grand Prix City Trail.

- Uczestnicy biegów pokonali łącznie ponad milion kilometrów! To pokazuje, że nasza współpraca miała zdecydowanie długodystansowy charakter - stwierdza z dumą

Marta Maszewska z Nationale-Nederlanden. - W tym czasie promowaliśmy bieganie jako alternatywny sposób spędzania czasu z bliskimi, organizowaliśmy badania w mobilnej przychodni dla biegaczy, a także aktywizowaliśmy do ruchu seniorów i dzieci. Dziś kończymy ten długi dystans, jaki pokonaliśmy wspólnie z City Trail, ale wierzymy, że nieraz jeszcze spotkamy na linii startu tych samych zawodników, którzy biegali z nami od lat. Bo - jak mówi hasło, które towarzyszy naszym imprezom biegowym - dbanie o zdrowie to nie sprint, to maraton.

WARTO WIEDZIEĆ

Cykl City Trail to przełajowe zawody na dystansie 5 km oraz krótsze biegi dla dzieci i młodzieży organizowane w formule Grand Prix. Cykl odbywa się w okresie jesienno-zimowym w skali ogólnopolskiej. Edycja 2023/24 rozpoczęła się 30 września 2023 - biegiem w Poznaniu i trwała do 4 kwietnia 2024, kiedy to odbyło się ostatnie podsumowanie edycji w Katowicach. Miniony sezon był organizowany w dziesięciu lokalizacjach: Bydgoszczy, Katowicach, Lublinie, Łodzi, Olsztynie, Poznaniu, Szczecinie, Trójmieście, Warszawie i Wrocławiu.

REKLAMA

Największa Hurtownia Odzieży w Olsztynie

Olsztyn, ul. Wyszyńskiego 7
tel. 89 534 63 52

www.gracjaolsztyn.pl

Z tym kuponem kupisz bez marży*
Oferta ważna do 4 maja 2024 r.

Hurtownia wprowadziła na stałe

sprzedaż detaliczną

Serdecznie zapraszamy

• pon.-pt. 9.00-17.00
• sob. 9.00-15.00

* Do zakupu bez marży uprawniona tylko kupon z papierowego wydania gazety.

SPRINTEM

TENIS\\\\ Rozlosowano grupy Pucharze Davisa. We wrześniu 16 najlepszych reprezentacji weźmie udział w czterech turniejach, które wyłonią ośmiu uczestników finału w Maladze, zaplanowanego na 19-24 listopada. Faza grupowa Pucharu Davisa będzie rozegrana od 10 do 15 września w czterech miastach. Broniący tytułu Włosi w grupie A podejmą w Bolonii Brazylię, Holandię i Belgię. Amerykanie, którzy 32 razy zdobywali trofeum, w chińskim Zhuhai zmierzą się z Chile, Stowacją i Niemcami w grupie B. W Walencji Hiszpanie będą rywalizować z Australijczykami, Czechami i Hiszpanami w grupie C. W Manchesterze Brytyjczycy zmierzą się

Kanadą, Finlandią i Argentyną w grupie D. W listopadzie 2023 roku w Maladze Jannik Sinner poprowadził Włochów do pierwszego od prawie 50 lat zwycięstwa w Pucharze Davisa. W tym sezonie finałowa ósemka również będzie grać w tym hiszpańskim mieście.

LEKKA ATLETYKA

\\\\ W sobotę w chińskim Xiamen odbędzie się pierwszy z 15 tegorocznych mityngów Diamentowej Ligi. Wystartuje w nim wicemistrzyni świata w biegu na 400 m Natalia Kaczmarek. Finałowe zawody cyklu zaplanowano na 13-14 września w Brukseli. Kaczmarek w Xiamen zmierzy się z Marileidy Paulino. Reprezentantka Dominikany zdo-

była złoty medal mistrzostw świata w Budapeszcie. Kolejną rywalką będzie Sada Williams z Barbadosu, która w stolicy Węgier wywalczyła brąz. Na liście startowej są też m.in. trzy reprezentantki USA: Lynna Irby-Jackson, Kaylin Whitney i Britton Wilson. W zeszłym sezonie Kaczmarek wygrała klasyfikację generalną Diamentowej Ligi. Triumfowała m.in. we Florencji, Chorzowie i Monako. Poprawiła „życiówkę”, uzyskując 49,48. Niewykluczone, że już w tym roku pobije należący do Ireny Szewińskiej rekord Polski - 49,28. 26-latką zimą nie startowała w zawodach halowych i opuściła halowe MŚ w Glasgow, ale podczas styczniowego

zgrupowania w RPA uzyskała najlepszy wynik w karierze w biegu na 100 m (11,54) oraz ustanowiła nieoficjalny rekord Polski na dystansie 300 m - 35,52. To dobry prognostyk przed sezonem letnim.

• **Terminarz Diamentowej Ligi:** Xiamen (Chiny) - 20 kwietnia, Szanghaj (Chiny) - 27 kwietnia, Dauha (Katar) - 10 maja, Rabat (Maroko) - 19 maja, Eugene (USA) - 25 maja, Oslo (Norwegia) - 30 maja, Sztokholm (Szwecja) - 2 czerwca, Paryż (Francja) - 7 lipca, Monako - 12 lipca, Londyn (Wielka Brytania) - 20 lipca, Lozanna (Szwajcaria) - 22 sierpnia, Chorzów (Polska) - 25 sierpnia, Rzym (Włochy) - 30 sierpnia, Zurych (Szwajcaria) - 5 września, Bruksela (Belgia) - 13-14 września.

TERENOWE ŚCIGANIE CZAS ROZPOCZĄĆ

SPORTY MOTOROWE\\\\ Dzisiaj rozpocznie się pierwsza runda Mistrzostw Polski Samochodów Terenowych – rajd Baja Drawsko Pomorskie. Na starcie nie może zabraknąć ekipy FosfoPower Krzysztof Hołowczyc-Lukasz Kurzeja i Adama Biniędy z Bartoszcyc.

Cykl Rajdowych Mistrzostw Polski Samochodów Terenowych będzie się składał z sześciu rund, w tym jednej przeprowadzonej na Węgrzech. Na początek rywalizacji przed zawodnikami rajd Baja Drawsko, tradycyjnie rozgrywany na poligonie w Drawsku. Załogi będą miały do pokonania pięć odcinków specjalnych o łącznej długości ponad 300 kilometrów.

Oprócz załogi Hołowczyc-Kurzeja, która pojedzie z numerem 200 swoim BMW X3, na piątkowym starcie pojawią się także inni dobrze znani zawodnicy z mistrzostw Polski – Michał Małuszyński z Julitą Małuszyńską (MINI T1 Plus) oraz Włodzimierz Grajek z Michałem Goleniewskim (Toyota Hilux T1 Plus).

Cały cykl przeszedł szereg zmian, pojawiły się nowe klasy i kategorie. We wszystkich kategoriach na liście zgłoszeń znalazło się 42 zawodników. W Pucharze Polski inowytworzonym cyklu towarzyszącym Promo swój start zapowiedziało kolejnych kilkudziesięciu uczestników.

RYWALIZACJA
ROZPOCZNIE SIĘ DZISIAJ OD TRADYCYJNEGO PROLOGU O DŁUGOŚCI 31 KILOMETRÓW. GŁÓWNA CZĘŚĆ RYWALIZACJI PRZYPADA NATOMIAST NA SOBOTĘ.

Zawodnicy będą rywalizować na dwukrotnie pokonywanym odcinku specjalnym o łącznej długości ponad 120 kilometrów. Pierwsza załoga pojawi się na mecie o godzinie 16:30.

- Zaczynamy kolejny sezon. Bardzo się cieszę, bo przerwa po Dakarze trochę nam się dłużyła - przyznał Hołowczyc. - W tym sezonie, tak jak w ubiegłym, będziemy startować w barwach FosfoPower. Tegoroczne mistrzostwa Polski przeszły kilka zmian i to, co od razu rzuca się w oczy, to lepsza frekwencja. Bardzo mnie to cieszy, bo duża liczba zawodników to potwierdzenie atrakcyjności cross-country i tego, że nasza dyscyplina się rozwija. Plan na ten rajd mamy dokładnie taki sam jak zawsze - dać z siebie wszystko i pojawić się na mecie jako najszybsza załoga - powiedział „Holek”.

Załoga Krzysztof Hołowczyc-Lukasz Kurzeja zdominowała rajdy terenowe w Polsce

- Cieszę się, że znów razem powalczymy - dodał Kurzeja. - Po zimowej przerwie będzie miło znów wsiąść na prawym fotelu. Baja Drawsko Pomorskie to dobrze znane nam trasy, ale oczywiście podchodzimy do rajdu bardzo poważnie. Mam nadzieję, że w sobotę na mecie będziemy w bardzo dobrym humorze.

W Baja Drawsko weźmie udział także bartoszczycki pilot rajdowy Adam Binięda, który wystartuje w pełnym cyklu w barwach zespołu AF Motorsport. Binięda pojedzie z Mirosławem Tokarczykiem pojazdem SSV Can Am Maverick.

- W porównaniu do poprzedniego sezonu niewiele się u nas zmieni-

ło - ocenił rajdowy pilot z Bartoszcyc. - Ten sam zespół, ten sam kierowca i prawie to samo auto. Jedziemy oczywiście Can Am Maverick, który w przerwie między sezonami doczekał się pewnych modyfikacji, głównie w silniku, więc mamy nadzieję, że problem wysokich temperatur silnika będzie

z nami. Cel pozostaje również niezmienny, czyli meta w każdym rajdzie i zbieranie punktów dla zespołu do klasyfikacji sponsorskiej. W tamtym roku nasz zespół zajął drugie miejsce w klasyfikacji rocznej mistrzostw Polski, więc mamy nadzieję, że w tym roku także znajdzie się na podium.

O PIŁCE

LIGA MISTRZÓW\\\\ Manchester City nie powtórzy ubiegłorocznego triumfu w Lidze Mistrzów. W rewanżowym meczu ćwierćfinałowym po regulaminowych 90 minutach i dogrywce mistrzowie Anglii zremisowali 1:1 z Realem Madryt, a następnie przegrali w rzutach karnych 3-4. W pierwszym spotkaniu było 3:3. Tym samym „The Citizens” dotarli do drużyn, którym nie udało się powtórzyć sukcesu w LM. Dotychczas jedynym zespołem, któremu ta sztuka się udała - i to dwukrotnie, bo w latach 2018-19, był... Real. W półfinale rywalem „Królewskich” - z 14 zwycięstwami najbardziej utytułowanego klubu w historii rywalizacji o Puchar Europy - będzie Bayern Monachium. Niemiecki zespół w rewanżu pokonał 1:0 Arsenal Londyn, a w Anglii przed tygodniem było 2:2.

Bayern zameldował się w półfinale LM po czterech latach. W 2020 roku, w edycji stopedowanej przez pandemię koronawirusa i jeszcze z Robertem Lewandowskim w składzie, w finale pokonał 1:0 Paris Saint-Germain. Champions League to jedyna szansa dla Bayernu na zatarcie złego wrażenia po nieudanym sezonie. W niedzielę Bawarczycy po 11 latach stracili - na rzecz Bayeru Leverkusen - tytuł mistrzowski, a wcześniej odpadli też z Pucharu Niemiec. Wiadomo, że z drużyną pożegna się trener Thomas Tuchel, ale może zostawić w gablocie cenne trofeum. Drugą parę półfinałową LM po wtorkowych meczach tworzą Paris Saint-Germain, który wyeliminował Barcelonę Roberta Lewandowskiego, oraz Borussia Dortmund. Zespół z Dortmundu nie grał

Radość piłkarzy Realu Madryt po zwycięstwie w Manchesterze

w półfinale europejskich pucharów od pamiętnej edycji 2012/13, kiedy - z trzema Polakami w składzie - dotarł do finału LM, przegranego 1:2 na Wembley z Bayernem Monachium. W tym roku decydujący pojedynek po 11 latach znowu zawita na ten słynny londyński obiekt...

Półfinały rozegrane zostaną na przełomie kwietnia i maja oraz tydzień później. Finał - 1 czerwca.

>>> Manuel Neuer, bramkarz Bayernu w środowym meczu z Arsenalem (1:0), po raz 58. zachował w tych rozgrywkach czyste konto. Tym samym Niemiec ustanowił rekord,

wyprzedzając Hiszpana Ikerą Casillasa. 38-letni kapitan Bayernu, który przygodę z elitarną rywalizacją zaczynał jako zawodnik Schalke 04 Gelsenkirchen, ma za sobą 138 występów w Champions League, a Casillas w barwach Realu Madryt i FC Porto zaliczył 177 spotkań.

EKSTRAKLASA\\\\ Zaplanowany na 12 maja mecz 32. kolejki ekstraklasy Lecha z Legią Warszawa obejrzy w Poznaniu komplet publiczności. To oznacza, że na trybunach zasiądzie ponad 40 tysięcy kibiców. Lech, mimo przeciętnej gry, notuje znakomity wynik frekwencyjny w tym sezonie. Po 14 spotkaniach rozegranych w roli gospodarza średnia widzów na stadionie wynosi blisko 23 tysiące. Tydzień temu klub rozpoczął sprzedaż wejściówek na pojedynek z Legią, który

rozegrany zostanie za niespełna miesiąc. To wydarzenie od zawsze elektryzuje fanów „Kolejorza”, nie inaczej było w tym razem. W czwartek poinformowano, że wszystkie karty wstępu znalazły nabywców, a pozostało jedynie niewiele biletów na strefy Silver i Gold. Kibiców nie odstraszyły też znacznie wyższe ceny wejściówek - na boczne trybuny (wzdłuż linii) kosztowały 140 zł normalne i 112 zł ulgowe. Nie tylko spotkanie z Lechem z Legią przyciągnie tłumy na Butgarską. 28 kwietnia poznaniacy będą podejmować Cracovię, a przy okazji tego meczu odbędzie się akcja „Kibicuj z klasą”. W ramach tego programu zorganizowane grupy młodzieży z opiekunem mogą wejść na stadion za darmo. Wszystko wskazuje, że i ten pojedynek obejrzy komplet widzów.

SPRINTEM

FUTSAL\\\\ W Ekstraklasie do rozegrania została ostatnia kolejka, po której czołowa ósemka zagra w play-offach. W sobotę Constract Lubawa podejmie Futsal Leszno (18) i jeśli zwycięży, to play-offów przystąpi z pierwszego miejsca, a wtedy jego kolejnym rywalem będzie Widzew Łódź lub Red Dragons Pniewy. Trzy ostatnie zespoły już spadły do I ligi, natomiast kluby, które zajmą miejsca 9-13., już zakończą sezon.

• **Inne mecze 30. kolejki:** Red Dragons Pniewy - Ruch Chorzów Futsal, Widzew Łódź - AZS UW Wilanów, Dreman Opole Komprachcice - Piast Gliwice, We-Met Futsal Club Kamienica Królewska - FC Toruń, Eurobus Przemysł - BSF Bochnia,

Sośnica Gliwice - Jagiellonia Białystok, Legia Warszawa - Rekord Bielsko-Biała.

PO 29 KOLEJKACH

1. Constract	75	205:57
2. Rekord	74	141:48
3. Piast	74	146:49
4. Leszno	58	150:82
5. Dreman	57	121:73
6. Bochnia	56	126:95
7. Legia	45	98:93
8. Widzew	40	101:105
9. Red Dragons	39	98:110
10. AZS UW	31	60:102
11. Eurobus	30	84:128
12. FC Toruń	29	84:127
13. Kamienica	27	89:127
14. Ruch	17	78:173
15. Jagiellonia	10	65:169
16. Sośnica	7	38:146

TENIS STOŁOWY\\\\ Podczas weekendu w Superlidze rozpoczną się ćwierćfinały z udziałem ośmiu czołowych zespołów. Dekorglass Działdowo fazę zasadniczą zakończył na trzecim miejscu, dlatego o półfinał powalczy z Olimpią-Unią Grudziądz, która była szósta.

• **Zestaw par (sobota):** Oxynet Jarosław - Dartom Bogoria Grodzisk Maz. (18), Dojlidy Białystok - Petralana TTS Polonia Bytom (18.10), Dekorglass Działdowo - Olimpia-Unia Grudziądz (18), Polski Cukier Gwiazda Bydgoszcz - Global Pharma Orlicz 1924 Suchedniów (18).

Mecze rewanżowe zostaną rozegrane w niedzielę o godz. 16.

>>> English Perfect KS AZS UWM Olsztyn, niepokonany lider I ligi kobiet, rozgrywki zakończy w sobotę wyjazdowym meczem z Energą Manekinem Toruń (g. 16). Olsztynianki już dawno zapewniły sobie pierwsze miejsce w grupie północnej, więc o awans do Ekstraklasy zagrają z wicemistrzyniami grupy południowej, gdzie przed ostatnią kolejką tak wygląda **czółówka tabeli**:

1. AZS UE Wrocław II - 27 pkt;
2. Bronowianka Kraków - 27;
3. Skarbak Tarnowskie Góry - 26.

>>> W I lidze mężczyzn na zakończenie rozgrywek Energa Morliny Ostróda wygrała 6:4 z Dekorglassem Działdowo II. Inne zespoły mają jeszcze do rozegrania po jednym

spotkaniu, ale już teraz wiadomo, że w barażach o awans do Superligi zagra Energa Manekin Toruń, która zajęła pierwsze miejsce (33 pkt), i Energa Morliny (28). W play-offach rywalami ostródzian będzie Villa Verde KS Olesno (najlepszy zespół grupy południowej), a torunianie zagrają z kimś z trójki Park Gliwice I, Piast Poprawa Ostrzeszów i AZS Politechnika Rzeszów.

PIŁKA RĘCZNA\\\\ **23. kolejka I ligi, piątek:** USAR Kwidzyn - SMS ZPRP I Kwidzyn (18.30); **sobota:** Warmia Energa Olsztyn - Jedynka KODO Morąg (17), KPR Gryfino - Aqua-Instal Jeziorak Itawa (16), Abramczyk AZS UKW Bydgoszcz - Sambor Latocha

Agropom Tczew (16), BODEGA Grudziądz - Tytani Wejherowo (16), Gwardia Koszalin - Sparta Oborniki (18.30), **24 kwietnia:** SMS ZPRP I Kwidzyn - Gwardia Koszalin, USAR Kwidzyn - Tytani Wejherowo.

I LIGA

1. Gwardia	57	704:460
2. Warmia	54	719:542
3. Jeziorak	48	680:616
4. Grudziądz*	36	648:597
5. Jedynka	36	592:552
6. SMS ZPRP I**	36	637:604
7. Tytani	35	672:617
8. Gryfino**	25	590:636
9. Sparta	19	572:590
10. USAR	15	533:597
11. AZS UKW**	15	529:632
12. Sambor*	14	559:707
13. Szczypiorniak*	0	502:787

* mecz więcej ** mecz mniej

ZNICZ MA PATENT NA POLONIĘ

PIŁKA NOŻNA\\\\ Concordia Elbląg wyeliminowała w ćwierćfinale Wojewódzkiego Puchar Polski GKS Wikielec, wygrywając 3:1, a Znicz Biała Piska i Tęcza Biskupiec pokonały skromnie rywali z IV ligi. We wtorek z awansu cieszył się Start Nidzica.

Pojedynek trzeciogowców w ćwierćfinale Wojewódzkiego Pucharu Polski Bank Spółdzielczy w Szczytnie nie zawiódł, choć wynik został ustalony jeszcze przed przerwą. Broniąca tytułu Concordia Elbląg wykorzystała atut własnego boiska, wygrywając 3:1. Dwa gole zdobył Kacper Sionkowski, popisując się precyzyjnymi uderzeniami. Wynik otworzył strzałem z powietrza, a potem jeszcze oddał precyzyjne uderzenie po ziemi (asysty przy obu bramkach zanotował Łukasz Makarski). Dla gospodarzy trafił także Radosław Bukacki, choć przy jego strzale z rzutu wolnego pomogło nieco szczęście, bo rykoszet zmylił Michała Leszczyńskiego. GKS odpowiedział tylko bramką Sebastiana Szypulskiego z rzutu karnego.

PO PRZERWIE WIĘCEJ GOLI NIE PADŁO, CHOĆ OBA ZESPOŁY MIAŁY SVOJE OKAZJE. CONCORDIA KOŃCZYŁA MECZ W DZIESIĄTKĘ PO CZERWONEJ KARTCE MAKARSKIEGO.

Dużo mniejszy przysłowiowy deszcz spadł w star-

Trafienie Bartosza Giełżyna (w środku) zapewniło Zniczowi awans do półfinału WPP

ciu Znicza Biała Piska z Polonią Lidzbark Warmiński, czyli dwóch czołowych zespołów IV ligi. Lider tabeli gości u wicelidera już w marcu i wówczas Znicz triumfował 3:0. W pucharowym starciu padł tylko jeden gol autorstwa Bartosza Giełżyna. Najskuteczniejszy zawodnik Znicza w tym sezonie w 15. min zbliża skierował piłkę do siatki po rzucie rożnym.

– Szkoda, że pojedynek rozstrzygnął się po stałym fragmencie gry – mówił na konferencji Daniel Wierzbowski, trener Polonii. – Trzy tygodnie temu w me-

czu ligowym udało nam się nie stracić gola w taki sposób, a teraz przytrafiło się jedno gapiostwo. W drugiej połowie dominowaliśmy, ale zabrakło nam skuteczności. Mieliliśmy sytuacje, po których naprawdę powinniśmy umieścić piłkę w siatce.

Polonia po zmianie stron próbowała odrobić straty, lecz atakom gości brakowało płynności. Przyjeźdźni zdecydowanie zepchnęli gospodarzy pod swoją bramkę dopiero w ostatnim kwadransie, gdy boisko opuścił za drugą żółtą kartkę Paweł Draż-

ba. Najlepszą okazję do wyrównania zmarnował Piotr Karłowicz. Wprowadzony z ławki napastnik Polonii w 88. min był niepilnowany w polu karnym, ale główkował ponad poprzeczką bramki Dominika Kąkolewskiego.

– Przygotowaliśmy zmianę za Pawła, lecz zabrakło nam dziesięć sekund i wkradła się nerwówka – ocenił Przemysław Kołłątaj, trener Znicza. – Polonia była innym zespołem niż w niedawnym meczu ligowym, ale to my byliśmy skuteczniejsi. Uśmiechnęło się też do nas trochę

szczęście, więc gramy dalej, a zdobycie pucharu wciąż jest naszym celem.

Tylko jeden gol rozstrzygnął także rywalizację Constractu Lubawa z Tęczą Biskupiec. W 20. minucie spotkania trafienie zapisał na swoim koncie Patryk Burzyński, wprowadzając gości do półfinału. Tęcza jest o krok od powtórzenia wyniku sprzed roku, gdy też wystąpiła w finale.

Przedstawicielem ligi okręgowej w półfinale WPP został Start Nidzica. Drużyna prowadzona przez trenera Czesława Żukowskiego wyeliminowała Piśę Barczewo.

Dobłą okazję do otwarcia wyniku już w 2. min mieli gospodarze, ale Szymon Masiak uderzył z kilku metrów obok słupka. W odpowiedzi zaatakowali barczewianie, a piłkę do siatki posłał Dawid Barczak. Pisa powinna prowadzić 2:0 w 28. min, lecz Japończyk Seiyo Nakamura posłał piłkę z rzutu karnego ponad bramką strzeżoną przez Mateusza Leśniewskiego.

Start odwrócił losy meczu w ostatnim kwadransie – najpierw jedenastkę dla gospodarzy wykorzystał pewnie Daniel Orzechowski, a gola na wagę awansu zespół z Nidzicy zdobył

w ostatniej akcji meczu, gdy dośrodkowanie z prawej strony boiska wykorzystał Sebastian Halicki.

Rozlosowanie drabinki do finału już w marcu sprawiło, że znamy parę ostatniej fazy eliminacji. W półfinałach Start podejmie Concordię, a Tęcza zagra ze Zniczem. Mecze zaplanowano na 29 maja. Wciąż możliwa jest zatem powtórka finału sprzed roku, gdy w Biskupcu po trofeum sięgnęły „Słoniki”.

ŁUKASZ SZYMAŃSKI

- **Start Nidzica – Pisa Barczewo 2:1 (0:1)**
0:1 – Bartczak (3) 1:1 – Orzechowski (77 karny), 2:1 – Halicki (90)
- **Concordia Elbląg – GKS Wikielec 3:1 (3:1)**
1:0 – Sionkowski (25), 2:0 – Bukacki (31), 3:0 – Sionkowski (37), 3:1 – Szypulski (38 karny); **czerwona kartka:** Makarski (74 Concordia, za dwie żółte)
- **Znicz Biała Piska – Polonia Lidzbark Warmiński 1:0 (1:0)**
1:0 – Giełżyn (15); **czerwona kartka:** Drażba (77 Znicz, za dwie żółte)
- **Constract Lubawa – Tęcza Biskupiec 0:1 (0:1)**
0:1 – Burzyński (20)

PORAŻKA PRZYBLIŻY DO TRZECIEJ LIGI

PIŁKA NOŻNA\\ \\ Mecze Olimpii Elbląg i Stomilu Olsztyn to coś więcej niż drugoligowe derby województwa. Spotkaniom tym zawsze towarzyszą spore emocje, nie zawsze sportowe. Tak też pewnie będzie w poniedziałek, bo oba kluby bronią się przed spadkiem.

Stawka poniedziałkowego meczu w Elblągu jest olbrzymia (początek o godz. 18.15, transmisja w TVP Sport), bo o ile porażka gospodarzy nie musi oznaczać miejsca w strefie spadkowej, o tyle porażka olsztynian o jakieś sto mil przybliży ich do III ligi. A gdy jeszcze Sandecja wygra w Niepołomicach z Hutnikiem (w Krakowie zwyciężyła 2:1), wtedy Stomil osiadnie na dnie tabeli. W podnoszenie wraku z dna zawsze jest potem bardzo trudne, czasem wręcz niemożliwe...

TYLKO GDY OSŁABIA SIĘ DRUŻYNĘ PRZED SEZONEM I ZMIENIA SIĘ TRENERÓW JAK RĘKAWICZKI, TO NIE MOŻNA OCZEKIWAĆ, ŻE ZESPÓŁ BĘDZIE WALCZYŁ O NAJWYŻSZE CELE.

Każdy szkoleniowiec potrzebuje czasu na poznanie piłkarzy oraz na dostosowanie taktyki odpowiedniej do ich charakteru i umiejętności, tylko że w Olsztynie tego czasu nie ma, bo przecież w tym sezonie Stomil prowadzi już czwarty trener! I tylko jeden odszedł z pracy rzeczywiście z powodów osobistych. Identyczna

Fot. Emil Marecki

Grzegorz Lech jest czwartym szkoleniowcem Stomilu w tym sezonie

sytuacja jest w Jezioraku, ale ilawianie grają jedynie w lidze regionalnej, a kierownictwo klubu działa społecznie, natomiast Stomil występuje na poziomie centralnym (jeszcze) i ma zatrudnioną na etatach kadrę zarządzającą. Sytuacja jest nieciekawa, ale Stomil wciąż ma wszystko w swoich rękach, a raczej nogach, bo jeśli wygra na przykład czte-

ry spotkania z ostatnich sześciu, to powinien się utrzymać. Problem polega na tym, że olsztyński zespół w tym sezonie tylko raz wygrał dwa razy z rzędu - było to na przełomie sierpnia i września, gdy szkoleniowcem był Janusz Bucholc. - Każdy zdaje sobie sprawę z naszej bardzo trudnej sytuacji - mówi Karol Żwir, kapitan Stomilu.

- Ciężko pracujemy, by w poniedziałek pokazać, że stać nas na utrzymanie. W Elblągu będzie trzeba wygrać nie tylko umiejętnościami piłkarskimi, ale także wolą walki, której na pewno nam nie zabraknie. Co słysząc w Olimpii przed poniedziałkowymi derbami? - Mimo remisu w Stalowej Woli w zespole panuje bojowy nastrój,

a wynik jest sprawą otwartą - stwierdzają elbląscy piłkarze, którzy zagrają wzmocnieni, bo po przerwie za kartki do gry powróci Maciej Famulak. Gospodarze bardzo liczą na doping kibiców, którzy powinni być ich dwunastym zawodnikiem. Do tej pory oba zespoły zmierzyły się 19 razy: siedem razy wygrała Olimpia, w sześciu meczach górą był

Stomil, a sześć pojedynków zakończyło się remisem.

Szersza zapowiedź derbowego spotkania w poniedziałkowej "Gazecie Olsztyńskiej"

• Inne mecze 29. kolejki, piątek: Skra Częstochowa - Pogoń Siedlce (19), Polonia Bytom - KKS 1925 Kalisz (20:30); **sobota:** Olimpia Grudziądz - Wisła Puławy (12:30), Sandecja Nowy Sącz - Hutnik Kraków (17:30); **niedziela:** Lech II Poznań - Stal Stalowa Wola (12), Radunia Stężyca - GKS Jastrzębie (13), Zagłębie II Lubin - Chojniczanka Chojnice (14), Kotwica Kołobrzeg - ŁKS II Łódź (14). **EM, DRYH**

PO 28 KOLEJKACH

1. Pogoń	49	46:35
2. Kalisz	47	41:26

3. Kotwica	46	53:40
4. Chojniczanka	42	36:33
5. ŁKS II	40	42:39
6. Polonia	40	41:39

7. Radunia	40	36:36
8. Stal	40	33:34
9. Zagłębie II	39	42:39
10. Hutnik	39	38:38
11. Lech II	37	33:41
12. Skra	36	33:32
13. Olimpia E.	34	31:39
14. Wisła	33	42:43

15. Jastrzębie	33	33:38
16. Olimpia G.	30	29:36
17. Stomil	29	24:33
18. Sandecja	28	29:41

SPRINTEM

SIATKÓWKA\\ \\ Pierwsze mecze półfinałowe PlusLigi: Asseco Resovia Rzeszów - Jastrzębski Węgiel 2:3 (32:30, 21:25, 28:30, 25:22, 10:15), Projekt Warszawa - Aluron CMC Warta Zawiercie 0:3 (24:26, 16:25, 25:27). Rewanże w sobotę i niedzielę. Na 9. miejscu rozgrywki ukończyła ZAKSA, która co prawda w Betchatowie przegrała 2:3 (18:25, 25:22, 25:22, 16:25, 9:15) ze Skrą, ale w pierwszym meczu wygrała 3:1.

>>> Dzisiaj w Olsztynie zaczyna się turniej półfinałowy Akademickich Mistrzostw Polski siatkarzy, natomiast tydzień później do rywalizacji przystąpią studentki. Dwa

olsztyńskie zespoły poprowadzą trenerzy Paweł Borkowski (mężczyźni) i Monika Kobylińska (kobiety). Mecze będą rozgrywane w halach przy ul. Prawocheńskiego 7 i Mariańskiej 1. **• Piątek, hala w Kortowie, g. 10:** Politechnika Łódzka - Uczelnia Łazarskiego w Warszawie, **g. 11.30:** WAM Nauk Stosowanych - Uniwersytet Warszawski, **g. 16.30:** UWM Olsztyn - Politechnika Łódzka, **g. 18:** MANS Warszawa - WAM Nauk Stosowanych; ul. Mariańska, **g. 10:** SGH Warszawa - AWF Warszawa, **g. 11.30:** SGGW Warszawa - Uniwersytet Medyczny w Łodzi, **g. 16.30:** Uniwersytet Łódzki - SGH Warszawa, **g. 18:**

Politechnika Warszawska - SGGW w Warszawie **• Sobota, Kortowo, g. 10:** Uczelnia Łazarskiego - UWM Olsztyn, **g. 11.30:** Uniwersytet Warszawski - MANS Warszawa, **g. 16.30:** o miejsca 9-12, g. 17.15 i 18.30: ćwierćfinały; ul. Mariańska, **g. 10:** AWF Warszawa - Uniwersytet Łódzki, **g. 11.30:** Uniwersytet Medyczny - Politechnika Warszawska, **g. 16:** o miejsca 9-12, g. 17.15 i 18.30: ćwierćfinały **• Niedziela, Kortowo, g. 9.30:** półfinał, g. 10.45: o miejsca 5-8, **g. 12:** o 11. miejsce, g. 13.30: o 5. miejsce, **g. 15:** finał; ul. Mariańska, **g. 9.30:** półfinał, **g. 10.45:** o miejsca 5-8, **g. 12:** o 9. miejsce, **g. 13.30:** o 7. miejsce, **g. 15:** o 3. miejsce.

Rys. Zbigniew Piłszczako

PIŁKA NOŻNA\\ \\ Hossein Hosseini, bramkarz reprezentacji Iranu i klubu Esteghlal Teheran, został ukarany przez federację po tym, jak przytulił się do niego kibicka,

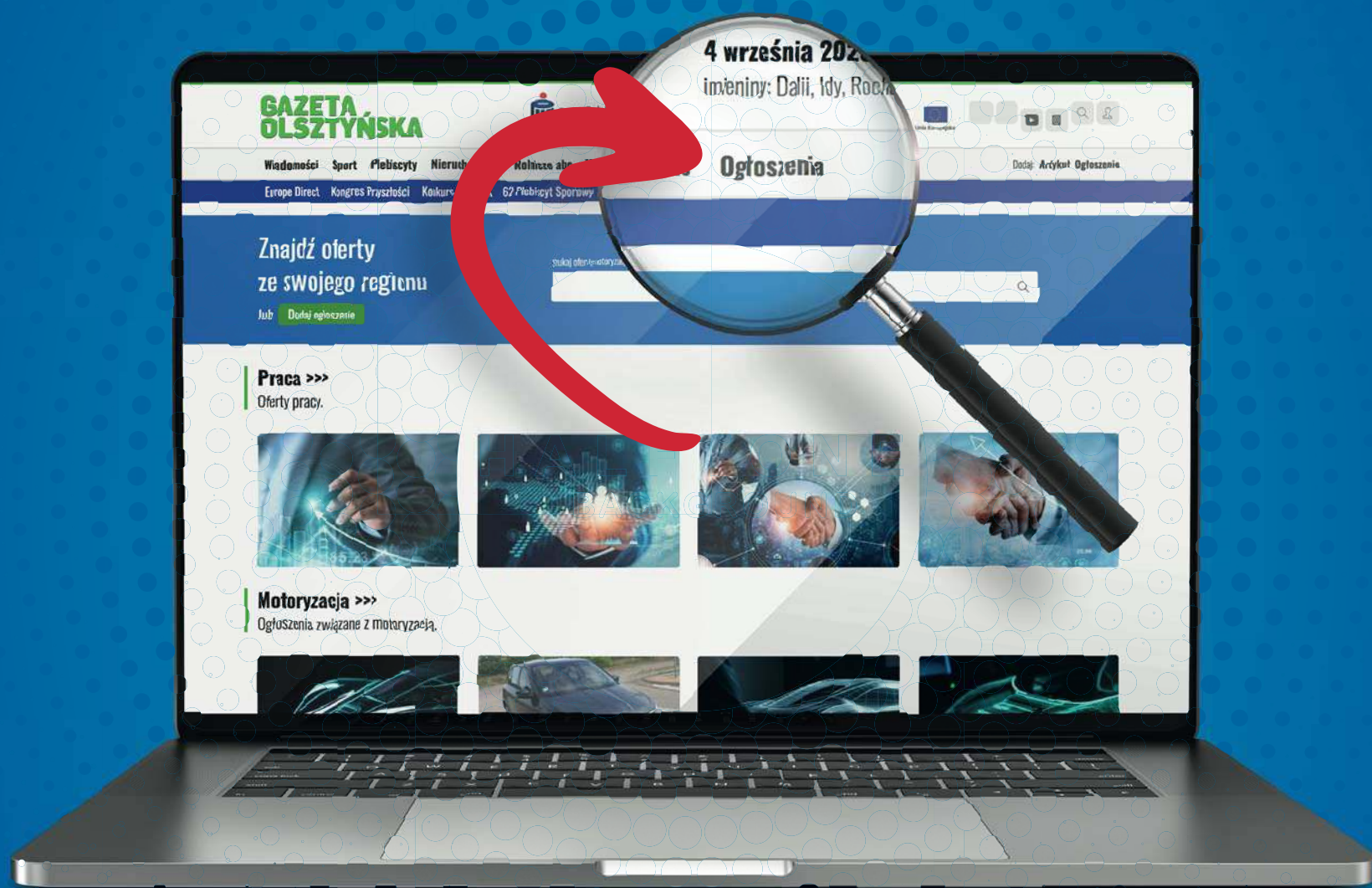
która wraz z grupą innych osób wbiegła na boisko, przerywając ligowy mecz z Alumi-nium Arak. Jak przekazał lokalny portal Varzesh3, 31-letni Hosseini, który bronił reprezentacyjnej bramki w dwóch spotkaniach mundialu 2022 w Katarze, został zawieszony na jeden mecz i ukarany grzywną w wysokości około siedmiu tysięcy euro. Od kilku tygodni na stadionach piłkarskich w Iranie może się pojawiać ograniczona liczba kobiet. Tak też było na obiekcie w Teheranie. Tuż przed końcem meczu w grupie

osób, które wdarta się na murawę była kobieta. Pobiegła w kierunku bramkarza i go uściskała, a zgodnie z prawem w tym kraju zabrania się dotykania kobiet, które nie są członkami najbliższej rodziny. To stanowiło podstawę do ukarania Hosseiniego. - Ona podbiegła i mnie przytuliła. Co miałem zrobić? - powiedział później piłkarz i zaznaczył też, że jest zaskoczony karą. Jak dodał, starał się też ochronić młodą kobietę przed użyciem przemocy fizycznej przez interweniujące służby porządkowe. Media lokalne wskazały, że to pierwszy przypadek w historii irańskiego futbolu, że na boisko wdarta się kobieta.

GAZETA
OLSZTYŃSKA

ZAMIESZCZAJ I PRZEGLĄDAJ!

TWOJE OGŁOSZENIE ZOBACZY
PONAD 1 000 000 OSÓB

SZUKASZ
PRACOWNIKA?

CHCESZ SPRZEDAĆ
MIESZKANIE?

PLANUJESZ ZMIENIĆ
SAMOCHÓD?

GAZETAOLSZTYNSKA.PL/OGŁOSZENIA

